Director:
ALBERT SÁEZ

el 45 aniversari

elPeriódico

Preu: 2 €
Diari + Lecturas: 3 €

DISSABTE
6 de juliol del 2024

EDICIÓ CATALÀ
CAT

Edició digital:
ELPERIODICO.CAT

Ajornada la declaració de Gómez, que diu que no sap de què l'acusen. P. 15

INCONTESTABLE MAJORIA DE 412 ESCONS

Starmer s'enfronta al desafiament de reconstruir l'economia britànica

El nou 'premier' forma el seu gabinet i dona un missatge d'optimisme sobre el futur del país

EDITORIAL

Apoteosi laborista, hecatombe 'tory'

Sunak renuncia al lideratge dels conservadors, que encaixen la pitjor derrota en dos segles

PANORAMA | P. 6 A 8 I PARTICIPACIÓ

Tobias Schwartz / AFP

Merino marca el gol de la victòria en l'últim minut de la pròrroga.

Espanya vola a Alemanya

Després de la victòria de la selecció a Stuttgart (2-1), la França de Mbappé l'espera a la semifinal PERSONES | P. 40 A 42

El TSJC suspèn el decret que blindava el català a l'escola

Els jutges atenen un recurs per no establir un contingut mínim de matèries en castellà

PERSONES | P. 33

CONGELACIÓ

BCN veta nous locals cannàbics i de manicura a Ciutat Vella

PERSONES | P. 26 I 27

TENDÈNCIA

Els còmics tornen a conquerir el públic infantil i juvenil

TEMA DEL DIA | P. 2 A 5

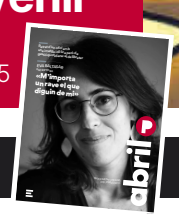

abril EVA BALTASAR: «No m'importa gens què diguin de mi»

lanzarotecaliente.com

Tema del dia :

Èxit imparable de la historieta

La nova i triomfal vida del còmic infantil i juvenil

Les historietes registren un gran creixement de lectors, títols i autors gràcies al canvi de percepció d'editors, pares i llibreters

ANNA ABELLA
Barcelona

Petites genis i petits unicorns marins, una patata transformada en superheroi i un policia amb cap de gos, nenes amb bràquets i professors que ensenyen història amb espases làser, aprenents de bruixot i joves astronautes... Divertits, diversos, inclusius i moderns són els protagonistes i els temes que ofereix el còmic infantil i juvenil contemporani, que des del 2016 està registrant a Espanya un creixement progressiu i sostingut, demostrant que hi ha nova vida després d'Astèrix, Tintín, Mortadelo, Superlópez i els Barrufets. L'immediat horitzó és més que encoratjador: el 44% dels menors de 14 anys es van declarar el 2023 lectors de còmic, i també el 17,7% dels joves entre 14 i 24 anys, segons es desprèn de l'últim Informe d'hàbits de lectura i compra de llibres. Recorrem les claus d'aquesta maduresa.

Ser conscient de la intel·ligència del lector infantil i tractar-lo de tu a tu, més protagonistes femenines, obres de ficció i de no ficció divulgativa i educativa de qualitat que simplement conviden a divertir-se i viure una aventura o que aborden amb naturalitat i sense prejudicis i més o menys subtilment temes que preocupen els joves i amb els quals poden empatitzar. Entre ells, la identitat sexual, la diversitat de gènere i la presència del col·lectiu LGTBIQ+ (*Leñadoras, Snapdragon, Heartstopper, El príncipe y la modista*), el *bullying* (*Subnormal, Silenci*), l'anorèxia (*Menjant amb por*), l'assetjament (*Cuéntalo*), l'autisme (*El món de la Frankie*), l'autoestima (*¡Somriu!, Supersorda*) o el pas de la infantesa a l'adolescència (*Aquel verano*).

«La tempesta perfecta»

«Un factor que ha ajudat a aquest creixement és la percepció que el còmic està d'actualitat, que és un mitjà dinàmic i viu, madur, present en els mitjans i en els punts de venda», valora Óscar Valiente, director de Norma Editorial, que el 2017 va treure al mercat el segell Astronave, «un paraigua per mimar el públic infantil» que acull èxits com *Snapdragon*, de Kat Leyh, i les sèries divulgatives *El teatre del cos humà*, de Maris Wicks, amb diverses reedicions, i *Cómics de ciencia*.

«Abans, el còmic infantil en llibreries generalistes es limitava a Mortadelo, Astèrix i Tintín, però ara el llibreter s'ha adonat que més enllà d'això, del manga i dels superherois també ha d'oferir una secció de còmic, i sovint compten amb un espai per a públic infantil i juvenil. Això ho posa fàcil per encertar pares i mares, igual que la diversificació en franges d'edat, com va començar a fer el segell Mamut, de l'editorial Bang. A més, les noves generacions de pares ja no diuen als seus fills: 'deixa de llegir còmics i llegeix llibres', sinó que veuen que aquests continguts estan molt ben fets, fomenten l'hàbit lector i són un connector amb la cultura i un 'desconnector' de les pantalles», destaca Valiente.

> Les novel·les gràfiques ofereixen als mestres una manera molt visual d'entrar en matèria educativa

«Els nens estan enganxadíssims al mòbil i això pot pertorbar el seu cervell de manera brutal –alerta Ed Carosia, editor de la col·lecció pionera Mamut–. Per a molts pares és més fàcil donar un mòbil a un nen de 5 anys que un [llibre] *mamut*, però d'altres saben que si se'ls dona un còmic connectaran amb les històries i els personatges, que conviden a viure aventures, i s'hi veuran reflectits i s'enganxaran a la lectura».

«És un moment propici, sorgeix la tempesta perfecta. Amb el confinament va augmentar la lectura, i va coincidir que el còmic està més ben vist, integrat i normalitzat, que ningú t'assenyala com a friqui per llegir còmic, que els llibreters són receptius a mostrar-los, la premsa s'hi interessa més i els editors ens hem adonat de la bona qualitat de l'infantil i juvenil, que no és sinònim d'històries simples, i tots hem començat a publicar-ne títols», opina Marion Duc, editora de la línia infantil d'Astiberri, que des de la pandèmia ha impulsat títols com *Avni*, una sèrie amb 30.000 exemplars venuts, *Los Muértimer*, *Nimona* o *Violeta y las gafas mágicas*. I dues novetats destacades: *La petita gènia i el monstre de la vall*, segon títol de la sèrie amb la qual va debutar en infantil Álvaro Ortiz (nominat als Eisner 2024 per *Cendres*), i Javi de Castro, que s'estrena amb el petit lector amb *Cosmo en el espacio*, que es llegeix del dret i del revés i en un mes ha esgotat la primera edició.

A falta de xifres de vendes, pràcticament impossibles d'obtenir a Espanya, diversos elements proven la positiva tendència. «Aquí es va notar el salt cap a 2016. Si llavors es publicaven 119 còmics infantils a l'any de moderna creació [excloent-ne el manga i els clàssics], el 2023 rondaven les 600 novetats. En català se n'editaven 12, i l'any passat ja en van ser 131», assenyala José A. Serrano, llibreter i especialista d'infantil de l'Associació de Crítics i Divulgadors de Còmic (ACDCómic), que celebra «una nova generació d'editors amb sensibilitat envers el còmic infantil» i destaca els professors que promouen el seu ús didàctic a les aules i ofereixen «una manera atractiva i molt visual d'entrar en la matèria educativa». És el cas del pioner Pedro Cifuentes, també autor de divertides sèries divulgatives com *Historia del arte en cómic* i *Historia de España en cómic* (Desperta Ferro), que al setembre s'estrenarà en el còmic d'aventures amb *El*

> La percepció ha canviat. Ja no es veu com una lectura exclusiva de friquis, remarca el sector

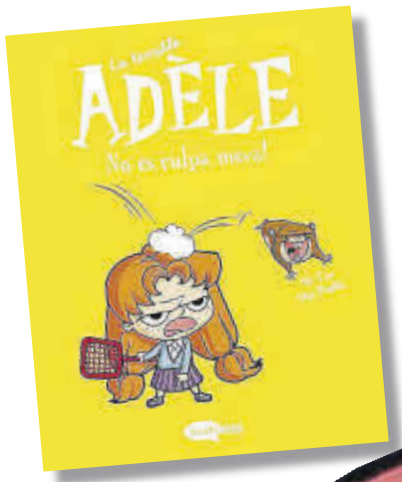

Un renovat elenc de personatges

A banda i banda, portades de 'La terrible Adèle' i '¡Somriu!'. A baix, 'Cosmo en el espacio' i 'L'home gos'. A la pàgina anterior, 'Superpatata'.

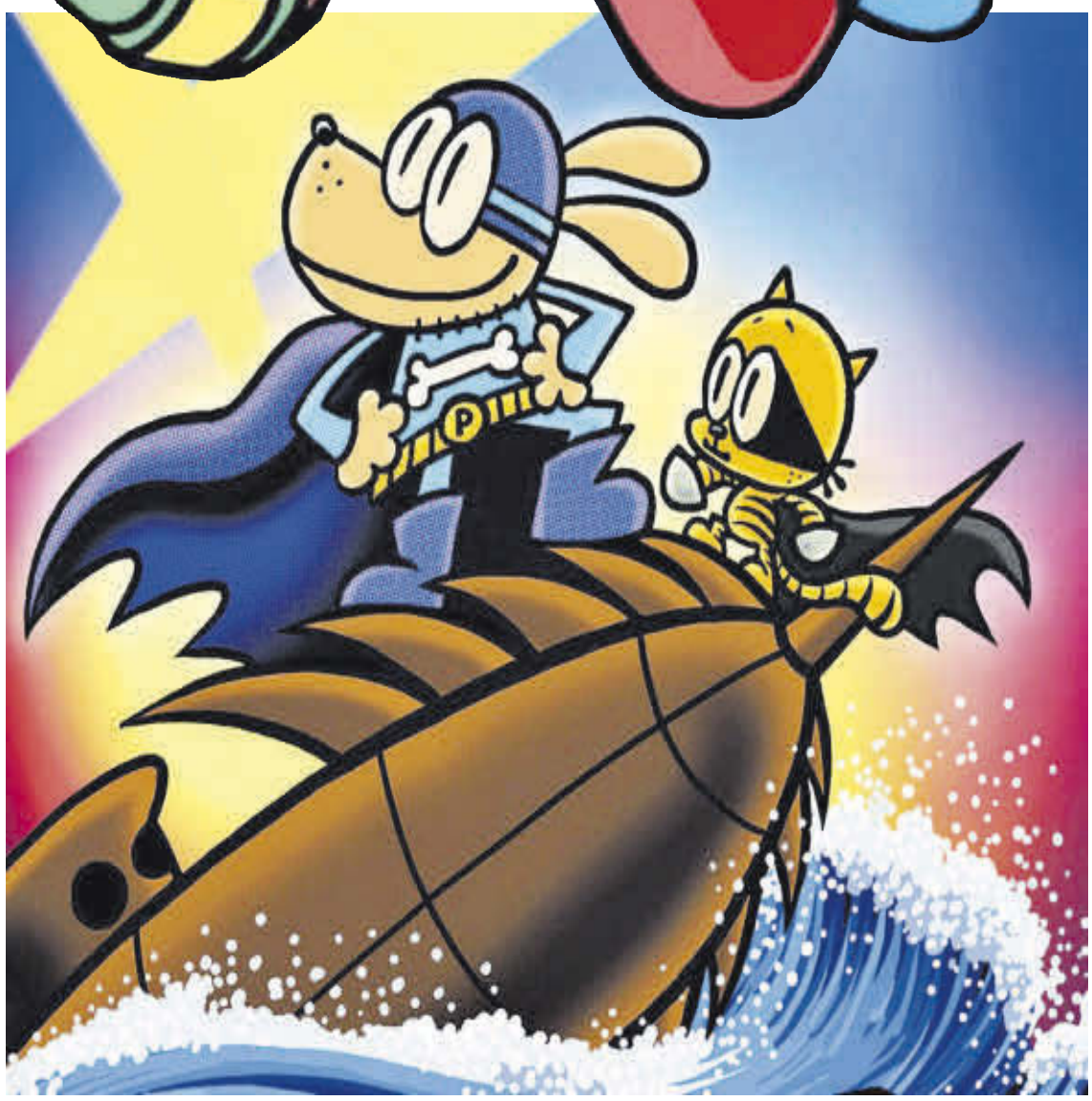

club de los castigados (Harper Kids).

En l'Anuari Iberoamericà sobre el Llibre Infantil i Juvenil de 2023, publicat per la Fundació SM, els directors de la Càtedra d'Estudis del Còmic de València, Noelia Ibarra i Álvaro Pons, xifraven que els còmics per a joves van créixer fins al 85% (el tradicional era un 75%).

Fenòmens clau

Espanya segueix la tendència mundial emanada de França i dels Estats Units, on van sorgir fenòmens supervendes clau en l'enlairament del còmic infantil i juvenil. Un va ser *¡Somriu!*, (Maeva), amb el qual Raina Telgemeier, coronada el 2015 amb els Eisner, traslladava el 2010 la seva mala experiència d'infantesa amb l'ortodòncia. Va seguir una línia autobiogràfica i costumista i el 2014 va mantenir vendes milionàries amb *Germanes*.

En la mateixa línia d'èxit, l'autor del *best-seller* il·lustrat *Capità calçotets*, Dav Pilkey, saltava al còmic amb *L'home gos*, protagonitzat per un policia a qui li han trasplantat el cap del seu gos, un *hit* que sistemàticament es cola a les llistes de llibres més venuts i que pròximament Dreamworks estrenarà en format pel·lícula. Pilkey acaba de publicar, a més *El club de cómic de Chikigato*, (tots publicats per SM Cruïlla).

Un altre fenomen sorgit després de la pandèmia va ser *La terrible Adèle* (Kómikids), de Mr Tan i Diane Le Feyer, una sèrie que, sense versió televisiva que li doni suport, cada nova entrega es cola entre els més venuts de França. Sense oblidar el *boom* del manga registrat des del confinament (amb *best-sellers* com *Tokyo Revengers* i *Hayku!*).

Mamut, col·lecció pionera

Una altra evidència del creixement és la proliferació de col·leccions i editorials que s'han sumat a publicar còmic infantil. Fa 15 anys, Bang va treure la seva col·lecció pionera: Mamut, amb franges d'edat ben diferenciades (prelectors, més de 3 anys, de 6, de 9 i de 12) i la majoria de títols en castellà i català. «El públic existia, però vam haver d'enfrontar-nos a una distribuïdora que no entenia què buscàvem i que no ens visibilitzava en llibreries, o en llibreries que no tenien espai específic per al còmic infantil. Va començar funcionant amb el boca-orella entre el públic, amb uns pares primerencs que es van voler acostar als *mamuts* perquè ells llegien novel·la gràfica», recorda el seu editor, Ed Carosia.

El *hit* de Mamut és *Superpatata* (+ 6 anys), del barceloní Artur Laperla, una sèrie que només a Espanya (en castellà, català, basc i gallec) i França arriba a més de 330.000 exemplars distribuïts i es publica a Portugal, Alemanya, Suècia, Itàlia, la Xina, els EUA i Bulgària. De Laperla és també *El Fèlix i la Calcita* (Beascoa), per a primers lectors. Altres *mamuts* celebrats són *En Cosmorratolí i la Bombeta*, de Fermín Solís, que acaba de treure *Mundo subatómico* (Editorial Salamandra). I una altra novetat és *Malababa*, de Clara Soriano.

> La majoria de les editorials, grans i petites, ja tenen línies per als lectors més joves

Proliferació de col·leccions

Abans, només algunes editorials —Harper Collins, SM, Bayard i el grup Anaya, que publica *Astèrix*— tenien segells de còmic infantil. Progressivament, la majoria de les tradicionals de còmic, que només editaven per a adults, han creat línies per a nens i joves. Astronave de Norma, Astiberri, Brúfalo de La Cúpula, Kodomo d'ECC, Garbuix Books... D'altres publiquen apostes concretes, com ho fan també les generalistes i els grans grups. Com apunta Cifuentes, «és un moment bastant dolç per al mercat espanyol». ■

Dissabte, 6 de juliol del 2024 | elPeriódico

Èxit imparable de la historieta

Pedro Cifuentes

Dibuixant i llicenciat en Història, fa 15 anys que és professor de Socials a Secundària. Pioner a introduir el còmic com a eina educativa a l'aula, Premi Nacional d'Educació per al Desenvolupament 2010, és autor de populars i divertides sèries divulgatives que van sumant entregues com ara 'Historia del arte en cómic' (Desperta Ferro), i de títols com 'Un viaje por las letras' (Harper Collins) o '¡Planeta a la fuga!' (Plan B). El més de setembre farà el salt a la ficció mentre prepara una adaptació animada per a televisió.

«Avui ja no es qüestiona utilitzar còmics com a recurs didàctic»

ANNA ABELLA
Barcelona

Desperta Ferro

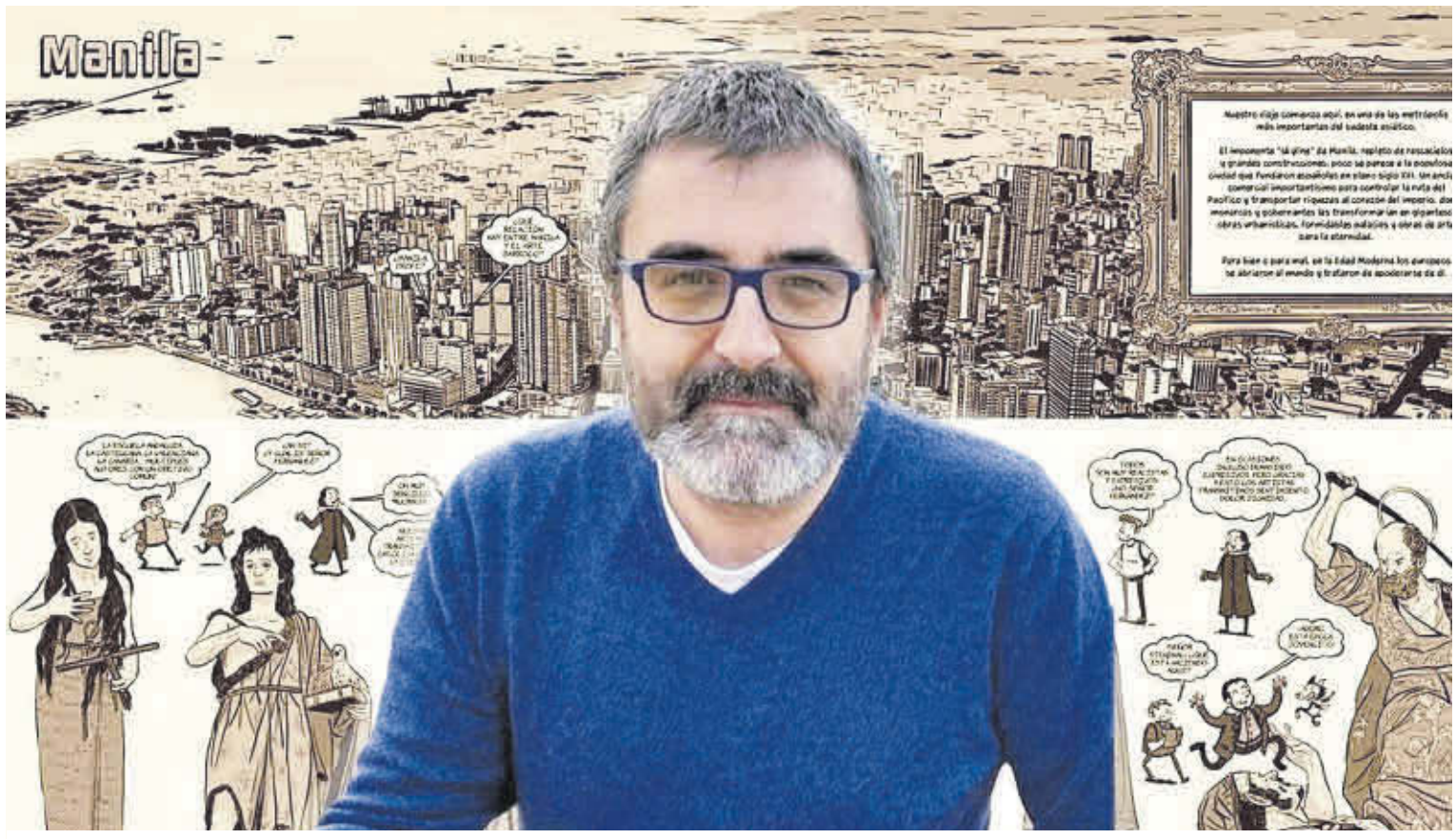

El professor i dibuixant de còmics Pedro Cifuentes.

— No porta les seves obres a classe, però el 2008 va començar a introduir els seus alumnes en l'ús didàctic del còmic i en defensa la lectura a ultrança.

— Les dues facetes no són incompatibles. A l'aula pots expressar-te en una vinyeta gegant que és la pissarra i fas que la quitxalla s'expressi mitjançant dibuixos i narrativa gràfica. Descobreixen el treball en equip: una dibuixa millor, un altre és un formidable colorista, un altre és bo en el guió... Aquest aprenentatge els queda per sempre, els dona recursos. És un públic en edat d'aprendre i meravellar-se amb les coses i les bones històries. La literatura i el còmic infantil i juvenil ensenyen sempre alguna cosa. De vegades pequem de didactisme i escatimem el protagonisme de les històries.

— Va començar *Historia del arte en cómic* amb micromecenatge. ¿Esperava tant èxit?

— Feia temps que intentava publicar aquesta obra en editorials, però les editorials educatives em deien que hi havia massa còmic i les de còmic, que era molt educatiu. L'acollida del finançament col·lectiu em va desbordar. I llavors va ser quan va arribar Desperta Ferro, que em va dir que l'hi encaixava i em va aportar assessoria històrica.

— El còmic ha arribat a les aules per l'esforç individualitzat de professors com vostè.

— M'he vist com un divulgador, com un profeta del còmic a l'aula. Avui ja no es qüestiona utilitzar còmics com a recurs didàctic. La meva generació va haver d'enarborar aquesta bandera, però ja hi ha professors més joves que l'utilitzen.

— ¿S'han superat els prejudicis cap al còmic?

— Crec que sí. És una lectura que va a més. Però el 2008 molts professors no entenien ni el còmic per a adults i havies de bregar per introduir-lo com a recurs didàctic. No es tractava tant que els alumnes el llegissin sinó que es treballés el còmic dins de l'aula com una eina. Ho vaig proposar com a lectura a la meva cap de departament i li vaig ensenyar *Maus*, el Pulitzer d'Art Spiegelman. Me'l va tirar pel cap. No entenia que volgués utilitzar un còmic a 4t d'ESO en el qual els gats eren els nazis i els ratolins els jueus per explicar l'Holocaust. Deia que era cruel i insensible. No l'havia llegit, quan ho va fer va entendre que és una obra mestra. Els còmics de Paco Roca també m'han ajudat molt.

— ¿Què fa falta perquè més professors utilitzin el còmic?

— El boca a boca funciona. Si treballes amb un company que l'utilitza et pica la curiositat. Vas a la llibreria i veus què pots utilitzar a la teva aula. Si comences a utilitzar-lo és difícil deixar de fer-ho perquè és una eina potent.

— ¿Com explica els temes àrids de la història?

— Amb diversió i dosi de meravella. Chesterton deia que el contrari de divertit no és seriós, sinó avorrit. Cal pensar que la diversió és posar les neurones a treballar i el cervell en funcionament. Jo mantinc un enfocament inclusiu, que els xavals siguin els protagonistes. I és important tractar-los amb intel·ligència, no

Son enriquecedores y DIVERTIDOS
Estimulan la CREATIVIDAD
Estimulan la IMAGINACIÓN
LOS CÓMICS en el Aula
Ponen el CEREBRO a trabajar
Fomentan la LECTURA en todos los niveles
Permiten tratar temáticas UNIVERSALES
Estimulan, pueden mejorar, mejoran INCLUSIÓN
¿Necesitas más Motivos?

explicar-los tot, sinó donar-los una guia i que ells vagin completant i sentin el regust de fer la seva pròpia aventura. Que si llegeixen el meu *Historia del barroco*, les pinzellades que els dono sobre Bernini els vinguin ganes d'aprendre més sobre ell. Quan et dediques a la docència no has de posar-te en mode col·lega sinó ser el seu guia. El còmic va entrant com una primera font d'informació. Si llegeixen l'adaptació al còmic del *Diari d'Anne Frank* pot ser que tinguin curiositat de llegir l'original. El mateix amb l'*Odissea*...

— ¿El còmic és un aliat davant la competència de les pantalles i l'audiovisual?

— La majoria de xavals entren al còmic per Webtoon i el mòbil. El llegeixen en pantalla i quan surt en paper se'l compren perquè volen tenir el seu còmic a la prestatgeria i compartir-lo amb amics. El deixen, l'ensenyen, el toquen a classe. Els fascinen els dibuixos. És una eina que ha arribat per quedar-se. Llegeixen manga i novel·la gràfica juvenil.

— Preocupa que els joves deixin de llegir en l'adolescència.
— Abans llegeixen per gust. En el batxillerat, amb 16 o 17 anys, amb les lectures obligatòries deixen de banda la lectura per plaer. La idea és que la reprenguin. És una carrera de llarg recorregut. El que plantes en un curs, si ho fas bé, ho sembres per al futur.

— Ha sigut assetjat per *haters* a Twitter/X. Va dir que estava «cansat del clima cada vegada més ranci i irrespirable». Però ha obert nou perfil i recuperat a la xarxa la seva tira oberta *La liga de los profes extraordinarios*.
— Era la gent del «tot està malament», que fa molt soroll i s'amaga en la impunitat dels àlies per insultar. Un *troll*, d'acord, però si en són 14... T'asfixia. Així que vaig pensar que era hora de passar d'aquests sorollosos *haters* i obrir un nou perfil més decantat a la divulgació del còmic com a eina. En l'anterior compte vaig arribar a 30.000 seguidors, en aquest, en dos mesos, gairebé 4.000, i no para de créixer. T'has d'adaptar als nous temps, el nivell dels xavals no està baixant tant.

— ¿I les informacions i els mals resultats de l'últim informe PISA?
— És menys catastrofista del que sembla, tot i que sempre es ressalti això. Jo no puc entrar a l'aula i dir als alumnes: «Sou pitjor que jo a la vostra edat, sou molt dolents, no sabeu res». Aprenen de manera diferent, avui tot és més audiovisual. No dic que els professors ens posem a fer *tiktoks*, que són xarxes que com a adult creus que són el pitjor perquè no les entens ni controles, però les pots utilitzar com a aprenentatge.

> **«Si llegeixen el còmic del 'Diari d'Anne Frank' pot ser que tinguin curiositat de llegir l'original. El mateix amb l'"Odissea"...»**

— ¿S'ha plantejat passar de la no-ficció divulgativa a la ficció?
— ¡Sí! De fet al setembre publicaré el meu primer còmic d'aventures *El club de los castigados* (Harper Kids). És ficció amb un punt didàctic. Combino mitologia i història amb infinitat de coses: una lògia del caos segresta La Gioconda i els xavals viatgen en el temps per rescatar-la. ■

Álvaro Ortiz

Nominat als premis Eisner 2024 en les categories de millor àlbum i millor obra estrangera per 'Cendres', l'autor de 'Murderabilia' i 'Rituales' publica 'La petita gènia i el monstre de la vall' (totes a Astiberri), segona aventura de la sèrie amb què es va estrenar al còmic infantil, protagonitzada per Ayu, una inexperta genia, i Amina, la filla del sultà.

«He volgut parlar als nens de tu a tu»

A. A.
Barcelona

El Periódico

L'historietista Álvaro Ortiz.

— Pregunta obligada: després de *Cendres*, *Murderabilia*, *Rituales*, *El Murciélago*..., obres per a adults amb temes com la mort i un humor particular, ¿d'on va sorgir *La petita gènia*?
— Casualitats. Després de *Rituales* vaig entrar en una crisi creativa, no sabia per on tirar. Res em convencia. A part de treballar amb el còmic adult, treballo com a il·lustrador per encàrrec i vaig fer coses per a llibres infantils. Em venia de gust fer una cosa meva per al públic infantil, però de la mateixa manera en què em plantejo el còmic adult: tenint el control de tot, de les idees, els temes, el format, els terminis d'entrega... Com que estava bloquejat em venia de gust provar a veure què passava, i va coincidir amb el llançament de la col·lecció infantil a Astiberri. En un mes els vaig mostrar el projecte. Va ser tot un salt al buit.

— ¿L'objectiu era divertir sense alliçonar?
— Va ser una miqueta egoista: jo volia divertir-me. En els meus còmics adults, la història té més pes que el dibuix. A *Cendres* hi ha 40 pàgines només de diàlegs de personatges dins de cotxes. En canvi, aquí em podia divertir molt dibuixant. Fa uns anys em van convidar al Caire i em venia de gust alguna cosa com si fos un conte oriental. No volia moralitzar. La idea era que el lector es divertís amb unes aventures molt clàssiques tot i que hi vaig deixar caure algun comentari sobre comprometre's amb el món en què vivim.

— L'estil Álvaro Ortiz encaixa bé en l'imaginari infantil.
— Allí ho tenia bastant fàcil, sí, el meu dibuix es deixava. Vaig haver de canviar poques coses, fer les vinyetes més grans, que la lectura

fos més clara i buscar colors més lluminosos. Els personatges parlen igual que els del còmic per a adults, no vaig intentar simplificar-los, sinó parlar als nens de tu a tu.

— ¿És el que li hauria agradat llegir de nen?
— Més que el que m'hauria agradat llegir té a veure amb el que jo llegia i com em va influir. Jo soc de la generació del *Pequeño País*, de *La Biblioteca de Turpín*, de Max, que ara acaba de reeditar La Cúpula en llibre. Allí també hi ha personatges fascinats per la literatura clàssica.

— Les protagonistes són femenines. ¿Reflex dels temps?
— Sí, sempre sembla que els protagonistes d'aventures, videojocs... són masculins, i em vaig dir «ho capgirarem». Des del mateix títol hi ha una aposta per això i una picada d'ullet a la transgressió, perquè el diccionari no accepta la paraula *gènia*. La manera correcta seria *una geni*.

— ¿Temia no connectar amb el llenguatge dels xavals?
— No, en realitat jo funciono per impulsos. I pel camí pensava si l'ambientació del rotllo d'*Aladí del tot a cent* el 2022 que a mi em fa gràcia també els en faria a ells. Però malament no ha anat.

— ¿Com és el públic infantil? ¿Més sincer?
— Són supersincers. Si no els agrada alguna cosa, t'ho diuen al moment. Estava firmant en una fira i va passar un nen amb la seva mare. Ella li va preguntar si li agradava el meu llibre. I va dir «no»... I tu ets allà davant... La diferència és també, com m'han dit alguns pares, que si els agrada se'l llegeixen fins a quatre vegades.

— ¿Què s'han venut millor, els seus còmics adults o l'infantil?
— *La gènia* no és un supervendes i no em traurà de pobre. No em vaig passar a l'infantil perquè es vengués una barbaritat. Era una aposta a llarg termini. Excepte *Cendres*, que és el meu *best-seller*, el primer de la gènia, en menys temps, ja va a l'una que *Rituales* o *Murderabilia*. I ha sigut nominat al Còmic Barcelona i premiat al saló de Saragossa i al de València. Pels *inputs* que m'arriben, el segon està agradant més que el primer.

> **«El públic infantil és supersincer. Si no els agrada, t'ho diuen al moment. Si els agrada, se'l llegeixen fins a quatre cops»**

— ¿Encara hi ha pares amb prejudicis sobre el còmic?
— Fa poc vaig assistir a un taller en una biblioteca on una nena em deia que passava dels llibres i únicament volia llegir còmics. Hi ha alguns pares que lamenten que el còmic es llegeix massa ràpid, que els dura poc. Hi ha de tot. A les biblioteques es nota que en els últims temps s'han adonat que el còmic és una cosa molt atractiva, amb històries ben diverses i que enganxen. L'estan cuidant molt bé. ■

Els últims primers ministres britànics

Tony Blair
Partit Laborista
Maig 1997 – Juny 2007

Gordon Brown
Partit Laborista
Juny 2007 – Maig 2010

Gir al Regne Unit

Starmer obre una nova etapa amb el repte d'impulsar l'economia britànica

El nou 'premier' envia un missatge d'unitat i d'esperança en el futur, amb el focus en la reconstrucció del país Sunak anuncia que deixarà el lideratge del Partit Conservador

LUCAS FONT
Londres

El sol sortia ahir a Downing Street pocs minuts abans de l'arribada del nou primer ministre del Regne Unit, Keir Starmer. Per als seus seguidors, es podria interpretar com un senyal dels temps que s'acosten; per als seus detractors, com una mostra més de la imprevisible meteorologia britànica. Starmer apareixia entre aplaudiments i crits de joia junt amb la seva dona, Victoria, procedent de Buckingham Palace, amb l'encàrrec del rei Carles III de formar Govern. «Tant si vas votar el Partit Laborista com si no –i especialment si no ho vas fer– et dic directament: el nostre Govern et servirà», va afirmar el nou líder davant desenes de càmeres i envoltat de seguidors.

Poques hores abans, el ja ex primer ministre Rishi Sunak anunciava la seva dimissió i reconeixia públicament un fracàs electoral que ha suposat la derrota més important dels conservadors en tota la seva història, amb 121 representants a la Cambra dels Comuns. «He escoltat el vostre enuig i la vostra decepció. Assumeixo la responsabilitat per aquesta derrota», va assegurar des del mateix faristol on, poques hores després, compareixia un eufòric Starmer.

Reconstruir el partit

Sunak va demanar disculpes a la ciutadania per no complir els seus objectius i va fer una crida a la re-

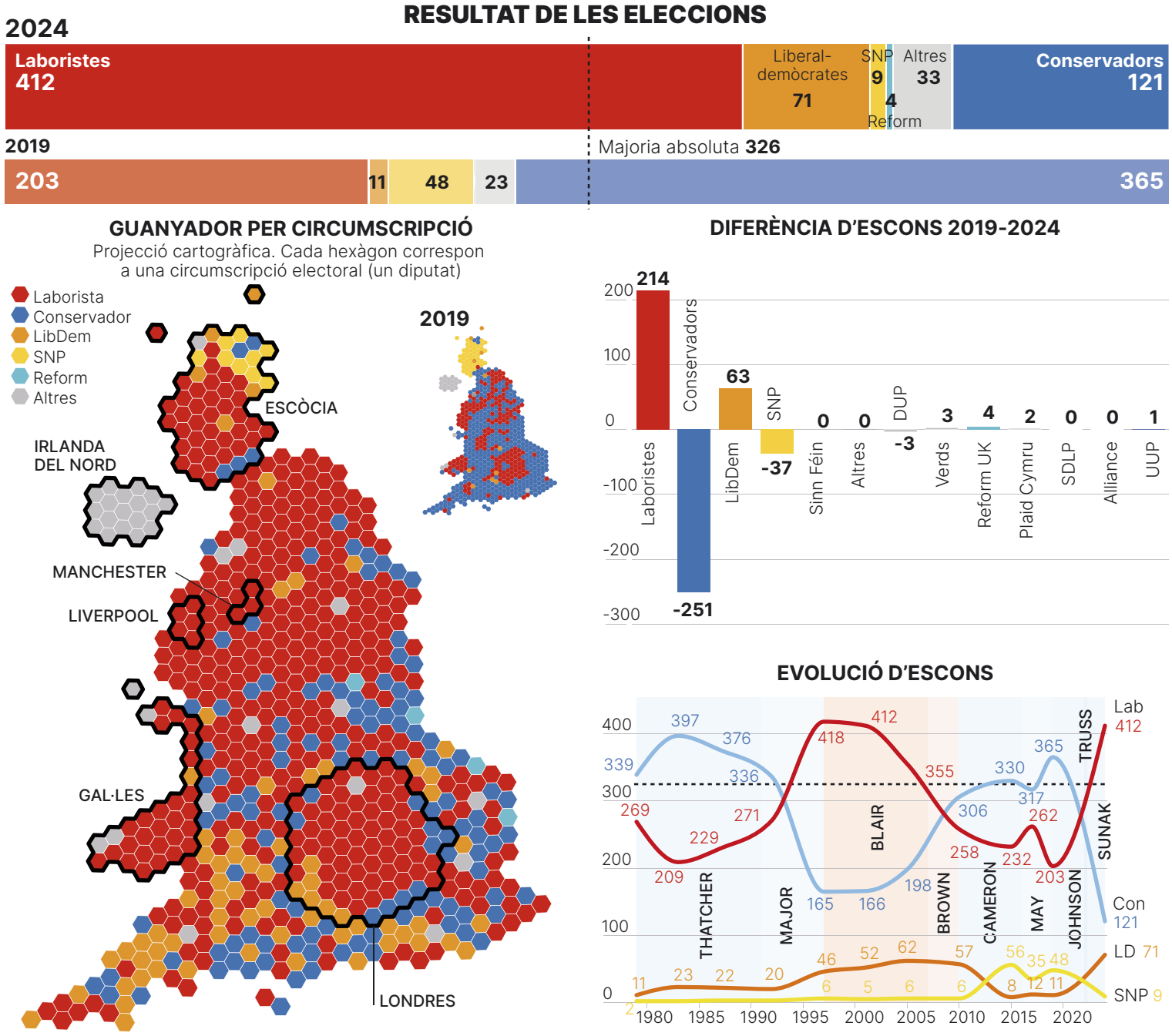

David Cameron
Partit Conservador
Maig 2010 – Juliol 2016

Theresa May
Partit Conservador
Juliol 2016 – Juliol 2019

Boris Johnson
Partit Conservador
Juliol 2019 – Setembre 2022

Liz Truss
Partit Conservador
Setembre 2022 – Octubre 2022

Rishi Sunak
Partit Con servador
Octubre 2022-Juliol 2024

Keir Starmer
Partit Laborista
Des de juliol 2024

Hi ha hagut poques sorpreses en la llista dels elegits per Starmer per al seu Executiu. El líder laborista s'envoltarà com a primer ministre britànic dels seus col·laboradors més pròxims, en un equip amb perfils variats i un marcat pes de les dones.

Un Govern amb economistes i exsindicalistes

L. F.
Londres

Els nomenaments de l'equip de Govern del nou primer ministre del Regne Unit, Keir Starmer, no han deixat espai per a la sorpresa. La majoria dels elegits formaven part de l'anomenat Govern a l'ombra, els membres del principal partit de l'oposició encarregats de fer retre comptes als alts càrrecs de l'Executiu. Aquestes són les seves cares més visibles:

ANGELA RAYNER, VICE PRIMERA MINISTRA. Mà dreta de Starmer des que el líder laborista va agafar les regnes del partit el 2020. El seu estil agressiu l'ha convertit en un dels principals assots del Govern conservador en aquests anys, una cosa que ha ajudat a contrarestar el caràcter contingut de Starmer. Va créixer en un edifici d'habitatges socials a l'àrea metropolitana de Manchester i va tenir el seu primer fill als 16 anys. Abans d'entrar en política, va treballar com a cuidadora i representant sindical.

RACHEL REEVES, MINISTRA D'ECONOMIA. El nomenament d'una extreballadora del Banc d'Anglaterra per exercir com a cancellera de l'Exchequer té un fort valor simbòlic, ja que és la primera dona a ocupar-lo. Reeves ha ajudat el líder laborista a estrènyer els llaços amb l'empresariat i a recuperar la confiança dels grans inversors en el Partit Laborista després d'una etapa de distanciament sota el comandament de Jeremy Corbyn.

YVETTE COOPER, MINISTRA DE L'INTERIOR. Va participar en els governs de Tony Blair i de Gordon Brown, ocupant el càrrec de ministra de Treball i altres llocs en els ministeris de Salut, Economia i Habitatge. Com a ministra de l'Interior a l'ombra, ha liderat l'oposició al Govern conservador en matèria migratòria, sent molt crítica amb el pla de deportacions a Ruanda. El 2016 es va presentar a les primàries del seu partit contra Corbyn, quedant tercera.

Kin Cheung / AP

Keir Starmer i la seva dona, Victoria, ahir davant la porta del número 10 de Downing Street.

DAVID LAMMY, MINISTRE D'EXTERIORS. Va ser secretari d'Estat d'Educació Superior i de Cultura en els últims governs laboristes. Va ser el primer britànic negre en entrar a la Universitat de Harvard, on es va avenir molt amb l'expresident dels EUA Barack Obama. Veterà membre del Parlament i defensor dels drets racials, se'l vincula a l'ala esquerra del partit.

WES STREETING, MINISTRE DE SANITAT. Com a titular de Sanitat a l'ombra, ha sigut l'encarregat de posar sobre la taula el deteriorament del Servei Nacional de Salut (NHS). Originari d'un barri de l'est de Londres, creixia en un entorn conflictiu en una era marcada per les privatitzacions del Partit Conservador. Vinculat a l'ala moderada del partit.

ED MILIBAND, MINISTRE DE SEGURETAT ENERGÈTICA. Va liderar el Partit Laborista en els seus primers anys a l'oposició després dels governs de Blair i Brown, entre 2010 i 2015. Va deixar el càrrec després de ser derrotat en les generals per David Cameron. Compte amb una àmplia experiència en energia –va ocupar aquesta cartera amb Blair– i defensa la lluita contra el canvi climàtic. Vinculat al sector més a l'esquerra del partit. ■

construcció del Partit Conservador, que té previst deixar de liderar quan es posi en marxa el procés intern per triar un successor.

Abans d'abandonar de manera definitiva Downing Street, l'encara líder conservador també va voler desitjar sort al nou primer ministre. «En aquesta feina, els seus èxits seran també els nostres», va assegurar. Però els dubtes sobre la capacitat del nou Govern de complir les seves promeses han anat en augment durant la campanya, a causa del lent creixement econòmic que el país ha registrat en els últims anys i de les previsions per a aquest any (0,4% del PIB) i per al 2025 (1%),

«Canviar un país no és com prémer un interruptor. Això requerirà temps», avisa el líder laborista

«He escoltat el vostre enuig i decepció. Assumeixo la responsabilitat per la derrota», diu Sunak

segons l'OCDE. Unes xifres que se situen per sota de les registrades per països com els Estats Units i el Canadà, així com per la mitjana de l'Eurozona.

Els riscos de les promeses

Entre les principals propostes dels laboristes hi ha la realització de 40.000 consultes addicionals a la setmana en el Servei Nacional de Salut (NHS) o la contractació de 6.500 professors a l'escola secundària. Unes propostes que preveu finançar amb els impostos als beneficis de les grans empreses energètiques i petroleres i amb un combat més intens contra l'evasió fiscal. L'objectiu de Starmer és estimular l'economia amb inversions en la construcció d'habitatge i d'infraestructures, però alguns organismes independents han alertat ja dels riscos de fer promeses basades en pronòstics que encara no s'han complert.

El primer ministre va insistir que totes les seves promeses electorals són factibles, però també va compartir un missatge de prudència. «Canviar un país no és com prémer un interruptor. El món és un lloc més volàtil que mai i això requerirà temps». Els electors han donat una còmoda victòria al seu partit, de 412 representants al Parlament –d'un total de 650–, però també han deixat clar que la seva figura no desperta passions i que el resultat d'aquestes eleccions no significa en absolut un xec en blanc.

Vot de càstig

El líder laborista és conscient que, més que per mèrits propis, les causes de la seva victòria rauen en el vot de càstig al Partit Conservador, molt desgastat després de 14 anys d'escàndols, divisions internes i promeses incomplertes. Un vot que els *tories* podrien recuperar si el nou Govern no compleix els seus objectius i les promeses fetes.

Starmer va compartir un missatge d'unitat i d'esperança de cara al futur, amb el focus posat en la reconstrucció del país. El partit ha promès revisar la legislació laboral britànica, renacionalitzar gairebé tots els ferrocarrils de passatgers i crear una empresa estatal de generació d'energia, a més d'impulsar la inversió en la transició ecològica. Tot això amb l'objectiu de recuperar la confiança d'una ciutadania que sembla més desconnectada de la política que mai. «Hem fet els ulls grossos mentre milions de persones veien augmentada la inseguretat. Infermeres, paletes, conductors, cuidadors... gent que fa el correcte i que treballa més dur que mai. Vull dir molt clarament a aquestes persones: aquesta vegada no passarà», va afirmar el nou primer ministre. Només el temps dirà si ho aconsegueix. ■

Gir al Regne Unit

CONTEXT

JESÚS A. NÚÑEZ VILLAVERDE

Canvi de cara

Més que gir ideològic, l'aposta per Starmer té més a veure amb l'afartament amb uns governants que porten massa temps sense tocar pilota.

Mentre bona part d'Europa gira cap a la dreta i més enllà, els britànics han decidit entregar el poder als laboristes, i posen fi a 14 anys de governs conservadors. En tot cas, més que un gir ideològic, és immediat concloure que l'aposta per Keir Starmer i els seus té molt més a veure amb l'afartament ciutadà amb uns governants que porten massa temps «sense tocar pilota».

Per descomptat, el desgavell propiciat per un Brexit suïcida és un dels factors principals, però no explica la totalitat del daltabaix sofert pels *tories* (és la seva derrota més forta des del 1832). Més enllà de l'històric error de David Cameron, al col·locar la relació de Londres amb Brussel·les com a prioritat nacional, quan la ciutadania estava centrada en altres assumptes, la realitat britànica ja feia aigües tant en relació amb la pèssima qualitat dels seus serveis públics (sanitat i educació, especialment) com amb l'obsolescència de les seves infraestructures (ferrocarril inclòs). A això s'ha afegit una nefasta gestió de la pandèmia, una pèrdua del pes internacional de qui va ser l'*hegèmon* mundial fins a meitat del segle passat i l'espectacle ofert per uns primers ministres que han basculat entre l'estrafolari, l'ideològicament aliè a la realitat i la pura desesperació. En conseqüència, Starmer no ha necessitat més que evitar errors manifestos durant la campanya electoral, deixant passar el temps perquè Rishi Sunak acabés per convertir-se en un cadàver polític, incapaç de frenar una debacle de la qual només és l'últim responsable.

És veritat que els laboristes no han aconseguit finalment superar els 418 escons que van donar la victòria a Tony Blair l'any 1997; però també ho és que compten amb una folgada majoria per mirar de donar la volta a la situació actual en un parlament en el qual, d'una banda, els liberaldemòcrates han aconseguit el seu millor resultat històric (71 escons), els nacionalistes escocesos han patit una seriosa clatellada (tot just 10 escons davant els 48 de fa cinc anys) i en el qual, d'altra banda, finalment ha entrat Nigel Farage i els seus ultradretans i antieuropeistes correligionaris del Reform UK (4 escons).

Però, una vegada que passi l'eufòria, el futur immediat no serà precisament un camí de roses per a Starmer. Durant la campanya ha insistit en la seva intenció que els seus conciutadans recuperin la confiança en el seu propi país i ha plantejat genèriques promeses d'augment en el nombre de personal docent i sanitari, de reducció de les llistes d'espera als hospitals i d'inversions per posar el país al dia. El problema, en tot cas, és que per a això necessita que l'economia britànica creixi molt per sobre del que ho està fent actualment, sense que tampoc estigui clar com pensa quadrar els comptes quan sosté, d'una banda, que no hi haurà un increment d'impostos a curt termini i, de l'altra, parla d'ambiciosos plans d'inversió. De moment, tampoc es pot esperar que acabi anant molt lluny en la relació amb la Unió Europea (UE) –descartant que propiciï una sol·licitud de reingrés– i es desconeix fins a quin punt entra en els seus plans adoptar una política de migració i asil diferent de la del seu predecessor.

En vista de l'experiència britànica, potser l'únic positiu que es pot extreure és que, per un temps, s'han refredat notablement les temptacions per a qualsevol altre dels Vint-i-set d'abandonar el club comunitari. I això val igualment per als grups ultranacionalistes i antieuropeistes. ■

Jesús A. Núñez Villaverde és codirector de l'Institut d'Estudis sobre Conflictes i Acció Humanitària (IECAH)

Perfil **Rishi Sunak** El fins ara 'premier' britànic va ser un dels primers membres del seu partit a donar suport obertament al Brexit. Va ser la primera persona d'una minoria ètnica a agafar les regnes del Regne Unit. Els seus canvis de discurs i l'ambivalència en alguns enfocaments i estratègies han perjudicat la seva imatge.

El líder conservador que va arribar a Downing Street assumint riscos

LUCAS FONT
Londres

La carrera política de Rishi Sunak ha estat marcada pels riscos. I, fins ara, sempre li havia sortit prou bé. Va ser un dels primers membres del Partit Conservador a donar suport obertament al Brexit, desafiant el llavors líder del seu partit i primer ministre, David Cameron, ferm defensor de mantenir-se a la Unió Europea (UE). «Si hem perdut Rishi, hem perdut el futur del partit», es creu que va dir llavors Cameron. I no anava mal encaminat: l'actual líder conservador va passar de ser un complet desconegut quan va entrar al Parlament el 2015 a ser un alt càrrec del Govern conservador en tot just quatre anys, primer com a cap del Tresor i posteriorment convertit en ministre d'Economia.

El seu segon moviment arriscat va arribar el 2022, quan va decidir dimitir del seu càrrec com a ministre després dels escàndols en els quals es va veure implicat el llavors primer ministre, Boris Johnson. La seva renúncia va provocar la caiguda de Johnson i va obrir un procés intern en el qual ell mateix es va convertir en un dels candidats. Malgrat no sortir-ne victoriós, la ràpida dimissió del seu rival, Liz Truss, després del terratrèmol financer provocat pel seu primer i únic pressupost, li va obrir les portes del seu partit i les del número 10 de Downing Street. Sunak va prendre riscos i la sort va caure del seu costat, i així es convertia en la primera persona d'una minoria ètnica a ocupar el càrrec de primer ministre al Regne Unit.

Educació elitista

Malgrat procedir d'una família de classe mitjana, el jove Sunak aviat va aconseguir les elits del país. Els seus pares –ell, metge de família i ella, farmacèutica– eren fills d'immigrants d'origen indi establerts durant anys a l'est de l'Àfrica, i van destinar una part important dels seus ingressos a finançar els seus estudis. Sunak va ingressar en l'elitista Winchester College, on va estudiar la secundària, i posteriorment va iniciar estudis de política, filosofia i economia a la Universitat d'Oxford. Però els seus primers passos professionals es van fer en el sector financer.

Henry Nicholls / AFP

Rishi Sunak, ahir a Downing Street, després de la clatellada de les urnes.

La seva feina al banc d'inversió Goldman Sachs i els seus estudis de postgrau a la Universitat de Stanford, a Califòrnia, li van obrir les portes del sector privat i també li van permetre conèixer la seva actual dona, Akshata Murty, filla del multimilionari indi Narayana Murty. El matrimoni es va situar en el número 245 en la llista de persones més riques del Regne Unit el 2024 amb 651 milions de lliures (768 milions d'euros), segons el diari *The Times*, gràcies a les accions que Murty posseeix en l'empresa del seu pare, el gegant del sector de la tecnologia de la informació Infosys.

Addicció a la feina

El seu caràcter afable i la seva addicció a la feina el van fer ascendir ràpidament en el pla polític des que va decidir presentar-se a les eleccions generals el 2015 per la circumscripció de Richmond, una zona del nord d'Anglaterra tradicionalment conservadora. La seva aposta pel Brexit i el seu suport a Johnson li van obrir les portes del Govern, on va guanyar la fama d'home pragmàtic i eficient.

Els seus canvis de discurs i la seva ambivalència en alguns enfocaments i estratègies han perjudicat la imatge d'un home que ha tingut dificultats per defensar les seves decisions. La convocatòria anticipada d'eleccions va ser la seva última gran aposta arriscada, però aquesta vegada no li ha sortit bé. ■

Més que

REBAIXES

Fins a un 50% DE DESCOMPTE

i a més amb Regal!

En productes superiors a 29€

PORTÀTIL LENOVO V15 G4 — lenovo

Processador RYZEN 3

Bluetooth Wi-Fi

~~449€~~ 17% DE DESCOMPTE **369€**

i a més amb Regal!

1040669

TABLET SAMSUNG TAB A9 — SAMSUNG

Pantalla multitarea

Dolby Atmos

~~219€~~ 27% DE DESCOMPTE **159€**

i a més amb Regal!

1041431

SMARTPHONE XIAOMI REDMI13C — mi

128 GB

6 GB RAM

4 G

Bateria 5000 mAh

Càmera 50 MP

~~179€~~ 27% DE DESCOMPTE **129€**

i a més amb Regal!

1041120/122

SMARTPHONE SAMSUNG GALAXY A35 — SAMSUNG

128 GB

6 GB RAM

5 G

Càmera 50 MP OIS

Bateria 5000 mAh

~~419€~~ 21% DE DESCOMPTE **329€**

i a més amb Regal!

1042007/08/09/10

PATINET ELÈCTRIC ZWHEEL ZRINO SE — ZWHEEL

Potència 600 W

Rodes 10"

Velocitat 25 km/h

Homologació DGT

Roda Tubeless

Fre de disc

Suspensió davantera i posterior

Autonomia fins a 35 Km

APP

~~749€~~ 20% DE DESCOMPTE **599€**

i a més amb Regal!

1038488

AURICULAR MELICONI FLASH EVO — meliconi

Plegables

Bluetooth

Abast max. 10 metres

Sense fil

~~79,90€~~ 50% DE DESCOMPTE **39,95€**

i a més amb Regal!

1041526

ALTAVEU ELBE ALT-G15 / R15 TWS — ELBE

Resistent a l'aigua IPX7

Bluetooth

Potència 5 W

Tecnologia TWS

~~45,90€~~ 50% DE DESCOMPTE **22,95€**

1041781/782

SMARTWATCH AIWA SW-A700 — aiwa

Bluetooth

Resistent a l'aigua i pols IP67

Fitness tracker: Podòmetre, calories, distància

Monotorització de salut

LCD IPS 2,01"

~~69,95€~~ 42% DE DESCOMPTE **39,95€**

i a més amb Regal!

1041666

Bazar El Regalo

Més a prop teu

BARCELONA: ►ROSSELLÓ, 319 ►MUNTANER,128 ►BALMES, 357 ►RONDA SANT ANTONI, 74 ►CREU COBERTA, 113 ►PADILLA, 237 ►TRAVESSERA DE LES CORTS, 286 ►TRAVESSERA DE GRÀCIA, 398 (Cantonada c/Cartegena davant Hospital Sant Pau) ►BAIXADA DE LA PLANA, 5 ►CONCA DE TREMP, 7 ►PLAÇA VIRREY AMAT, 3 ►VIA JÚLIA, 124 ►RAMBLA DE POBLENOU, 114 ►REPÚBLICA ARGENTINA, 252 ►GRAN DE SANT ANDREU,190 **BADALONA:** ►MAR, 10 **SANTA COLOMA DE GRAMANET:** ►MOSSÈN JACINT VERDAGUER, 81 **SANT ADRIÀ DE BESÒS:** ►BOGATELL, 13 **L'HOSPITALET:** ►MOSSÈN JAUME BUSQUETS, 6 ►RAMBLA JUSTO OLIVERAS,39 ►ROSA DE ALEJANDRÍA, 48 (Pubilla Cases, al Costat del Mercat Can Vidalet) ►AV. MASNOU, 41 ►PROGRÈS, 96 **SANT JOAN DESPÍ** ►AV. BARCELONA, 61 **SANT VICENÇ DELS HORTS:** ►MOSSÈN JACINT VERDAGUER, 215 **RIPOLLET:** ► RAMBLA SANT ESTEVE,14 **BARBERÀ DEL VALLÈS:** ►C.C. BARICENTRO Planta 0 Local B6 Puertas 3-4 **MANRESA:** ►PASSEIG PERE III, 48 **SANT CUGAT DEL VALLÈS:** ►AV. DE LES CORTS CATALANES, 9-11 **SABADELL** ►MATADEPERA,193 ►RAMBLA SABADELL, 120 **TERRASSA:** ►RAMBLA EGARA, 248 **GRANOLLERS:** ►SANT ROC,12 (Delante Fonda Europa) ►PLAÇA LLUIS PERPINYÀ, 8 **MATARÓ:** ►LA RIERA, 31 **SANT CELONI:** ►CARRER MAJOR, 126 **FIGUERES:** ►AV. SALVADOR DALÍ I DOMENECH, 14 **EL PRAT DE LLOBREGAT:** ►FERRAN PUIG, 74 **CASTELLDEFELS:** ►AV. CONSTITUCIÓN, 93 **VILANOVA I LA GELTRÚ:** ►CAPUTXINS, 35 **VILAFRANCA DEL PENEDÈS:** ► AV. TARRAGONA, 69 **IGUALADA:** ►RAMBLA GENERAL VIVES, 11-13 **TARRAGONA:** ►AUGUST 14

VOLS UNIR-TE AL NOSTRE EQUIP? **Busquem personal per a Barcelona província i L'Hospitalet**

ENVIAR CV: cv@bazarelregalo.com o www.bazarelregalo.com

Legislatives transcendentals

La seva joventut i ambició van caracteritzar l'arribada al poder de Macron. Set anys després, desgastat per mesures impopulars, s'ha convertit en la gran promesa que va poder ser i no va ser.

Ascens, revolució i caiguda de Macron

LETICIA FUENTES
París

Dylan Martinez / Reuters

Emmanuel Macron, durant un acte al Ministeri d'Afers Estrangers, a París.

Amb tan sols 39 anys, Emmanuel Macron es va convertir en el president més jove de França. Les persones que li són més pròximes el descriuen com «un polític modern que no li agrada la seva època», però també com una persona amb una ambició desmesurada i amb certa supèrbia, que en ocasions l'han allunyat dels seus conciutadans.

«Estic segur que si creuo el carrer, li trobo feina», va dir el mandatari a un noi a l'atur durant un acte. Aquest gest va ajudar a dibuixar el futur d'un polític que somiava aparèixer en els llibres d'història com un dels millors presidents de França i que mai va imaginar que hi podria aparèixer per obrir les portes del poder a l'extrema dreta.

Macron ha hagut d'afrontar importants desafiaments en el segon quinquenni, com és el cas de la guerra d'Ucraïna o les protestes per la controvertida reforma de les pensions que el van portar als índexs més baixos de popularitat. Un president que va arribar com la gran promesa, va poder ser i no va ser.

«Em va venir a veure, quan era un jove inspector de finances, i li vaig preguntar: '¿Com et veus d'aquí 20 anys?'. Macron va respondre: 'Seré president'. Em vaig quedar gelat», va explicar en una entrevista el seu primer assessor, Alain Minc. Després dels seus primers anys com a inspector d'Hisenda, l'avui dirigent centrista va fer el salt i va fitxar per Rothschild & Cie, un dels grups d'assessoria financera més grans del món. Un parell d'anys més tard, amb només 30 anys, es va convertir en el soci més jove de la companyia. Un càrrec que l'ajudaria a establir contactes i a escalar socialment entre la *jet-set* francesa, per passar de la banca al Ministeri d'Economia.

Ambició desmesurada

El seu paper com a ministre, sota el mandat de François Hollande, va estar marcat per projectes importants, com la coneguda com *llei Macron*, dissenyada per alliberar certs sectors, i altres iniciatives que van modernitzar l'economia i les infraestructures del país.

Tot i que per a Macron no n'hi havia prou de ser ministre i els seus pròxims sabien que l'ambició del jove anava més enllà. «Si et presentessis a la presidència, jo votaria per tu», va dir una coneguda a Macron en una trobada. Dit i fet. Uns mesos més tard, el 2016, Emmanuel envia un missatge de text a Hollande: «Demà anuncio la meva candidatura». El 2017, Macron va guanyar les eleccions presidencials al derrotar l'extrema dreta de Marine Le Pen amb el 66,1% dels vots.

El president ha dirigit el Govern que més 'decretassos' ha portat a terme en la història de França

El jove president va arribar al Palau de l'Elisi amb la promesa de canviar França i la UE, i amb una alta popularitat que vorejava el 52%. Les seves impopulars reformes, però «necessàries», segons el president, van provocar una de les crisis socials més grans de França dels últims anys. L'abril del 2022, malgrat un final de primer quinquenni complicat, Macron és reelegit al derrotar de nou Le Pen en la segona volta, però aquesta vegada amb menys suports, el 58,5% dels vots. Sense majoria absoluta en l'Assemblea i importants retallades de 10.000 milions per reduir el dèficit públic, la legislatura es complica per al macronisme i passa a ser el govern amb més *decretassos* en la història de França.

Arriben les eleccions europees i els sondejos no fallen. L'extrema dreta aconsegueix adjudicar-se una victòria històrica. La mateixa nit, Macron decideix dissoldre l'Assemblea Nacional i convocar eleccions legislatives al país. ■

Berlín tem una estocada a l'eix francoalemany si guanya Le Pen

«Espero que França, un país que estimo i aprecio, eviti un govern liderat per l'extrema dreta», afirma Scholz

GEMMA CASADEVALL
Berlín

«Contemplo amb preocupació la segona ronda de les parlamentàries franceses, després del que estem veient als Països Baixos i el que ja vam veure a dos països escandinaus», va afirmar ahir el canceller alemany, Olaf Scholz, davant els mitjans. Feia diversos dies que donava respostes menys concretes a la pregunta de què passarà amb l'eix francoalemany si les urnes donen a Marine Le Pen les claus del poder. L'agència de notícies DPA citava una frase de Scholz, pronunciada en una reunió del Partit Socialdemòcrata (SPD), més incisiva del que li permet la seva norma de no incidir en la política interna d'altres països: «Espero que França, un país que estimo i aprecio, eviti un govern liderat per l'extrema dreta».

A Scholz el persegueix la pregunta de si el malmès eix francoalemany sobreviurà a una victòria de Reagrupament Nacional des que el partit de Le Pen va aconseguir el primer lloc en la primera volta. El canceller s'aferra públicament al fet que, en cas de cohabitació entre Emmanuel Macron i un primer ministre ultradretà, el seu interlocutor continuarà sent el president. Les relacions bilaterals es tracen entre el canceller i el president. En el parlamentarisme alemany, la direcció de l'Estat l'exerceix un president amb funcions representatives. Per raons de protocol, correspon al president, actualment Frank-Walter Steinmeier, rebre un altre cap d'Estat, però les decisions polítiques competeixen al canceller.

Krisztian Bocsi / Bloomberg

Olaf Scholz.

Els poders que té Macron són més grans que els que ostenta un canceller federal. Però, per sobre de les diferències entre el parlamentarisme alemany i el presidencialisme francès, les consultes intergovernamentals entre els dos socis europeus inclouen els ministres d'un país i l'altre. En cas d'un Govern de Jordan Bardella, l'Executiu de Berlín «cohabitaria» amb la ultradreta francesa. ■

BARCELONA REGATA CULTURAL

Gran Teatre del Liceu

L'AUDITORI

PALAU DE LA MÚSICA ORFEÓ CATALÀ

CLÀSSICA A LA PLATJA

PLATJA DE SANT SEBASTIÀ

Dijous 11 de juliol, 21h
Orquestra Simfònica de Barcelona i Nacional de Catalunya
Orfeó Català
LUDOVIC MORLOT

Divendres 12 de juliol, 21h
Orquestra del Gran Teatre del Liceu
Cor Infantil de l'Orfeó Català
Cor del Gran Teatre del Liceu
GUSTAVO DUDAMEL

T'agradaria viure el concert des de dalt de l'escenari?

SORTEGEM 8 SEIENTS AL COSTAT DELS MÚSICS!
Deixa'ns les teves dades abans del 7 de juliol i participa-hi!

Vine en transport públic
Metro - L4 - Barceloneta
Bus: V15, V19, 47, 59, D20

Organitzat per
Barcelona Obertura Classic & Lyric

Amb el suport de
Fundació "la Caixa"
Ajuntament de Barcelona
Finançat amb impost turístic
CASA SEAT
HUTCHISONPORTS BEST

Mitjans de comunicació
betevé
elPeriódico
LA VANGUARDIA

La presidència hongaresa del Consell Europeu

Alexander Nemenov / AFP

El primer ministre hongarès, Vikton Orbán, i el president rus, Vladímir Putin, ahir a Moscou.

Orbán es reuneix amb Putin tot i el malestar de Brussel·les i l'OTAN

La Comissió Europea i l'Aliança destaquen que el líder d'Hongria només representa el seu país en el viatge a Rússia per tractar d'Ucraïna

ÀLEX BUSTOS
Moscou

Viktor Orbán, el conservador primer ministre hongarès, comparteix moltes idees amb Vladímir Putin. I ell és l'home que vol penjar-se la medalla d'aconseguir posar fi a la guerra a Ucraïna. L'afinitat ideològica amb Putin és una bona carta per postular-se com el líder que pot posar pau entre Kíiv i Moscou. El mateix Orbán va remarcar ahir aquest objectiu a l'arribar a Moscou per entrevistar-se amb el president rus. «La missió de pau continua. Propera parada: Moscou», va escriure a X al costat d'una foto seva a l'aeroport moscovita de Vnúkovo, reservat a les autoritats.

A l'inici de la reunió al Kremlin, el polític hongarès va assenyalar el paper vital que creu que té el seu país en la guerra russoucraïnesa. «El nombre dels països que poden parlar amb les dues parts es redueix dràsticament, i aviat Hongria podria convertir-se en l'únic a poder-ho fer», va afirmar Orbán, que exerceix de president de torn de la Unió Europea en el segon semestre del 2024.

La visita ha causat estupor a Brussel·les. L'alt representant de la UE en Política Exterior i Seguretat Comuna, Josep Borrell, va destacar que Orbán no posseeix un mandat del bloc per viatjar a Rússia, i per tant, no ha acudit a Moscou en representació dels Vint-i-set. Segons el cap de la diplomàcia europea, la posició de la UE sobre Rússia, per la guerra amb Ucraïna, «exclou els contactes oficials entre la UE i el president Putin. Per tant, el primer ministre hongarès no representa la UE de cap manera».

La presidenta de la Comissió Europea, Ursula von der Leyen, també va criticar el viatge. «L'apaivagament no aturarà Putin. Només la unitat i la determinació aplanaran el camí cap a la pau», va indicar a X. El secretari general de l'OTAN, Jens Stoltenberg, va assegurar que Orbán no representa l'Aliança durant la visita a Moscou. «Viktor Orbán no està representant l'OTAN en aquestes reunions. Està representant el seu propi país», va declarar Stoltenberg durant una roda de premsa prèvia a la cimera que els líders aliats celebraran la setmana vinent a Washington.

> El primer ministre hongarès és el primer líder de la UE que visita Rússia des que va començar la guerra

Orbán es va reunir dimarts passat a Kíiv amb el president Volodímir Zelenski. El Ministeri d'Afers Estrangers d'Ucraïna va assegurar que el viatge a Moscou no s'havia coordinat amb Ucraïna. «Els recordem que per al nostre Estat el principi de *no hi ha acords sobre Ucraïna sense Ucraïna* continua sent infrangible i demanem a tots els estats que el respectin estrictament», va afegir el ministeri en un comunicat.

Connexió Budapest-Moscou

La guerra consumeix molts recursos i el Kremlin vol trobar la manera de firmar la pau el més aviat possible, però sense cedir en cap dels seus objectius. Per això, Putin veu amb bons ulls el pragmatisme d'Orbán. «Rússia i Hongria continuen cooperant en una sèrie d'àmbits, principalment en el sector energètic. I els principis clau són el sa pragmatisme i el benefici mutu», va manifestar el dirigent rus. Ell mateix va assegurar que Rússia busca «un final complet i definitiu del conflicte». L'oferta de pau russa inclou el reconeixement de les regions annexionades (Kherson, Zaporíjia, Donetsk i Luhansk) i la retirada de les tropes de Kíiv dels territoris esmentats, una cosa que Ucraïna rebutja de ple.

Malgrat la bona entesa entre Orbán i Putin, el primer no veu opcions que es firmi una pau aviat. «Les posicions estan molt allunyades entre si. Cal fer molts passos per acostar-se al final de la guerra», va afirmar després de la reunió amb el president rus. Amb aquesta visita, el primer ministre hongarès s'ha convertit en el primer líder occidental que visita Rússia des que va començar la guerra russoucraïnesa. ■

En clau europea

La UE, sis mesos sota Orbán

Eliseo Oliveras

Hongria, un règim autoritari amb eleccions i definit com la primera dictadura suau de la Unió Europea (UE), exerceix en el segon semestre del 2024 la presidència rotatòria del Consell de la UE. Atès el desmantellament de la democràcia a Hongria realitzat pel primer ministre, Viktor Orbán, des del 2010, el Parlament Europeu va demanar el juny del 2023 una fórmula per saltar-se Hongria en els torns de les presidències rotatòries. Però els estats de la UE van preferir acomodar-se a una presidència d'Orbán, malgrat el seu paper de referent de la ultradreta. Orbán precisament s'ha inspirat en l'expresident nord-americà Donald Trump per al lema de la seva presidència: «Fem Europa gran una altra vegada».

L'anterior president de la Comissió Europea, Jean-Claude Juncker, va dir «dictador» a Orbán en una cimera. Però no va adoptar cap mesura per restablir la llibertat de premsa a Hongria, corregir les lleis electorals que impossibiliten la victòria de l'oposició, acabar amb la corrupció i recuperar la divisió de poders i els controls democràtics. Orbán i el seu partit Fidesz encara formaven part llavors del Partit Popular Europeu (PPE) i, per tant, eren intocables. Va ser el Parlament Europeu qui va forçar el 2018 a obrir un expedient contra Hongria per violació persistent i greu dels principis democràtics.

L'actual presidenta de la Comissió Europea, Ursula von der Leyen, va retardar fins després que Orbán guanyés les eleccions de l'abril del 2022 l'adopció de les primeres sancions financeres per falta de democràcia i corrupció, partint d'un nou reglament del 2021 i gràcies al fet que Orbán havia deixat el PPE el 2021. Però Von der Leyen va desbloquejar el desembre del 2023 part dels fons congelats a canvi que Orbán deixés de vetar l'inici del procés d'adhesió d'Ucraïna a la UE, defugint que Hongria acabava d'aprovar una nova llei autoritària de defensa de la sobirania nacional per silenciar les crítiques.

En l'actual context d'auge electoral ultra, convé recordar que Orbán va aconseguir el 2010 la seva devastadora primera victòria electoral a causa de les polítiques antisocials de retallada de la despesa pública imposades per la Comissió Europea i d'una campanya de polarització extrema i atacs al Govern realitzada per Orbán i el seu partit. La campanya de Fidesz, amb manifestacions i acusant el Govern d'«enemic del país», s'assembla a les campanyes del PP espanyol quan perd el poder.

Des d'aquesta victòria el 2010, Orbán ha modificat nombroses vegades la Constitució, controla el sistema judicial a través de jutges i fiscals afins, té al seu servei la gairebé totalitat dels mitjans de comunicació i ha adoptat successives lleis per assegurar-se el control del seu partit sobre l'Estat, la societat civil i el sistema econòmic.

El primer acte oficial d'Orbán a l'inici de la seva presidència europea va ser un viatge sorpresa a Kíiv, on va demanar a Ucraïna un alto el foc per negociar el final de la guerra amb Rússia. La iniciativa va ser descartada per la UE com un gest d'Orbán a favor del seu amic el president rus, Vladímir Putin. El seu viatge a Moscou per entrevistar-se amb Putin va comportar una advertència pública del president del Consell Europeu, Charles Michel, per recordar-li que no té autoritat per negociar en nom de la UE.

Orbán percep millor que els seus socis la fatiga ciutadana respecte a la guerra d'Ucraïna. Un estudi del proatlantista Consell Europeu de Relacions Exteriors va revelar aquesta setmana que la posició majoritària d'alemanys, francesos i italians és forçar Kíiv a negociar un acord de pau. A més, els alemanys, francesos i italians es declaren majoritàriament contra l'ingrés d'Ucraïna a la UE. ■

Líder indiscutible de la mañana

Hoy por Hoy
con **Àngels Barceló,**
el programa
más escuchado
de la radio con
3.110.000
oyentes.

EGM 2ª ola 2024. Laborables.

COPE – Herrera en Cope – 2.665.000 oyentes.
Onda Cero – Más de uno – 1.593.000 oyentes.
RNE – Las Mañanas – 613.000 oyentes.

SER 100 años de radio

Dissabte, 6 de juliol del 2024 | elPeriódico

L'estabilitat de l'Executiu

El Govern creu que el revés del TS a Puigdemont el lliga més a la legislatura

La Moncloa confia que l'expresident no desestabilitzi el mandat de Sánchez mentre la seva situació judicial no es resolgui El PSOE espera que el TC decideixi a favor dels independentistes

Fabrice Coffrini / AFP

El canceller Olaf Scholz es fa un 'selfie' amb el president espanyol, Pedro Sánchez, a les grades de l'Stuttgart Arena, ahir.

JUAN RUIZ SIERRA
Madrid

El Govern temia la reacció d'ERC i Junts. Quan el Tribunal Suprem (TS) va anunciar dilluns passat que no pensava aplicar l'amnistia a líders independentistes com Oriol Junqueras i Carles Puigdemont perquè considera que la malversació queda fora de la mesura de gràcia, els socialistes van contenir l'alè. Un revés d'aquest tipus, malgrat no ser definitiu, podia desestabilitzar la legislatura amb els republicans i sobretot els postconvergents, allunyant-se del suport a Pedro Sánchez. Però, a mesura que van passar els dies d'aquesta setmana, la tranquil·litat es va tornar a instal·lar a la Moncloa.

El principal focus d'incertesa continua sent Catalunya i la investidura de Salvador Illa, que té com a límit el 26 d'agost. En l'Executiu admeten que no saben si el líder del PSC aconseguirà assolir la Generalitat o hi haurà repetició electoral, però, passi el que passi, continuen les mateixes fonts, no hi haurà avanç de les generals.

El moviment del Suprem, que el Govern ja esperava, ha vingut a confirmar aquesta impressió. Després de la resposta d'ERC i Junts, centrada a criticar els magistrats però no el Govern per una llei de la qual els dos partits independentistes són també autors, els socialistes consideren ara que la interlocutòria de la Sala Penal, en realitat, provoca l'efecte contrari al temut en un primer moment. La tesi del Govern és que Puigdemont no jugarà a desestabilitzar la legislatura fins que no estigui resolta per complet la seva situació als tribunals. I per a això encara falta un temps.

Ordre de detenció

De moment, l'ordre de detenció continua pesant sobre l'expresident, després que el Suprem, en una interpretació que ha provocat moltes crítiques jurídiques, considerés que no se'l podia amnistiar de la malversació. L'argument dels magistrats, que també fan servir per mantenir la inhabilitació per a càrrec públic de Junqueras, és doble. Hi va haver enriquiment personal de caràcter patrimonial, perquè no van pagar de la seva butxaca el referèndum independentista de l'1 d'octubre del 2017, i els «interessos financers» de la UE es van veure «potencialment» afectats, assenyala la interlocutòria.

La partida clau es jugarà al TC, però la resolució tardarà com a mínim diversos mesos

Però els socialistes, en sintonia amb el vot particular a la interlocutòria firmada per la magistrada de la Sala Penal Ana Ferrer, remarquen que l'article 1.4 de la llei d'amnistia deixa clar que no es considera enriquiment l'aplicació de fons públics al procés quan, com en aquest cas, «no hagi tingut el propòsit d'obtenir un benefici personal de caràcter patrimonial». També al·leguen que la fiscalia europea no ha intervingut en cap procediment relacionat amb la crisi territorial perquè la UE no s'ha vist afectada. «El text és molt clar i la voluntat del legislador és tan clara com el text. [...] El que ha de passar és que els jutges apliquin la llei», va dir dimarts la portaveu de l'Executiu, Pilar Alegría.

La fiscalia espanyola va presentar aquest divendres el seu recurs contra la interlocutòria davant el Suprem. Tret de canvi en la interpretació de l'alt tribunal, que no s'espera, seran desestimats. La partida més important es jugarà al Tribunal Constitucional, de majoria progressista i posat en qüestió pel PP. Puigdemont i altres dirigents acudiran en empara al màxim intèrpret de la Carta Magna per la presumpta afectació als seus drets fonamentals, i allà s'espera que els donin la raó.

«Tranquil·litat —va dir el mateix Sánchez el mes passat durant una entrevista a TVE—. Vivim en un sistema democràtic. Si els jutges o els fiscals tenen una discrepància en l'aplicació de la llei d'amnistia, al final tot es dirimirà en una instància superior, en aquest cas el Tribunal Constitucional. El que ha de saber el Poder Judicial és que la voluntat del legislador, de la sobirania nacional del Congrés dels Diputats majoritàriament, va ser la de superar tots aquells fets vinculats amb el procés que tanta divisió i tanta confrontació van portar a Catalunya i Espanya».

La resolució del Constitucional tardarà com a mínim diversos mesos. No es coneixerà abans que Illa aconsegueixi la seva investidura o fracassi en el seu intent, en unes negociacions molt complexes amb ERC (amb els Comuns l'acord és molt més senzill) que de moment continuen encallades en la reforma del sistema de finançament. Els republicans demanen per a Catalunya un concert similar al basc i els socialistes defensen un consorci com el previst en l'Estatut, en què la gestió dels impostos seria compartida entre la Generalitat i l'Estat.

El que tant els socialistes catalans com el Govern espanyol rebutgen que estigui a sobre de la taula de les converses és un futur canvi de la llei d'amnistia per adequar-la a la polèmica interpretació del Suprem. El Govern central insisteix que «el legislador ja va fer la seva feina» durant la tramitació de la norma, que va incloure en la seva fase final cessions a Junts sobre els delictes de terrorisme, alta traïció i malversació. Ara cal esperar. «Tranquil·litat», demana Sánchez. ■

El perdó al procés

La fiscalia demana al Suprem que reculi i amnistiï Puigdemont

Rovira creu que Llarena no és competent per elevar una qüestió de constitucionalitat

ÁNGELES VÁZQUEZ
Madrid

La tinenta fiscal del Tribunal Suprem, Ángeles Sánchez Conde, i el fiscal en cap de Penal de l'alt tribunal Joaquín Sánchez-Covisa van presentar ahir sengles recursos amb què confien que el magistrat Pablo Llarena i la Sala que va jutjar el procés recapacitin i apliquin l'amnistia al delicte de malversació pel qual es va condemnar el president d'ERC Oriol Junqueras i va ser processat en rebel·lia l'expresident de la Generalitat Carles Puigdemont. En la impugnació interposada davant el magistrat i que preveu que es tingui per presentada també en apel·lació davant la Sala Penal, insta a la retirada immediata de l'ordre de detenció nacional que pesa contra el líder de Junts.

Els recursos es dirigeixen contra la interlocutòria de la Sala Segona que rebutja aplicar l'amnistia a la malversació als condemnats del procés i contra el dictat per Llarena amb arguments molt similars als utilitzats pel ministeri públic en els informes en els quals defensava estendre l'efecte de la mesura de gràcia a Puigdemont i els exconsellers Lluís Puig i Toni Comín, així com a l'expresident d'ERC Oriol Junqueras, Raül Romeva, Jordi Turull i Dolors Bassa.

Després d'escoltar la Junta de Fiscals, el ministeri públic va informar a favor que es declarés extingida la responsabilitat penal dels processats en rebel·lia –que per aquesta circumstància no van poder ser jutjats amb la resta del Govern català– i que es doni per complerta la pena d'inhabilitació que encara tenen per complir els condemnats. En sengles recursos insisteixen en aquesta petició i també que es dicti el sobreseïment lliure de les actuacions i, per tant, es retirin les ordres de detenció que encara tenen en vigor sobre els que van fugir i que els impedeixen tornar a Espanya sense temor de ser arrestats.

L'escrit que s'ha presentat davant Llarena, d'11 pàgines, es desenvolupa en termes molt similars a l'interposat davant la Sala Penal. Entre altres arguments, aquest últim afirma que «va resultar acreditat que els condemnats no van pretendre la independència o secessió de Catalunya», que ja seria suficient per descartar aquesta afectació als interessos financers de la Unió Europea, en els termes afirmats per la interlocutòria recorreguda».

Matthieu Rondel / AFP

Carles Puigdemont, en un acte de campanya de Junts a Elna, al sud de França, el 10 de maig.

> El ministeri fiscal afirma que els condemnats «no pretenien la secessió de Catalunya»

I retreu a la Sala que «en la interlocutòria s'aventura que el procés secessionista si s'hagués culminat amb èxit i la independència de Catalunya s'hagués fet realitat», cosa que «hauria pogut determinar una afectació als interessos financers de la Unió Europea a l'haver-se produït una disminució dels seus ingressos», una idea que «parteix que el territori escindit no hagués format part de la Unió Europea».

Processada en rebel·lia

La secretària general d'ERC, Marta Rovira, va recórrer així mateix la interlocutòria del jutge del Tribunal Suprem Pablo Llarena que li aplica l'amnistia en el delicte de desobediència pel qual està processada en rebel·lia. La política catalana considera que el magistrat no és competent per elevar una qüestió de constitucionalitat i que ha de remetre el procediment a la Sala Segona perquè procedeixi al seu arxivament.

Tot i que la resolució del magistrat suposava aixecar la mesura d'arrest a Espanya que amenaçava Rovira, a l'aplicar l'amnistia al delicte de desobediència que és l'única per la qual hauria hagut de respondre per l'1-O, el seu advocat, Iñigo Iruin, va interposar un recurs de reforma i subsidiari d'apel·lació perquè el magistrat acordi l'arxiu del procediment i el remeti a la Sala Segona. ■

Investigació per presumpta corrupció

El rector declara que Gómez el va trucar perquè anés a la Moncloa

El jutge Peinado suspèn la declaració de la dona de Sánchez després d'assegurar aquesta que desconeix de què l'acusa

TONO CALLEJA FLÓREZ
C. G. / Á. V.
Madrid

El rector de la Universitat Complutense de Madrid (UCM), Joaquín Goyache Goñi, va assegurar ahir en la compareixença com a testimoni davant el jutge Juan Carlos Peinado que la dona del president del Govern, Begoña Gómez, li va trucar a través de la seva secretària perquè acudís a la Moncloa per reunir-se amb ella; i que fruit d'aquesta trobada ella va començar a dirigir la Càtedra Extraordinària per a la Transformació Social Competitiva», segons van assegurar fonts de les acusacions populars.

En termes generals, el rector va rebutjar que hi hagi irregularitats en relació amb aquesta càtedra i va afirmar que tota la documentació relativa a aquesta s'ha posat a disposició del jutge, segons fonts presents en la declaració. Igualment, va aclarir que no es necessitava que la dona del president del Govern hagués de comptar amb una llicenciatura per codirigir un màster, del qual sí que va reconèixer, però, la seva singularitat.

En referència al software que suposadament Begoña Gómez s'hauria quedat en propietat, Goyache va assegurar desconèixer el destí dels pagaments fets presumptament per les empreses privades per finançar-ne la creació.

Per la seva banda, fonts de la defensa de la dona de Pedro Sánchez van assegurar que l'interrogatori al docent va versar sobre si per dirigir una càtedra universitària es necessita una llicenciatura, ja que les acusacions defensen que Begoña Gómez no disposa d'aquesta capacitació. Així mateix, Goyache va explicar, segons les mateixes fonts citades, que la dona de Sánchez porta col·laborant amb la universitat des del 2012, molts anys abans que el seu marit fos elegit president del Govern. «Si jo li truco perquè vingui a casa, segurament no ve, però després tot és net i tot és normal», assegurat en to burlesc a les portes del jutjat l'advocat Aitor Guisasola, que exerceix en nom del Moviment per la Regeneració Democràtica d'Espanya.

L'interrogatori a Goyache va tenir lloc malgrat l'oposició de la defensa de Gómez, que exerceix qui va ser ministre de l'Interior, Antonio Camacho. Igual com va assenyalar en el cas de la dona del president, va al·legar indefensió assenyalant que no podia exercir-se la defensa al no haver-li sigut notificada la querella d'Hazte Oír que fa menció a diverses consideracions que estan relacionades amb la relació de la seva patrocinada amb la universitat. ■

El finançament autonòmic

ERC veu insuficient l'oferta del Govern d'un consorci tributari

L'organisme, previst en l'Estatut, mai s'ha desenvolupat Socialistes i republicans escenifiquen que la investidura d'Illa és difícil però no impossible

Alejandro García / Efe

Candela López (Comuns), Laura Vega (CUP), Josep Maria Jové (ERC) i Esther Niubó (PSC), ahir.

QUIM BERTOMEU
Barcelona

En plena negociació de la investidura, la Universitat Progressista d'Estiu de Catalunya (UPEC) va reunir ahir un representant del PSC, d'ERC i dels Comuns en una sala per debatre el futur de les esquerres. De la trobada es desprèn que el pacte per investir Salvador Illa (PSC) no és impossible, però ara mateix continua lluny. La gran discrepància es troba en com encarar la millora del finançament de Catalunya.

Esquerra va aprofitar la cita per advertir que no els satisfà l'última oferta socialista per millorar-la. L'oferta, segons va transcendir dijous, implicaria crear un consorci tributari entre l'Estat i la Generalitat –que ja es preveu en l'Estatut, però mai s'ha desenvolupat– que s'encarregaria de recaptar els impostos en aquesta comunitat. L'Estatut, no obstant, no determina quins impostos podria recaptar la Generalitat, i ho deixa en mans de la «delegació de l'Estat».

El representant d'ERC en la taula de debat i negociador de la investidura, Josep María Jové, va assenyalar que encara no tenen formalment la proposta socialista a sobre de la taula. No obstant, va avisar també que, d'entrada, li «grinyola». El motiu és que va recordar que a Catalunya ja hi ha una Agència Tributària de Catalunya i que el seu partit vol donar-li plenes facultats, no crear un consorci que generi duplicitats. A més, ERC rebutja que el nou finançament compti amb la participació de l'Estat.

Així, va insistir en una «sobirania fiscal» en què l'agència catalana gestioni tots els impostos i després pacti una «solidaritat» territorial amb l'Estat.

Que el finançament serà un tema clau ja es va veure clarament en el debat. La representant socialista, Esther Niubó, va recordar que el seu partit també vol millorar el finançament per una qüestió d'«ordinalitat». És a dir, per aconseguir que Catalunya deixi de ser la tercera comunitat que aporta recursos a la caixa comuna i després sigui la 14a a rebre els recursos de l'Estat. Això sí, va advertir que el nou sistema, sigui quin sigui, ha de comptar amb la «participació de l'Estat». Aquest és, per tant, el gran punt de fricció entre els dos partits.

La clau de la investidura està en mans dels republicans. Jové va admetre que un pacte a tres PSC-ERC-Comuns per investir Illa és «aritmèticament» possible, però va deixar entreveure que continua lluny. El tercer actor de la investidura, els Comuns, es van reivindicar com la part «petita» de la negociació, però «igualment necessària». Candela López es va mostrar «positiva» amb les possibilitats d'arribar a un acord. ■

Postconvergents

Pujol i Mas anuncien que es faran militants de Junts

C. C.
Barcelona

Els expresidents de la Generalitat Jordi Pujol i Artur Mas es faran militants de Junts. Així ho van anunciar tots dos dijous en un sopar al Maresme, després que els dos dirigents fessin campanya explícita per la candidatura de Carles Puigdemont durant les eleccions catalanes del 12 de maig, va avançar el diari *Ara* i va confirmar EL PERIÓDICO. L'anunci es va fer de manera «molt distesa», segons fonts consultades, i de moment no s'ha formalitzat en cap acció.

La trobada es va celebrar en un restaurant del municipi de Santa Susanna, on van acudir diversos dirigents del partit, com el secretari general, Jordi Turull, el president del Parlament, Josep Rull, i altres membres de la formació, com els exconsellers Meritxell Budó, Lourdes Ciuró, Violant Cervera, Victòria Alsina i Francesc Homs.

Segons expliquen aquestes fonts, Turull va animar els dos expresidents de la Generalitat a formalitzar el seu acostament amb el partit, i van acceptar la invitació. Primer Pujol i després Mas. Es tracta d'un moviment que semblava impossible fa no gaire, especialment amb Mas. ■

Cisma en el Consell de la República

L'acusació de presumptes irregularitats contra l'eurodiputat, que ell atribueix a una venjança, enterboleix el clima de l'entitat que presideix Puigdemont

Comín i les factures de la polèmica

CARLOTA CAMPS
Barcelona

Tot i que la guerra interna d'ERC fa més soroll, els republicans no són els únics que viuen una crisi. El Consell de la República tampoc travessa un bon moment i, de passada, també esquitxa Junts. L'origen de la polèmica són les acusacions d'irregularitats i mala gestió per part del vicepresident de l'entitat i eurodiputat electe dels postconvergents, Toni Comín. La cúpula de l'entitat va intentar sufocar el conflicte, que va passar a ser de domini públic la setmana passada, amb l'anunci d'una auditoria externa, malgrat ratificar Comín en el càrrec. No obstant, la publicació del diari *El Mundo* de més detalls sobre la qüestió ha revifat la pugna.

Concretament, s'explica que Sergi Miquel, l'exgerent de Cat-Global –l'empresa que actua com a paraigua legal del Consell a Bèlgica– hauria rebutjat pagar diverses factures a nom de Comín per valor de fins a 4.786 euros. Entre les despeses hi podria haver bitllets d'avió, el lloguer d'un vehicle i un allotjament a la població francesa de Paçà durant 17 nits, del 31 de març al 17 d'abril del 2023, coincidint amb les vacances de Setmana Santa. Miquel va escriure enun correu electrònic la seva oposició a tramitar les factures perquè les considera despeses de caràcter personal desvinculades de l'entitat.

Marta idal / ACN

Toni Comín.

En canvi, Comín al·lega que es tracta de despeses derivades de l'exercici de les seves funcions com a representant del Consell de la República i assegura que l'organització sempre ha pagat les factures dels viatges dels seus membres a Bèlgica, igual que els seus al sud de França. Segons ell, aquests viatges, que porta a terme sempre que la seva filla té vacances escolars, li serveixen per realitzar reunions vinculades al Consell i per estalviar desplaçaments d'altres membres de l'entitat a Bèlgica. ■

Sector financer

Els accionistes del BBVA faciliten l'opa sobre el Sabadell amb un suport del 96%

Els inversors aproven l'ampliació del capital del banc basc necessària per a l'operació, a falta de l'informe de la CNMC Torres promet un ajust de plantilla pactat si tira endavant la compra

Vincent West / Reuters

El president del BBVA, Carlos Torres, s'adreça als seus accionistes en la junta general d'ahir a Bilbao.

PABLO ALLENDESALAZAR
Madrid

No per esperat deixa de ser rellevant: els accionistes del BBVA van aplanar ahir el camí de l'oferta pública d'adquisició (opa) presentada pel banc sobre el Sabadell a l'aprovar amb més d'un 96% dels vots l'ampliació de capital necessària per portar a terme l'operació. Un número rellevant dels accionistes institucionals del banc d'origen basc ho són també del català (gairebé un 50%, segons algunes estimacions del mercat), amb el que la votació pot ser un indicador que, amb la informació que tenen actualment, tindrien la intenció d'acudir a l'oferta quan s'obri el període d'acceptació d'aquí a diversos mesos.

El procés, no obstant, està sotmès a moltes incerteses. En particular, encara cal veure si la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència (CNMC) aprova l'operació i amb quines condicions, si ho fa abans o després del període d'acceptació de l'oferta, i si es donen les circumstàncies legals perquè el Govern endureixi les esmentades condicions.

També serà clau la informació detallada sobre els riscos de l'operació que el BBVA està obligat a incloure en el fullet de l'opa que analitza ja la Comissió Nacional del Mercat de Valors (CNMV). El mateix passa amb l'evolució de la prima que suposaria la compra per als accionistes del Sabadell (30% abans de l'anunci, 6% actualment) i amb el dubte sobre si el BBVA realment no millorarà l'oferta, tal com ha assegurat diverses vegades.

D'això dependrà la decisió que prenguin finalment els accionistes del Sabadell, que a 31 de març comptava amb 205.510 propietaris (52% institucionals i 48% minoritaris). Però malgrat tot, el president del BBVA, Carlos Torres Vila, va afirmar ahir que confia «plenament en l'èxit de l'operació, que és una clara aposta per Espanya i les seves pimes». És el missatge que ha repetit des que va presentar l'opa a principis de maig, a pesar que el Govern ha reiterat que pot vetar la fusió entre les entitats després de l'opa i ha insistit en el seu «rebuig» a la integració. Ho va tornar a fer ahir el ministre d'Economia, Carlos Cuerpo: «No hi ha hagut cap element nou o d'informació per canviar o reconsiderar aquesta opinió».

> El president de l'entitat basca diu que confia «plenament en l'èxit de l'operació»

Oferta «amistosa»

Torres, en qualsevol cas, va defensar davant la junta que la seva «aproximació ha sigut amistosa des d'un primer moment i ho continua sent», malgrat que va presentar una opa hostil després que el consell del Sabadell rebutgés la seva proposta de negociar una fusió pactada. «Estem convençuts del racional estratègic d'aquesta oferta i de l'impacte positiu que suposa per a tots els grups d'interès. Per això, el BBVA ha volgut donar als accionistes del Banc Sabadell el poder de triar, el que podran fer una vegada que s'obri el període d'acceptació. Esperem que apreciïn el sentit estratègic de l'operació i decideixin participar amb nosaltres en aquest gran projecte de futur», va afirmar.

L'executiu, en aquesta línia, es va mostrar confiat que l'operació i els tràmits necessaris avancin sense problemes, malgrat les incerteses que pesen sobre el procés. «Una vegada acordada l'ampliació de capital per aquesta junta, i obtingudes les autoritzacions regulatòries corresponents, que ja hem sol·licitat, correspondria a la CNMV l'aprovació de l'oferta, amb la qual s'obriria el termini d'acceptació de la mateixa pels accionistes. Confiem que el procés avanci de manera favorable en els terminis previstos», va assegurar. L'última frase va sonar a indirecta velada a les autoritats implicades.

Optimització de la xarxa

Torres, així mateix, va prometre als sindicats un ajust de plantilla limitat i pactat si tira endavant l'opa. La preocupació per l'impacte en l'ocupació va ser la gran protagonista de l'acte: la van manifestar sis representants dels treballadors i un particular, la majoria de l'escassa dotzena d'accionistes que van intervenir. El banquer va assegurar que «no s'adoptaran mesures sense les garanties necessàries i degudament acordades», mentre va reiterar: «Les sinergies de personal i d'optimització de xarxa tindran un menor pes relatiu que en transaccions prèvies. Així, la major part de les sinergies estimades estan associades a estalvis en tecnologia i sistemes».

Com és habitual en els últims anys, també va intervenir Luis del Ribero, expresident de Sacyr enfrontat a la cúpula del BBVA des que es va revelar que suposadament va ser espiat pel comissari Villarejo per encàrrec del banc. Ho va fer amb la intenció de recolzar l'opa, però també per proposar que els màxims directius del grup siguin substituïts pels del Sabadell i que Josep Oliu sigui elegit president de l'entitat integrada. Torres va evitar contestar a aquesta proposta. «Li agraeixo la seva intervenció favorable a l'operació», es va limitar a dir. ■

Evolució del consum

Els espanyols van gastar un 15% més en compres 'online' el 2023

Les transaccions per internet van superar els 73.200 milions d'euros, i la majoria es van fer en 'e-commerce' estrangers

PAULA CLEMENTE
Barcelona

El comerç electrònic continua guanyant pes a Espanya. Entre gener i desembre del 2023, els espanyols es van deixar més de 73.200 milions d'euros en compres fetes a través d'internet, cosa que implica elevar un 15% els volums que es registraven just un any abans, entorn de 63.300 milions d'euros. Però no és només una qüestió de despesa. El nombre de vegades que s'ha comprat a través d'internet a Espanya creix més o menys al mateix nivell. Van ser 1.200 milions de compres *online* el 2022 i una mica més de 1.400 milions l'any passat.

Així ho indica el registre que acaba d'actualitzar la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència (CNMC) sobre la situació d'aquest mercat al país. Segons aquestes dades, que sumen tant el que es compra des d'Espanya com el que es gasta fora en *e-commerce* espanyols, aquesta indústria ja supera els 84.000 milions d'euros en total, un rècord que s'aconsegueix després d'un últim tram de l'any una mica millor que el de l'exercici anterior.

Durant els tres mesos en què coincideixen el Black Friday i la campanya de Nadal, els consumidors van gastar un total de 22.700 milions d'euros en compres fetes a través d'internet, un 4% més que en l'últim tram del 2022. Llavors, aquest mateix increment era unes dècimes inferior. Això suposa, a més, arribar al nivell de despesa més gran vist fins ara en un sol trimestre, una fita que fa anys que es repeteix.

Els viatges i altres sectors

El que també ja és un habitual són els sectors que remenen més diners a través de la compra *online*. Amb lleugeres variacions en funció del moment de l'any, el 2023 van destacar les agències de viatges i operadors turístics, el transport aeri, la indústria de la moda, els hotels i els jocs d'atzar i apostes. L'ordre, però, canvia observant les activitats a què es recorre més vegades (encara que no es gasti tant com reservant un viatge o un vol): guanyen, en aquest cas, el joc, els restaurants, la roba i el transport per via terrestre.

El fet curiós és veure com canvia la fotografia segons qui fa la despesa. Dins d'Espanya, les transaccions domèstiques que sumen més diners són els pagaments d'impostos –a l'Administració pública i a la Seguretat Social–, els carburants per a automoció, els supermercats i els espectacles artístics i esportius. En canvi, el que més compra el consumidor espanyol a comerços electrònics estrangers són roba i viatges.

Aquesta despesa en comerços electrònics estrangers suposa, per cert, un 60% del volum de negoci que genera aquesta indústria al país, on la compra domèstica (des d'Espanya i a una pàgina web espanyola) és amb prou feines d'un 29% del total.

I de fora cap endins no hi ha cap mena de dubte: trimestre rere trimestre, el sector que rep més diners que venen de fora a través d'internet és el de les agències de viatges. Sol ser un terç del total, seguit del 10% al 15% que concentren els hotels i del 7% al 10% a què oscil·len les aerolínies. En conjunt, només un de cada 10 euros que mou el negoci de la venda a través d'internet a Espanya ve de fora de les seves fronteres. ■

Ricard Cugat

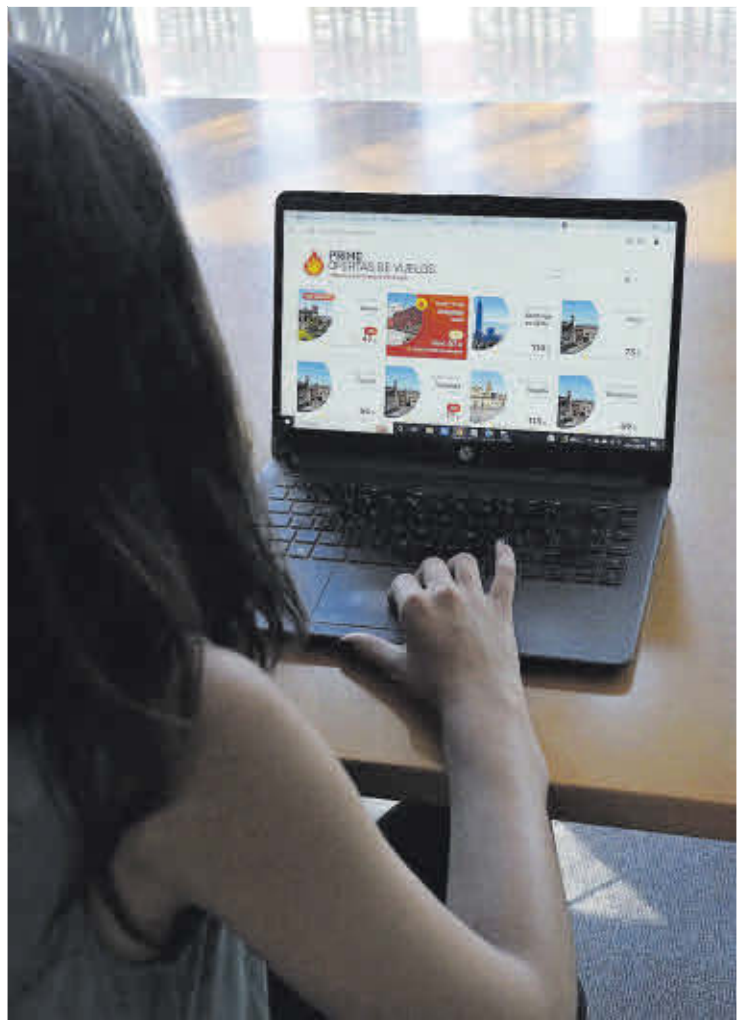

Una usuària d'internet busca ofertes de viatges.

Norma en negociació

La Pimec s'uneix al rebuig empresarial de la llei de reducció de jornada

La patronal catalana adverteix que no totes les pimes podran assumir el cost derivat de contractar més personal

GABRIEL UBIETO
Barcelona

Les patronals no estan per la feina d'una llei que els obligui a pagar el mateix als seus empleats per menys hores de feina. La Pimec s'ha sumat al clamor empresarial manifestat els últims dies en contra de la norma que negocia el Ministeri de Treball en el si del diàleg social i mitjançant la qual pretén reduir el temps màxim de la jornada laboral a 37,5 hores, des de les actuals 40 hores.

Malgrat les diferències de pes que manté la Pimec sobre la representativitat empresarial, pel que fa al temps de treball opina el mateix que la CEOE. «L'actual proposta de reducció de la jornada laboral afecta la viabilitat i la competitivitat de moltes pimes de diferents sectors», va manifestar ahir l'entitat presidida per Antoni Cañete en un comunicat.

La patronal ha reunit els seus òrgans per consensuar un posicionament comú sobre aquest tema i ha determinat que no es veuen capaços d'assumir les contractacions addicionals que requeriria reduir el temps de treball de les plantilles actuals.

I insisteix a dir, com també ha estat reivindicant Foment del Treball, que aquesta qüestió s'ha d'abordar no des de la legislació laboral, sinó a cada sector a través de la negociació col·lectiva. És a dir, allà on els treballadors estiguin més ben organitzats i on els marges empresarials siguin més elevats, estan oberts a treballar menys, i allà on no hi hagi més marges o les empreses no estiguin per la feina de cedir-ne, es continuarà amb les actuals 40 hores setmanals. ■

Apunt

CEOE, reducció del diàleg

Agustí Sala

Ha sorprès que la CEOE es plantés en la reunió amb el Govern i els sindicats dilluns passat sense cap proposta per escrit. És veritat que rebaixar les 40 hores setmanals recollides en una llei de 1983 s'afrontaria més bé amb la negociació col·lectiva perquè cada sector o activitat l'adeqüés a les seves especificitats. De fet, ja hi ha empreses amb temps de treball inferiors.

Amb els anys s'avança. No són iguals les hores que fan falta avui per guanyar prou per omplir el carretó d'anar a comprar que fa 50 anys. És l'efecte positiu del progrés. Per això, a alguns els xoca que en un país com Espanya, que pateix un problema de creixement de la productivitat, el motor de la prosperitat, es discuteixi sobre fer menys hores. Tret que sigui a canvi de produir-ne més i millor en menys temps.

L'actitud de la CEOE inquieta les pimes, que són les que se'n poden veure més afectades. Conpymes, contrapès de la CEOE, que està guanyant terreny de cara a participar en el diàleg social (igual que una de les seves promotores, la catalana Pimec), ha alçat el braç per demanar entrar en la negociació, fins i tot sabent que això és, per ara, difícil, ja que la CEOE encara conservael monopoli de la representativitat empresarial.

Queda enrere l'idil·li Govern-CEOE. Aquesta organització es va escudar en la seva filial Cepyme per muntar aquesta setmana un acte en contra de les polítiques de l'Executiu amb un dels ariets anti Pedro Sánchez, la presidenta de la Comunitat de Madrid, Isabel Díaz Ayuso, com a estrella convidada.

En aquest context, l'ala socialista de l'Executiu es mostra oberta a allargar la negociació per atraure la patronal, després que la titular de Treball, Yolanda Díaz, prefereixi pitjar l'accelerador. La qüestió és si la CEOE es conformarà de deixar en mans dels sindicats i d'un Govern amb «tesis comunistes», segons la Cepyme, la nova regulació. Si continua amb la idea de reduir el diàleg en lloc de la jornada laboral guanyaran punts els que creuen que manté una posició molt més política que de defensa de l'interès empresarial. ■

Sebastián Muriel

El conseller delegat de GroupM, grup d'inversió en mitjans de WPP, que s'ha reunit a Barcelona, va treballar a Telefónica i va ser CEO de Tuenti.

«La IA canviarà tot l'ecosistema industrial i publicitari»

GLÒRIA AYUSO
Barcelona

— ¿Com està transformant la IA el màrqueting i la publicitat?

— Està afectant tant a l'agilitat com a la producció, com la rapidesa en el desenvolupament de plantejaments estratègics, les possibilitats de validació i variació d'aquests en un període de temps molt reduït, així com en l'eficiència més gran en processos administratius.

— Es va incorporar a GroupM el 2022, després d'estar al capdavant de Tuenti, per liderar precisament aquesta transformació del sector de les agències de comunicació abraçant la tecnologia. ¿Com ha evolucionat des d'aleshores GroupM?

— A GroupM hem desenvolupat una estratègia centrada a ajudar els nostres anunciants a fer créixer els seus negocis. Treballem amb unes àrees transversals en l'aplicació de tecnologies, operacions i en el desenvolupament d'experiències i continguts que fan que els nostres equips estiguin molt integrats amb les marques, donant-los no només plantejaments creatius, sinó també models de negocis d'èxit. Som l'agència que més ha crescut en nou negoci l'any 2023 a Espanya, amb un resultat que ha duplicat el de la resta del sector. A la nostra oficina de Barcelona hem incrementat el nombre de treballadors un 30% l'últim any.

— Amb la incorporació de la IA, ¿què creu que podrem arribar a veure en el futur?

— Canviarà tot l'ecosistema industrial, i, per tant, també el sector de la publicitat. Obligarà a repensar processos, i a valorar el temps i els recursos destinats a alguns, fent que puguem destinar el talent dels nostres equips a tasques més estratègiques i creatives, obviant-ne altres de menor valor que seran desenvolupades per processos d'IA.

— ¿La tecnologia anirà guanyant també terreny al departament creatiu?

— La IA de moment es nodreix d'informació disponible i de raonaments probabilístics, no és capaç de substituir la creativitat de l'ésser humà. Serà una eina imprescindible, per descomptat. Canviarà processos, però no serà substitutiva sinó complementària. Pot ser molt eficient com una eina de recerca, selecció, validació o d'adaptació de creativitats, però això no vol dir que substitueixi el departament creatiu.

— ¿Estan veient ja els consumidors-usuaris els resultats de la seva aplicació?

Ricard Cugat

Sebas Muriel, a la seu de GroupM al carrer de Bolívia de Barcelona.

— En el dia a dia ja estem utilitzant la IA, moltes vegades fins i tot sense saber-ho. Aquest és un tema interessant: en bona part dels casos l'usuari no és conscient que una operació s'ha fet mitjançant l'ús de la IA, però no ho és tampoc quan fa una transacció financera, quan utilitza un recomanador, o quan consumeix un contingut elaborat amb aquesta tecnologia. Hi ha diferents opinions en relació amb el fet que si tot el que es genera d'aquesta manera ha d'estar identificat o no. Crec que igual que ara mateix no s'identifica quan un text s'ha escrit utilitzant un programa editorial o un altre, o quan un càlcul matemàtic s'ha fet amb un sistema determinat, no crec que ben aviat sigui rellevant que s'identifiqui específicament el fet per una nova tecnologia que ben aviat passarà a ser una *commodity*.

— ¿Per què han celebrat una trobada dedicada a la IA?

— Ser part del Grup WPP ens dona la possibilitat d'accedir de manera preferent a tecnologies i desenvolupaments que només el número u de la indústria pot liderar. Com a assessors i identificadors de tendències, les compartim per a la seva aplicació en el seu dia a dia. A Catalunya encapçalem la inversió en el sector de l'alimentació, som referents al sector farma, al sector serveis, en el retail i també en el de l'entreteniment. Es pot afirmar que aquesta nova era desperta un interès generalitzat entre tots els nostres anunciants. ■

(●) El Periódico / Barcelona
+ elperiodico.cat /ca/fotos/

Els empresaris gallecs a Catalunya, de gala

▶ El president de la Xunta, Alfonso Rueda, va participar ahir en el sopar de gala anual de l'Associació d'Empresaris Gallecs de Catalunya (AEGA-CAT), que presideix Amancio López Seijas (Hotusa). També hi van ser, entre d'altres, el delegat del Govern a Catalunya, Carlos Prieto, i el tercer tinent d'alcaldia de Barcelona, Albert Batlle.

Participació >
Opinió | Anàlisi | Entre Tots

La tribuna

Rafael Jorba

La implosió de la Cinquena República

França decideix demà entre una cohabitació inèdita amb l'extrema dreta o la cultura de la coalició: l'esquerra amb les restes del macronisme i el postgaullisme

Leonard Beard

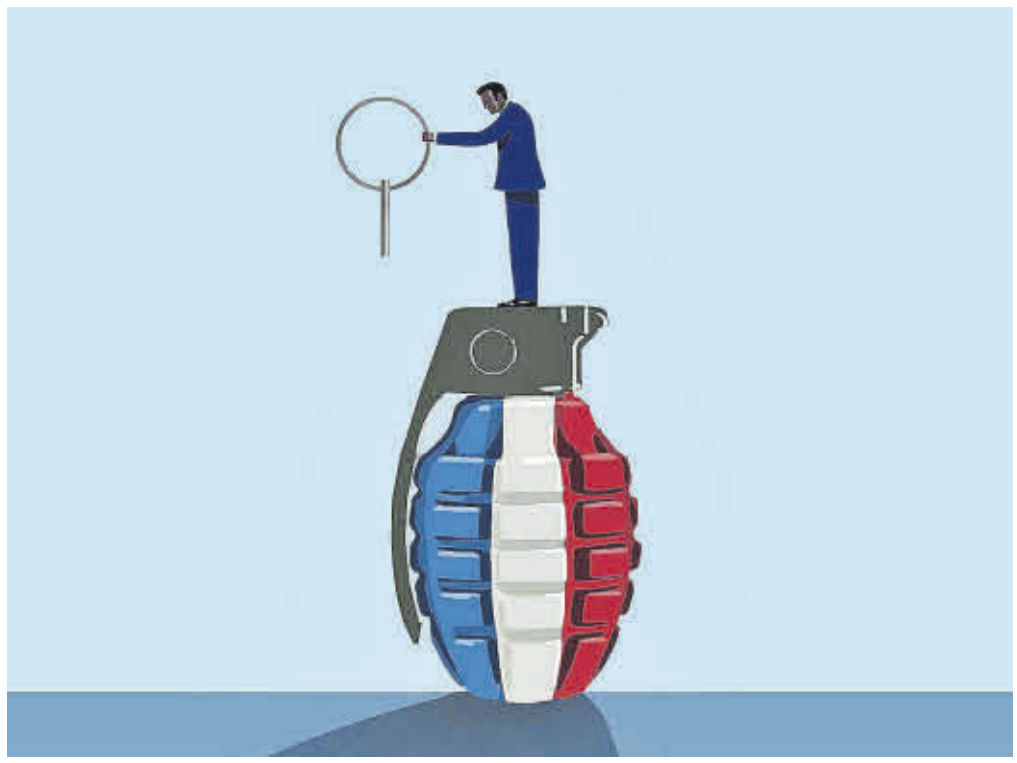

França ha entrat en un terreny desconegut. El president de la República, Emmanuel Macron, va decidir en calent, la mateixa nit electoral de les europees del 9 de juny, dissoldre l'Assemblea Nacional i convocar eleccions exprés. El seu primer ministre, Gabriel Attal, li va pregar que no ho fes: «Li ofereixo la meva dimissió, utilitzi'm com fusible». Macron, que havia sigut elegit en dues ocasions per frenar l'extrema dreta de Marine Le Pen (2017 i 2022), li posava ara un trampolí: el Reagrupament Nacional (l'antic FN) acabava de doblar en vots la majoria presidencial (31,5% enfront el 14,6%).

Macron es mostrava satisfet. Així ho va confessar el 10 de juny, l'endemà del seu anunci, en una conversa amb un empresari durant una celebració del 80è aniversari de l'Alliberament. En la conversa, revelada per la periodista Solenn de Royer a *Le Monde*, el patró, pròxim de l'Elisi, va transmetre al president un missatge d'ànim: «¿Han sigut molt durs aquests dies?». Macron va somriure: «De cap manera. Preparo això des de fa setmanes, i estic satisfet. Els he llançat la meva granada activada entre les cames. Ara veurem com surten d'aquesta».

La realitat va desmentir el president. Macron creia que amb la seva dissolució rearmaria la majoria presidencial, descol·locaria l'extrema dreta i dividiria la forces d'esquerra. No obstant, en les tres setmanes prèvies a la primera volta del 30 de juny l'extrema dreta consolidava posicions i els partits d'esquerres, dividits per la guerra d'Ucraïna i la qüestió palestina, eren capaços de forjar un Nou Front Popular (NFP) que agrupa La França Insubmisa (LFI), els comunistes, els ecologistes i els socialistes. Abans del veredicte de les urnes, Édouard Philippe, ex primer ministre de Macron i postgaullista, es mostrava categòric: el president, amb la dissolució de l'Assemblea Nacional, «ha matat la majoria presidencial».

En efecte, a la Cambra sortint la majoria macronista arribava als 250 escons i estava a només 39 de la majoria absoluta (289). Ara, amb els resultats de la primera volta sobre la taula i les projeccions de la segona volta de diumenge, la majoria presidencial perdrà com a mínim més de la meitat dels seus diputats. Els francesos esperaven Júpiter i es van trobar Neró.

La granada llançada per Macron ha provocat la implosió de la Cinquena República, dissenyada per De Gaulle l'any 1958 per mirar de reforçar el presidencialisme en detriment del parlamentarisme. Ha sigut precisament el règim electoral de la Cinquena República el que havia servit per emmascarar l'ascens de l'extrema dreta: el partit de Le Pen tenia fins a les legislatives del 2022 més presència al Parlament Europeu que a l'Assemblea Nacional. Les eleccions europees es regeixen per un sistema proporcional mentre que les legislatives es basen en un model majoritari uninominal a dues voltes.

Aquest model es concreta en l'elecció de 577 diputats repartits a un per circumscripció, és a dir, 577 circumscripcions. En la primera volta és elegit diputat el que obté més del 50% de vots. Si ningú assoleix aquesta xifra, passen a la segona volta els candidats situats en primera i en segona posició, i els que arribin almenys al 12,5% del vot dels electors inscrits. Aquesta circumstància fa que en la segona volta, en cada circumscripció, es puguin donar duels, triangulars i fins i tot quadrangulars.

Ara, en la primera volta del 30 de juny, 76 diputats van ser elegits al superar el 50% dels vots. En la resta de circumscripcions l'elecció es decidirà aquest diumenge. De les més de 300 triangulars previstes, la xifra s'ha reduït a menys d'un centenar: 131 candidats de les esquerres i 83 de la majoria presidencial s'han retirat en favor de l'aspirant més ben situat per impedir el triomf del candidat de l'extrema dreta. Aquest *desistiment republicà* pot evitar que el RN assoleixi la majoria absoluta.

En conseqüència, diumenge a la nit sabrem si França entra en una cohabitació inèdita (el president Macron amb un Govern d'extrema dreta) o assaja la cultura de la coalició: el bloc d'esquerres –sense el sector dur de La França Insubmisa– amb les restes de la majoria presidencial i dels postgaullistes (LR) que no han abonat el pacte del seu líder, Eric Ciotti, amb Le Pen. Apuntin un nom de futur: Carole Delga, presidenta d'Occitània. ■

Amb els resultats de la primera volta sobre la taula i les projeccions de la segona, la majoria presidencial perdrà com a mínim més de la meitat dels seus diputats

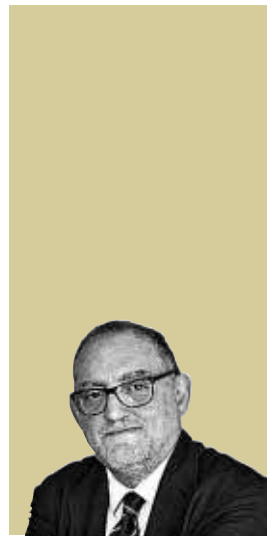

Rafael Jorba és periodista. Secretari del Comitè Editorial d'EL PERIÓDICO

Starmer i el final de la història

Avui és un dia per rellegir Francis Fukuyama i la seva teoria del final de la història. O almenys per renegar de l'ús polític que van fer en el seu moment els republicans nord-americans. Recordem que, en essència, va venir a dir que la dialèctica de la història, la confrontació entre dos sistemes polítics nascuts a la dreta i a l'esquerra de la filosofia de la història d'Hegel, va morir amb la caiguda del mur de Berlín el 1989. I va pronosticar la victòria definitiva del liberalisme davant el comunisme. No és estrany que seguint aquesta teoria, els republicans hagin acabat liderats per una persona tan estrambòtica com Donald Trump. Però

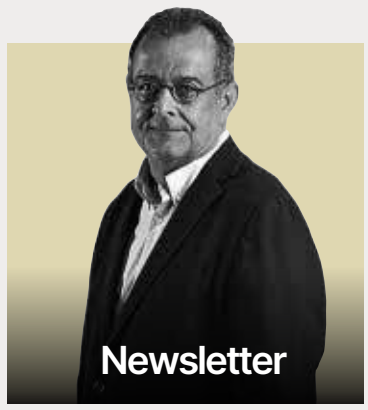

Albert Sáez
Director d'EL PERIÓDICO

la realitat és que uns dignes representants de l'esquerra hegeliana, els laboristes britànics, han arrasat en les eleccions i han aconseguit els seus millors resultats dels últims 200 anys. I demà, uns dignes representants de la dreta hegeliana, els nacionalistes francesos, poden conquistar l'Assemblea. La història està més viva que mai.

Segurament, un analista de la política a Madrid que enlluerna els últims vestigis de la burgesia catalana proclamarà que l'elecció de Keir Starmer obre un nou cicle en la política occidental gràcies a la puixança de les idees de Pedro Sánchez. La política comparada de nyigui-nyogui acostuma a generar aquest tipus de confusions. Fa 14 anys que la Gran Bretanya està sumida en el populisme des del dia en què David Cameron va voler emular Nigel Farage i va posar en marxa el Brexit. Una successió de primers ministres —el més significatiu va ser Boris Johnson (un Trump de pa sucat amb oli)— han administrat aquest error. I els britànics han enviat els *tories* a la paperera de la història amb tot mereixement. De manera que el que ha passat a la Gran Bretanya té poc recorregut com a avançament del que pot passar a Occident. Tan sols una lliçó: el populisme fa molt mal abans de posar-se en evidència. ■

Editorial

Apoteosi laborista, hecatombe 'tory'

La històrica i aclaparadora victòria laborista en les eleccions legislatives celebrades dijous al Regne Unit i la derrota més gran patida mai abans pels conservadors haurien de servir perquè s'estabilitzi la política britànica, que en una legislatura ha vist desfilar tres primers ministres, ha presenciat constants remodelacions de Govern i ha fet escampar la desconfiança per la degradació de les polítiques socials, l'estancament econòmic i la incapacitat de sanejar la relació amb la Unió Europea. Poques vegades una majoria també aclaparadora com l'aconseguida per Boris Johnson el 2019 va ser tan mal utilitzada. L'error de base del Brexit ha sigut agreujat per una cadena inacabable de despropòsits que han impedit minimitzar els costos derivats del Brexit, trobar la fórmula per gestionar amb criteris humanitaris els fluxos migratoris i acabar amb la sensació permanent de falta de lideratge.

La moderació de Keir Starmer i la neutralització de la vella guàrdia que va envoltar el seu antecessor, Jeremy Corbyn, al capdavant del Partit Laborista, han sigut prou instruments per atraure una part significativa dels votants que fa un quinquenni van continuar confiant en les promeses dels *tories* que els problemes que van seguir a la sortida de la UE no serien més que desajustos passatgers. Aquesta moderació tampoc ha alienat la facció més esquerrana del laborisme, que permet a Starmer retenir aquests votants i que té efectes col·laterals molt significatius, com la sagnia de vots del Partit Nacional Escocès.

La derrota *tory* (molt més significativa que el moderat ascens de vot laborista) s'ha vist agreujada pel creixement del Partit Liberaldemòcrata, que ha captat votants conservadors moderats fins a consolidar una presència significativa a la Cambra dels Comuns malgrat que el sistema electoral li és del tot advers. I també ha contribuït a l'enfonsament *tory* la competència del Reform UK, el nou partit del populista Nigel Farage, que tindrà una representació irrellevant al Parlament però que ha restat vots decisius a candidats conservadors en moltes circumscripcions (o, més aviat, els ha rescatat de l'abstenció). L'acompliment de Farage obre una gran incògnita sobre la seva capacitat per absorbir en el futur el lliscament del vot ultranacionalista del Partit Conservador de manera semblant a com passa a la resta d'Europa amb l'extrema dreta.

En la reacció dels electors britànics es detecten dosis intensives de realisme, però també la voluntat de castigar els que van sumir el país en el desordre i van permetre l'erosió augmentada de l'Estat del benestar. Els escàndols que van repuntar el mandat de l'imprevisible Boris Johnson, el programa ultraliberal de l'efímera Liz Truss i la incapacitat de Rishi Sunak de treure el país del marasme van portar els conservadors a acumular un passiu polític extremadament alt que, en última instància, realça l'excepcionalitat britànica: mentre a l'altre costat del canal els corriments electorals són gairebé sempre en direcció a la dreta extrema, a les illes la rectificació política s'ha produït en sentit contrari. Un comportament que ha deixat en evidència els predicadors del Brexit, que el 2016 van aconseguir la victòria en el referèndum amb un programa de promeses fantasioses, encoratjades des dels Estats Units per Donald Trump, i que s'ha revelat fal·laç a l'hora de la veritat. ■

elPeriódico

La victòria de Starmer obeeix a una especificitat britànica: la fartanera de 14 anys de despropòsits

L'opinió del diari s'expressa només als editorials. Els articles exposen postures personals

elPeriódico
www.elperiodico.cat

DIRECTOR: ALBERT SÁEZ.

Directora adjunta: Gemma Martínez.

COMITÈ EDITORIAL
President: Joan Tapia.
Secretari: Rafael Jorba.

Subdirectors:
Carol Álvarez (Coordinació informativa).
Pilar García (Edició impresa).
Bernat Gasulla (Cap de setmana).
Rafa Julve (Multimèdia).
Xurxo Martínez (Gestió de canals).
Sergi Saborit (Informació).

Panorama: Jose Rico.
Societat: Montse Baraza.
Barcelona: Meritxell M. Pauné.
Cultura: Leticia Blanco.
Esports: Francisco Cabezas.
Opinió i participació: Ernest Alós.
Imatge: Bárbara Favant.
Disseny: Joel Mercè.
Infografia: Ricard Gràcia.

EL PERIÓDICO DE CATALUNYA SLU

Director General de Prensa Ibérica per Catalunya i Balears: Fèlix Noguera.
Publicitat nacional: Mercedes Otálora.
Publicitat: Ester Azuar Salvador.
Màrqueting: Anna Domènech.

Distribució:
Logística de Medios Catalunya S.L.U.
Av. Granvia de l'Hospitalet, 163-167
08908 - L´Hospitalet de Llobregat (BARCELONA)
T: 93 265 53 53. Fax: 93 484 37 48.
Publicitat: Prensa Ibérica 360 S.L.
Pedro Muñoz Seca, 4. 28001 Madrid.
T: 91 436 37 70. Fax: 91 436 37 75.

Ares Solanes
GENETISTA

▶ La unitat de consell genètic de l'Institut Català d'Oncologia ha descobert que la prevalença d'un gen que incrementa dràsticament el risc de tenir càncer de mama o ovaris és extremadament més alta (fins i tot 37 vegades més) en la població gitana que en la població general. Una dada que ha de portar a millorar les estratègies de prevenció.

Viktor Orbán
PRIMER MINISTRE HONGARÈS

▶ L'activitat del primer ministre Viktor Orbán durant el semestre hongarès al capdavant de la Unió Europea serà un maldecap continu per a la resta dels socis continentals. De moment ja ha començat amb una visita a Vladímir Putin per parlar de la proposta de pau russa sense cap mandat de la UE per representar ningú més que si mateix.

Mikel Merino
FUTBOLISTA

▶ El jugador de la Reial Societat va marcar en l'últim minut del partit de quarts de final el gol de cap que va donar el triomf a la selecció espanyola contra una dura Alemanya que va enviar a la infermeria Pedri en el minut 8 de partit. L'equip que dirigeix Luis de la Fuente no va arribar com a favorit, però ja s'encamina cap a la semifinal de dimarts vinent.

Carnet digital

No, ningú et prohibirà el porno

Ana Bernal-Triviño

Aquesta setmana, el Govern central va anunciar un carnet digital per limitar el porno als menors. I en un canal de missatgeria ultra un dels missatges va ser: «Alarma; que ens prohiben el porno!» Alhora, va ser *trending topic* la paraula «pajaporte», com van batejar l'aplicació digital, i opinants deien que feia riure el pla del Govern. Potser, en els primers minuts, feia riure l'alarma desencadenada entre uns adults homes que se sentien profundament ferits sense porno i que semblava que les seves vides s'acabaven si no tenien accés a aquest contingut. Després, feia pena la demostració de desconeixement sobre el tema i quant passotisme hi havia en un assumpte crucial en el desenvolupament de la infància i adolescència. Per parts:

«Ens treuen llibertats». Missatge als apocalíptics: no, ningú et prohibirà el porno. És més, si es desenvolupa la comprensió lectora i d'escolta, en la mateixa roda de premsa es va dir que «hi haurà opció» per part de les plataformes perquè seria «voluntari». ¿On és aquí la prohibició? No existeix. Ets un adult, i només es restringeix a menors.

«Cal educar els nens i no prohibir». En aquest país, també es prohibeix l'alcohol o fumar a menors i no és l'apocalipsi. El que passa és que en aquest país, també, les conseqüències en la salut mental no es tenen en compte o, almenys, semblen importar poc quan els efectes d'alguna cosa danyen de manera majoritària les dones.

«Els adults no necessitem educació sexual sobre aquest tema». Professionals insisteixen que a edats primerenques el cervell de la infància no està preparat per veure aquest porno violent (perquè no el busquen, se'l posen davant). Però compte, això que als adults no els passa, ho poso entre cometes. Diversos violadors adults han declarat en judicis i a terapeutes que han violat «inspirats» en el porno. I fins i tot un jutge en una sentència veia porno en el que era una violació. Perquè després ens diguin que aquests continguts no estan afectant, fins i tot adults.

«Cal explicar que és ficció». Quan algú mata o colpeja en una pel·li, sabem que ningú mor ni ningú és colpejat en veritat. Quan en una pel·li de cine es roda dues persones tenint sexe, sabem que no hi ha penetració de cap tipus, sinó una simulació. En el porno, la penetració existeix, el cop existeix, les llàgrimes de dones existeixen, els blaus hi són, els esquinços denunciats per les actrius hi són... I almenys, en moltes pel·lícules, el que dispara el detenen. Queda clar que és un delicte i està malament. En el porno, un *bukake* acaba amb tios aplaudint entre si la seva homenia.

Feia pena la demostració de desconeixement del tema i quant passotisme hi havia en un assumpte crucial en el desenvolupament de la infància i adolescència

A tots els indignats, més enllà que es pugui considerar que la proposta del Govern sigui complexa o fins i tot ineficaç, pregunto: ¿com solucionaran que les violacions en manada s'hagin disparat un 64% en cinc anys, la majoria contra nenes de 15 anys? Quines ganes de saber com els intel·ligents del porno tenen un pla millor. Perquè l'únic que han deixat clar és que només pensen en ells mateixos. ■

Ana Bernal-Triviño és professora de la UOC i periodista

Eleccions als EUA

Ni Biden ni Trump són Mick Jagger ni Raphael

Martí Saballs Pons

Del 13 al 16 de juliol del 1992 vaig tenir l'oportunitat d'assistir com a periodista a la convenció demòcrata, celebrada al Madison Square Garden de Nova York, que va nomenar Bill Cinton i Al Gore com a candidats a la presidència i vicepresidència dels Estats Units. El primer tenia 45 anys i el segon, 44. Van guanyar les eleccions el novembre següent contra el president d'aquell moment, George Bush, i l'empresari texà Ross Perot, predecessor ideològic de Donald Trump.

Amb la dupla Clinton-Gore, els EUA iniciaven una nova era daurada. La joventut dels triomfadors va generar il·lusió per la nova imatge que es desprenia per al país en un període d'optimisme mundial després del final de la guerra freda i malgrat la guerra als Balcans o l'Àfrica Central. Empresarialment i financerament va coincidir amb el naixement del primer boom d'internet. Hi va haver els seus escàndols —la becària Monica Lewinsky va ser el més conegut— i greus errors de política internacional. A Rússia encara cou la roda de premsa conjunta de Clinton amb l'ebri president rus Boris Yeltsin, de qui es burla a rialles.

Avui, Bill Clinton continua sent més jove que els dos candidats que, encara se suposa, es presentaran a les eleccions presidencials del pròxim 5 de novembre. Amb 78 anys (els compleix aquest dissabte) també és més jove el successor de Clinton, George W. Bush i, per descomptat, el successor d'aquest, Barack Obama, 62 anys. Ronald Reagan, que tenia 69 anys quan va accedir a la Casa Blanca el 20 de gener del 1980, va ser l'últim que va haver de suportar crítiques per la seva edat.

Hi ha casos en què l'edat cronològica no té res a veure amb l'edat mental i física. He conegut i conversat amb octogenaris, des de l'historiador John Elliot fins als economistes John Kenneth Galbraith i, recentment, Partha Dasgupta, que donen mil voltes a persones que als 40 anys tenen menys energia que una pedra tosca. Per posar-ne exemples musicals, per allò de les excepcions: Mick Jagger (80 anys), Roger Glover (78), Bruce Springsteen (74), Chrissie Hynde (72), Plácido Domingo (83), Julio Iglesias (80) i Raphael, que acaba d'actuar a Burgos, amb 81. Warren Buffett, amb 93 anys, continua donant lliçons d'inversió i finances des de Berkshire Hathaway, el hòlding empresarial privat més influent del món.

Donald Trump va ser elegit president el 2016 amb 70 anys. El seu successor, Joe Biden, va ocupar el càrrec amb 78. El 20 de novembre en complirà 82. El problema que els dos tenen no és l'edat, sinó les seves capacitats i la imatge que ofereixen com a líders polítics d'un país que marca lideratges i que té un paper que ha de ser fonamental com a defensor del món democràtic i liberal davant l'autocràcia xinesa i l'amenaça russa per a una Europa cada vegada més recelosa de l'altre costat de l'Atlàntic. Biden no arribarà al 5 de novembre. Quina bona notícia seria que Trump també abandonés. ■

Joe Biden no arribarà al 5 de novembre com a candidat a la presidència. Quina bona notícia seria que Donald Trump també abandonés les seves pretensions

Martí Saballs Pons és director d'informació econòmica de Prensa Ibérica

EntreTots

Podeu llegir més cartes i publicar els vostres articles a:
www.elperiodico.cat/entre-tots

SANITAT PÚBLICA

«Cuidin els nostres sanitaris»

Isabel López
BARCELONA

Acabem de passar un trànsol difícil que ho ha sigut una mica menys amb l'ajuda de la UTACC (Unitat Territorial d'Atenció a la Cronicitat i Complexitat) que opera a Cubelles i la zona del Garraf. L'exquisit tracte rebut, professional i personal, encapçalat per la nostra coordinadora Alicia i la doctora Mireia, junt amb la resta de l'equip mèdic i d'infermeria del CAP Cubelles i del 061, han aplanat el camí i per això volem expressar públicament la nostra gratitud.

Creiem en la sanitat pública i ells encara l'han posada més en valor. Per això volem fer una crida, més aviat una exigència, a aquests polítics que ocupen el seu lloc perquè nosaltres els elegim i que cobren el seu sou perquè nosaltres els el paguem, perquè facin bé la seva feina i cuidin els nostres sanitaris, perquè són ells que ens cuiden a nosaltres. I cuidar-los és proporcionar-los condicions laborals dignes, juntament amb les eines necessàries per fer la seva feina tan bé com sigui possible. Apuntin-s'ho. ■

HOMOFÒBIA

Amenaces que no són delicte

Miguel Rabadan
BARCELONA

L'Audiència de Barcelona s'ha cobert de glòria: «Quan surtis et fotré una hòstia que et passarà la mariconada». Sembla que aquestes i altres expressions llançades per un «senyor» contra un noi gai en un McDonald's no són considerades delicte d'odi o d'amenaça a la integritat física. Sembla ser que al «senyor» no li agradava la indumentària del noi i l'han absolt. Una vegada més es dona ales a l'agressió contra la comunitat LGTBI+. El fet de dir que «no hi tenia res en contra perquè fos maricó» i no agredir-lo físicament l'absolen del delicte.

Gràcies a l'Audiència de Barcelona per la seva col·laboració i lluita contra l'odi. Després, molts s'estranyen que continuem sortint al carrer per exigir que es compleixin els nostres drets. ■

Xerrades meteorològiques

¡Quin temps més boig!

Tots parlem del clima perquè modifica les emocions

Carles Sans

L'estiu ja és aquí i tots ens passarem el dia parlant del clima. Les habituals altes temperatures faran que parlem de calor, d'humitat i d'una infinitat d'alteracions que ens procura l'estiu. Aquest any ha començat inusualment fresc a gairebé tot Espanya i, per descomptat, això suposa un tema de conversa en ascensors i llocs on cal omplir silencis incòmodes.

I és que els humans sentim una necessitat innata de parlar del temps. ¿Què faríem sense la possibilitat de parlar del clima? El meu veí, mentre esperem que l'ascensor arribi a la planta baixa, em parla sempre del clima. Aquest hivern passat es queixava moltíssim de la falta de pluges i de la sequera a què estava sotmesa Catalunya. Molt molest, em feia comentaris sobre la falta d'aigua; després, quan va ploure, es lamentava de la calamarsa que havia destruït els cultius dels pobres agricultors; a la primavera, s'estranyava que no fes la calor que, segons ell, corresponia a aquestes dates: «L'any passat –em deia–, a hores d'ara ja havíem tingut diverses nits tropicals, i aquest any res». I jo: «Doncs sí». «¡Quina barbaritat!», li responc, sempre fingidament indignat. I és que tots, qui més qui menys, parlem del clima perquè ens modifica les emocions, i per tant la salut, però, a més, ens uneix.

Un dia molt ventós irrita el caràcter; un dia molt gris ens deprimeix gairebé a tots; quan fa calor la humitat ens abat. El fred ens paralitza, i la pluja i la neu ens obstaculitzen la vida quotidiana. Per tot plegat, el clima s'acaba fent una qüestió fonamental en la nostra existència.

He comprovat que compartir el que sentim entorn del clima ens solidaritza, i en certa manera ens agermana. De vegades, quan estic en un grup en què m'avorreixo una mica, trec el tema del fred, o bé de la calor, i deixo anar una frase del tipus: «¡Quin temps més boig!». A partir d'aquí, tots s'apunten a dir-hi la seva i allò pot durar hores.

En fi. Parlem del clima, i així, mentre ho fem, no pensem en altres inclemències pitjors, que són les que vindran en un futur amb el temut canvi climàtic. Jo em pregunto: «¿Quina classe de clima agermanarà els nostres descendents d'aquí 50 anys?». ■

Carles Sans és actor

Zowy Voeten

Pluja a Barcelona, dilluns passat.

XARXES SOCIALS

Validar les nostres vivències

Cristina Casals
ESPLUGUES DE LLOBREGAT

Ens preocupa que les xarxes ens espiïn, ens agafin les dades o fins i tot ens piratein. Ara bé, quan l'instant d'una experiència provoca «emocions ideals», aquesta realitat queda alterada. Retenim aquell present fent nombroses fotografies o gravant vídeos i gairebé automàticament després d'una exploració els compartim a l'acte a les xarxes. Els psicòlegs parlen de la necessitat de validar cada vivència i, per això, la percepció i el record d'un determinat moment queden alterats per la versió digital que jo mateix he creat. ■

SOCIETAT

El luxe de viure al primer món

Francisco José Eguibar
MADRID

Des del primer món, la majoria sap que avui tindrà per menjar i que es pot permetre el luxe de triar aquest o aquell aliment, la varietat de fruita i també l'aigua. Però la cosa canvia radicalment per a aquells milions de persones refugiades a causa de la guerra i la fam i per als més pobres davant la incertesa d'un nou dia. Segons l'ONU, més de dos mil milions de persones al món no tenen accés als serveis bàsics d'aigua i sanejament. Seria bo que fóssim conscients que obrir l'aixeta al matí, anar al vàter o esmorzar és un luxe inabastable per a infinitat d'éssers humans. ■

La sort

ONCE Divendres 5
68352 Serie: 025

Euro Jackpot

Divendres 5

04-11-16-25-32

Sols: 1-11

La Primitiva

Dijous 4

01-10-22-38-45-48

C: 29 R: 1 Jòker: 7991987

	ENCERTANTS	EUROS
6+R	0	POT
6	0	0
5+C	4	58.421,70
5	225	1.904,11
4	10.844	57,47
3	204.954	8,00
R		1,00

Bonoloto

Divendres 5

24-26-38-39-40-46

C: 16 R: 3

	ENCERTANTS	EUROS
6	0	POT
5+C	4	38.901,60
5	71	1.095,82
4	4.078	28,62
3	75.369	4,00
R		0,5

Euromilions

Divendres 5

11-13-29-31-47 E: 1-11

EL MILIÓ: DVZ43126

	ENCERTANTS	EUROS
5+2	1	39.132.032,00
5+1	6	109.598,28
5+0	14	10.977,82
4+2	45	1.063,79
4+1	847	104,11
3+2	1.591	58,59
4+0	2.056	31,86
2+2	20.981	15,61
3+1	32.900	11,10
3+0	83.957	8,10
1+2	100.491	8,20
2+1	448.978	5,78
2+0	1.150.742	3,63

La 6/49

Divendres 5

14-15-18-32-39-43

C: 16 R: 2 Jòker: 653875

	EUROS
6/6	1.000.000,00
5/6+C	7.920,11
5/6	1.594,28
4/6	138,17
3/6	10,54
R	1,00

La Grossa del divendres

Divendres 5

55750 S: 29

El Trio

Divendres 5 646/839

El temps

Avui, a Catalunya

Xàfecs a l'interior

Intervals ennuvolats a l'interior, amb xàfecs i tempestes a la tarda que podran ser localment forts al Pirineu occidental. Temperatures mínimes en lleuger ascens; màximes en descens a l'interior. Vent de l'est al litoral tendint a sud cap a l'interior.

Barcelona Cel poc ennuvolat durant tota la jornada. Temperatures mínimes sense canvis; màximes en lleuger ascens o sense canvis significatius. Vent fluix de component sud rolant a vent de l'est amb intervals de vent moderat.

Demà. Poc ennuvolat. Temp. en ascens. **Dilluns.** Núvols i pluja. Temp. en descens. **Dimarts.** Poc ennuvolat. Temp. en ascens.

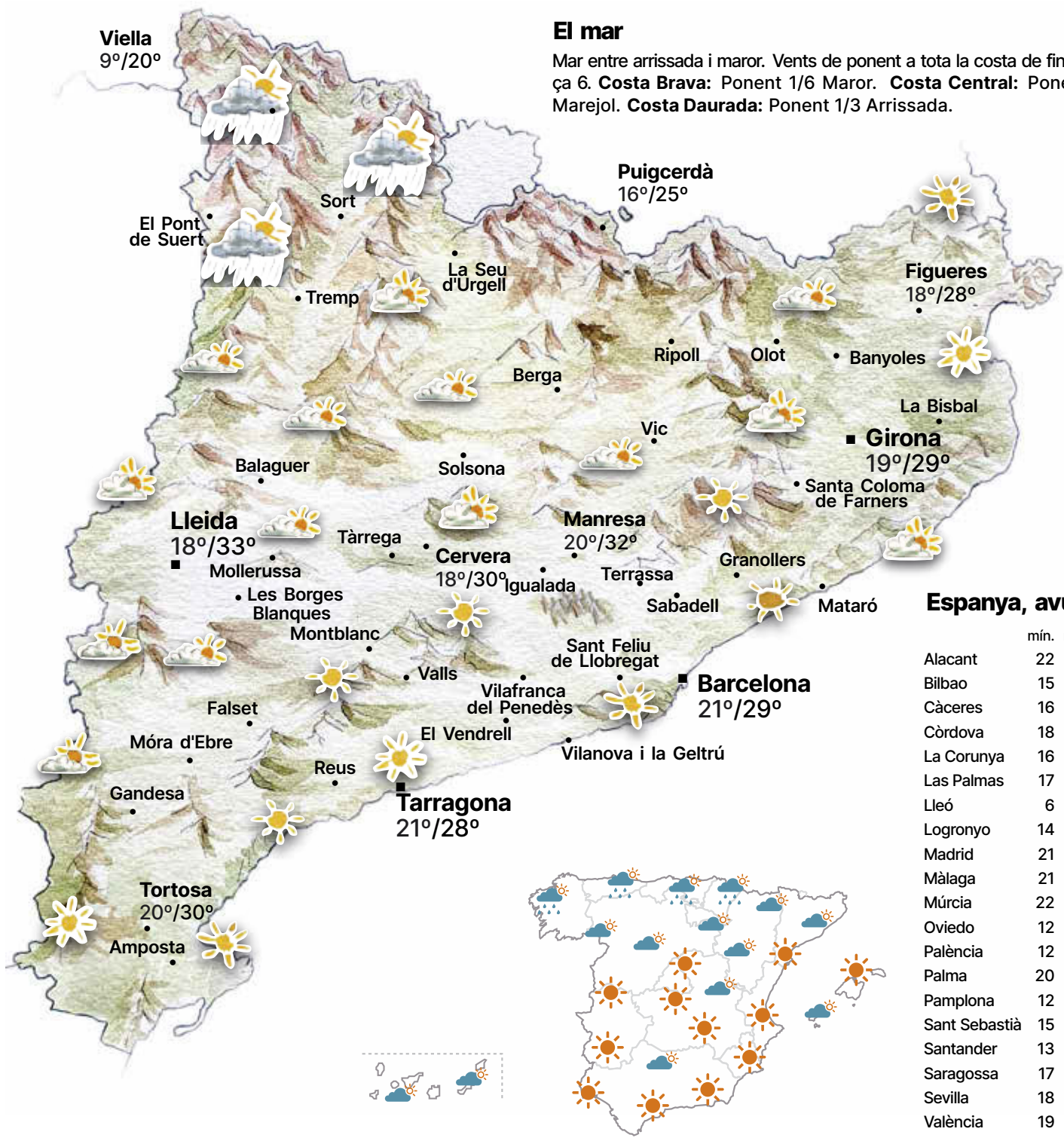

El mar

Mar entre arrissada i maror. Vents de ponent a tota la costa de fins a força 6. **Costa Brava:** Ponent 1/6 Maror. **Costa Central:** Ponent 1/5 Marejol. **Costa Daurada:** Ponent 1/3 Arrissada.

Espanya, avui

	mín.	màx.
Alacant	22	26
Bilbao	15	20
Càceres	16	32
Còrdova	18	34
La Corunya	16	18
Las Palmas	17	22
Lleó	6	13
Logronyo	14	20
Madrid	21	33
Màlaga	21	31
Múrcia	22	36
Oviedo	12	15
Palència	12	23
Palma	20	31
Pamplona	12	20
Sant Sebastià	15	19
Santander	13	17
Saragossa	17	29
Sevilla	18	32
València	19	29

Món, avui

	mín.	màx.		mín.	màx.		mín.	màx.
Andorra la Vella	10	21	Praga	12	22	Mont-real	19	28
Berlín	13	22	Roma	19	28	Nova York	22	30
Brussel·les	13	19	Buenos Aires	0	10	Pequín	22	35
Estocolm	11	16	Caracas	20	28	Rabat	18	29
Lisboa	16	21	Doha	33	42	Rio de Janeiro	18	26
Londres	13	17	Johannesburg	4	17	Santiago de Xile	6	15
Moscou	16	30	Manila	27	31	Singapur	25	31
París	13	24	Mèxic	13	25	Sydney	10	14

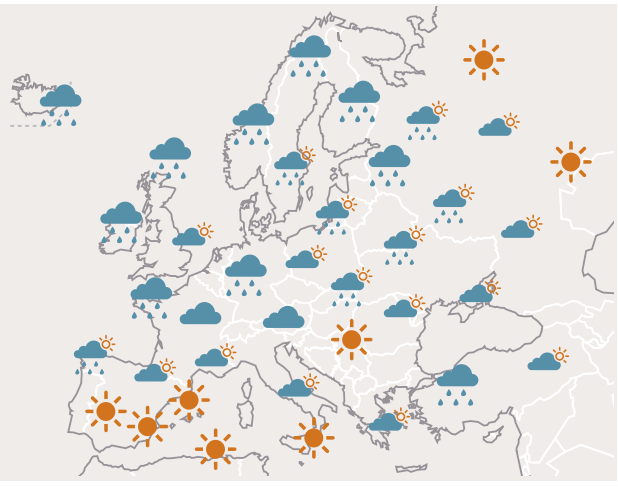

PASSATEMPS

SUDOKUS

						4		
8								
1				4	2			
			5		7			2
6			3			5		
2			4	6				3
		5					9	
4				7			1	
	8				1	3	7	

						4		
2								5
				9	4		3	
	6	3		7				
8							6	
		4		1	9	3	8	
		9			7			
	2				6	5		
5		1		8				

		7	2	3	4		8	
		9						7
	6	8			1	2		
1				6				
	9	6	7				2	
	3	1	6			7		
6	5							3
			4	1				

4	7	5	1	3	2	6	8	9
5	1	9	8	6	4	2	3	7
3	6	8	9	2	7	4	5	1
2	9	3	6	5	1	8	7	4
7	4	6	2	8	3	9	1	5
1	8	5	7	9	4	2	3	6
9	6	3	2	7	8	1	5	4
8	1	2	3	4	5	7	6	9
6	3	9	4	5	7	8	2	1
4	2	8	1	3	6	5	9	7
3	5	7	1	9	8	6	4	2

5	1	7	2	3	4	6	8	9
2	4	9	5	8	6	1	3	7
3	6	8	9	7	1	2	5	4
1	2	5	3	6	9	4	7	8
4	9	6	8	7	5	3	2	1
7	8	3	1	4	2	5	9	6
8	3	1	6	9	5	7	4	2
6	5	4	8	2	7	9	1	3
9	7	2	4	1	3	8	6	5

Ompliu les caselles buides dels requadres de 9x9 quadrats, amb xifres de l'1 al 9, sense repetir cap número en una mateixa fila, en una mateixa columna, o una subquadrícula de 3x3

ESCACS

Les negres juguen i guanyen

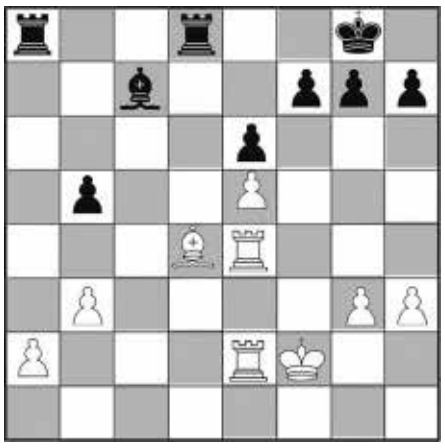

Solució escacs: 1-..., f5; 2-exf6, Txd4; 3-Txd4, Ab6; 4-Re3, e5

QUADRE NUMÈRIC

	−		+		=8
+	■	x	■	:	■
	x	2	−		=5
−	■	+	■	x	■
	−		x		=8
=2	■	=9	■	=4	■

■	=4	■	=9	■	=2
=8	2	x	3	−	7
■	x	■	+	■	−
=5	3	−	2	x	4
■	:	■	x	■	+
=8	9	+	3	−	5

MOTS ENCREUATS PER J.P. PETIT

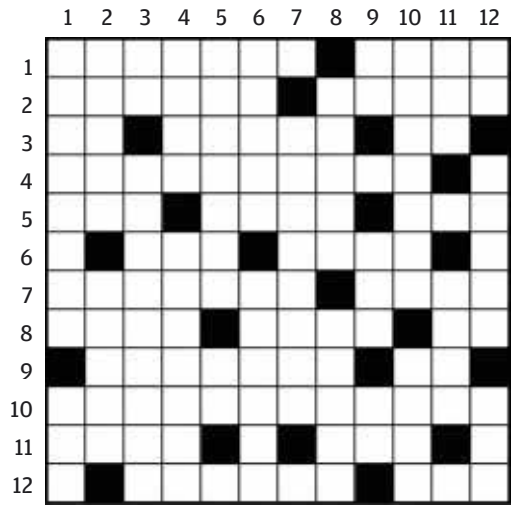

HORITZONTALS: 1. Harmoniós i melodiós. Mineral que s'utilitza per extreure'n un metall. **2.** Protegeixi. Superfícies sobreposades. **3.** Consonants. Cobrir amb iode. Mot sense principi. **4.** Treballarien amb afany. Entrada d'un lloc. **5.** Moneda japonesa. Lletra girada. Teixit prim i girat. **6.** Cinc-cents. Igualment. Estimem. Vocal. **7.** Teixit que s'allarga i s'escurça. Central nuclear a Catalunya. **8.** Saber sense límit. Treure l'aigua del pou. Nota girada. **9.** Demanant almoina pel carrer. Brom. **10.** Ascensor per a grans pesos. **11.** Continent. Final de mes. Semblant a un cérvol. Entrada d'ull. **12.** Enmig de la nit. És molt intens però està desfet. Element de la sopa. **VERTICALS**: **1.** Assercions fetes contra la veritat. En cap moment de la vida. **2.** Antiga llengua itàlica. Passa el pa pel suc i per baix. **3.** Sap sense una. Omplin el cap a algú. **4.** Avis dels nens. Sense cloendes. **5.** Caramel amb ametlles. Tàntal. La del punt. **6.** Ajudar algú. Fugi per baix. **7.** Extrem del pèl. El deixa sol en un angle. Nitrogen. **8.** Pugem els fills. Patis interiors. **9.** Té cinc dits. Vocal. Desar amb dues menys. Déu egipci. **10.** Personatges que representen un tot. Boques d'aus. **11.** Sense taques. Cua d'ocell. Nascut a Atenes i girat. Urani. **12.** Líder. Lloança. Extrem d'un ocell i girat.

Solució d'ahir

P	R	A	X	I	S	■	A	C	R	E	S
E	N	V	A	S	■	C	A	U	T	X	U
D	■	A	T	O	N	A	■	C	O	T	A
R	E	L	■	L	U	C	R	A	■	E	D
A	S	■	R	E	B	I	A	■	F	R	A
■	C	A	U	S	I	■	Q	U	A	N	■
B	A	D	I	■	L	A	U	D	E	■	G
I	■	E	X	I	S	T	I	■	N	O	R
B	O	L	I	C	■	L	A	V	A	B	O
E	F	I	■	O	V	A	L	A	■	R	S
R	E	T	I	R	E	N	■	L	L	I	S
O	C	A	S	■	U	T	I	L	O	S	A

SIS DIFERÈNCIES

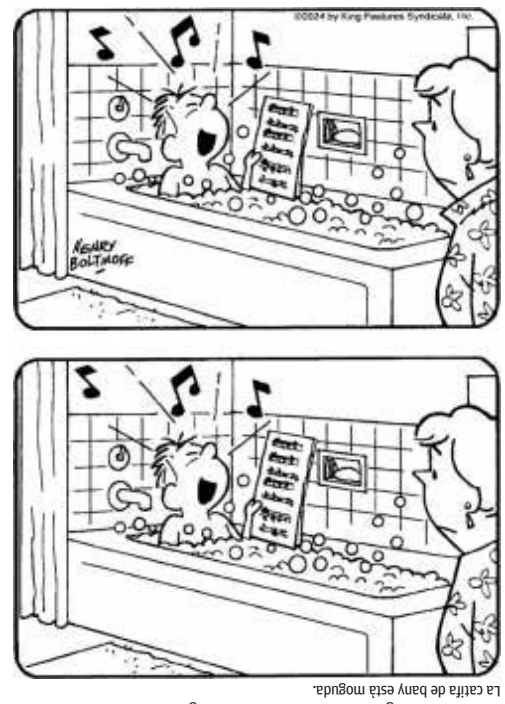

Diferències: 1. Les partitures són més llargues. 2. Li falta el coll al vestit. 3. La sabonera està moguda. 4. La nota musical està mogudа. 5. Falta una bomboll a. 6. La cartera de bany està mogudа.

OLAF EL VIKING PER CHRIS BROWNE

ET FARÉ UN SENYAL QUAN EM CANSI DE LES BROMES PESADES QUE FAN SEMPRE ELS OLSEN A LES SEVES FESTES...
CRASH
FINS DESPRÉS, AMICS!
BROWNE
Dist. Ana Mar
©2024 by King Features Syndicate, Inc. World rights reserved.

HORÒSCOP

ARIES 21 MARÇ A 19 ABRIL
▶ Trobarà moltes facilitats per fer el que desitja. Una tasca creativa no avançarà tant com li agradaria. Avui trobarà tolerància i comprensió en les persones del seu entorn.

TAURE 20 ABRIL A 20 MAIG
▶ És possible que un assumpte familiar requereixi la seva atenció, però li quedarà temps lliure per a la vida social, en què es distraurà molt. Compenetració total amb la seva parella.

BESSONS 21 MAIG A 20 JUNY
▶ Un tema familiar pot posar-lo al centre dels problemes, però serà per poc temps. La seva parella i vostè faran una escapada poc usual, però que serà una satisfacció total.

CRANC 21 JUNY A 22 JULIOL
▶ Avui és un dia de sort per a vostè, en què tot li sortirà bé. No faci plans i accepti els que li surtin. Les facetes més positives de la seva personalitat es posaran de manifest.

LLEÓ 23 JULIOL A 22 AGOST
▶ Uns arranjaments casolans d'emergència poden contribuir a posar-lo de mal humor. Tot i això aconseguirà sobreposar-se. Possibilitat de participar en una activitat de grup poc habitual.

VERGE 23 AGOST A 22 SETEMBRE
▶ Si és massa sincer corre el risc de provocar una situació tensa amb els amics. Intenti no immiscir-se en allò que no li concerneix i parli només si li demanen. Sigui prudent al volant.

BALANÇA 23 SET. A 22 OCTUBRE
▶ Les seves ganes de sortir de la rutina poden portar-lo a fer una cosa inadequada. Un amic serà de gran ajuda sense proposar-s'ho. Fer costat a la parella no serà el millor per a la família.

ESCORPÍ 23 OCT. A 21 NOVEMBRE
▶ Dedicar gran part del seu temps a la família i no a la feina, li farà sentir la satisfacció del deure complert. És possible que rebi una bona proposta per a les vacances.

SAGITARI 22 NOV. A 21 DESEMBRE
▶ Procuri frenar la seva tendència a gastar més del que convé, ja que es podria buscar problemes. L'ambient nocturn propiciarà els excessos. Els amics l'ajudaran a controlar-se.

CAPRICORN 22 DESEMBRE A 19 GENER
▶ S'entreveu un canvi positiu a la seva vida a curt termini, però haurà de ser objectiu en analitzar qualsevol suggeriment aliè. La seva activitat social serà molt satisfactòria.

AQUARI 20 GENER A 18 FEBRER
▶ Dia propici per fer una excursió amb la família, que serà divertida i interessant. Diners i amistat no seran una bona combinació i haurà d'evitar barrejar-los.

PEIXOS 19 FEBRER A 20 MARÇ
▶ Si pensa amb deteniment en un assumpte de feina, arribarà a conclusions encertades. Vida familiar sense ensopegades. El millor del dia li vindrà a través de la seva parella i les seves idees.

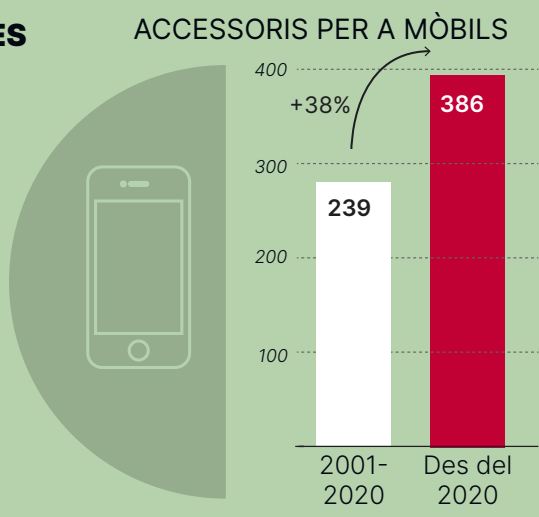

NOUS USOS DE COMERÇOS I SOLARS DE LA CIUTAT

La decisió de l'ajuntament, que inclou també els comerços de carcasses de mòbil, té per objectiu abordar «el monocultiu econòmic enfocat al turisme» i protegir l'economia de proximitat del districte.

Ciutat Vella suspèn noves llicències per a botigues cannàbiques i de manicura

GISELA MACEDO
Barcelona

L'Ajuntament de Barcelona va anunciar ahir la suspensió de noves llicències al districte de Ciutat Vella per obrir botigues cannàbiques o *growshops*, de fundes i accessoris per a mòbils i de salons de manicura i pedicura. Els comerços que hi ha no hauran de tancar, però no en podran obrir de nous de les especialitats citades. La mesura també inclou una suspensió de noves llicències comercials a la Rambla.

La decisió, que van presentar ahir en una compareixença la primera tinenta d'alcaldia, Laia Bonet, i el tercer tinent d'alcaldia i regidor del districte, Albert Batlle, té per objectiu abordar «el monocultiu econòmic enfocat al turisme» i protegir l'economia de proximitat. «No podem deixar de regular una oferta que clarament prioritza el que passa per davant i no el que hi viu, i que dona empara a negocis que acaben monopolitzant l'oferta econòmica del districte», va declarar Batlle en la seva intervenció.

Revisió de l'ordenança

La suspensió arriba després de revisar l'ordenança municipal d'activitats i d'intervenció integral de l'Administració ambiental i crear noves categories específiques (epígrafs) per a aquests tipus de comerç. Fins ara aquestes botigues obrien sota categories genèriques, com floristeries, herboristeries, parafarmàcies, botigues de telefonia mòbil i salons de bellesa, el que feia impossible poder limitar les seves activitats. Els *growshops*, per exemple, molt sovint utilitzaven la llicència de floristeria, que és una activitat sense limitacions. Com va posar en evidència EL PERIÓDICO, l'ambigüitat legal els ha permès un *boom* d'obertures en els últims anys.

Des del 2020, al districte de Ciutat Vella s'han sol·licitat un total de 147 llicències per a botigues de mòbils, 156 per a floristeries i 115 per a perruqueries. Aquestes dades reflecteixen un notable increment en les peticions: un augment del 77% per a les floristeries, del 38% per a les botigues de mòbils i del 29% per a les perruqueries en aquests últims quatre anys.

Amb la nova mesura, que ja ha sigut publicada al Butlletí Oficial de la Província de Barcelona (BOPB) i la Gaseta Municipal, s'han creat categories específiques per a aquests comerços, que faciliten la seva regulació i control. Així mateix, s'ha suspès la concessió de noves llicències per a aquestes activitats concretes.

«Volem aturar aquesta proliferació i assegurar que, d'ara endavant, cada botiga d'aquest tipus que tanqui no es podrà reobrir», va voler manifestar Bonet en la seva compareixença da-

Zowy Voeten

Botiga cannàbica al Born, ahir.

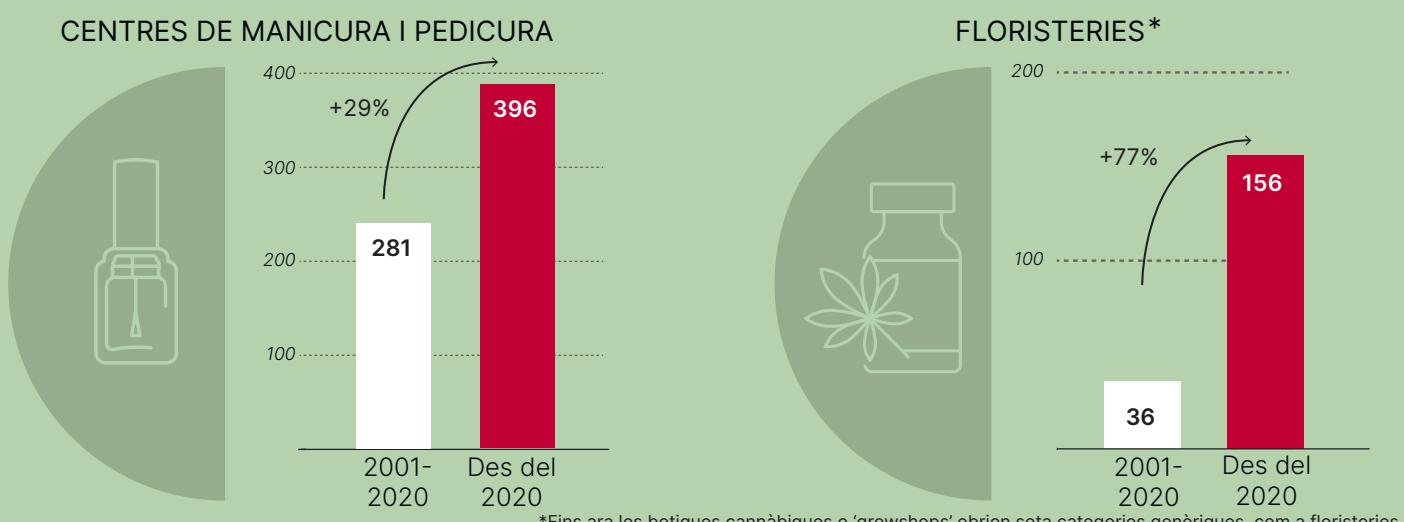

*Fins ara les botigues cannàbiques o 'growshops' obrien sota categories genèriques, com a floristeries

vant els mitjans. Al conèixer-se la suspensió, la líder municipal d'ERC, Elisenda Alamany, va celebrar l'entrada en vigor i va afirmar que era «una exigència d'ERC durant aquest mandat», en el marc de les negociacions amb el PSC els últims mesos.

D'altra banda, l'ajuntament ha decidit suspendre l'obertura de tota mena de nous negocis a la Rambla a fi de revisar més a fons l'oferta econòmica d'aquest emblemàtic carrer, per «mantenir la seva qualitat i singularitat». La Rambla ja comptava amb el seu propi Pla d'Usos específic, que promou l'obertura de botigues relacionades amb les indústries culturals i restringeix els hotels, pisos turístics, botigues de queviures, restaurants i locals d'oci nocturn. Ara el consistori aprofita la reforma en marxa per evitar derives imprevistes: «Volem que la transformació urbana de la Rambla vagi en paral·lel a l'estabilització de la seva oferta comercial, cultural i d'oci», va dir.

Nou pla d'usos

Les noves restriccions de llicències municipals a Ciutat Vella i la Rambla, que van entrar ahir en vigor, tindran una vigència inicial d'un any, amb la possibilitat d'estendre's per un altre més. Mentrestant, el govern municipal elaborarà un nou pla d'usos, que s'anomenarà Pla Especial Urbanístic d'Ordenació de les Activitats de Pública Concurrència, Comerços Alimentaris, Serveis Turístics i Altres Activitats, i buscarà protegir el comerç local i evitar la proliferació de negocis dirigits principalment als turistes.

Amb la suspensió de llicències, s'evitarà que, durant l'elaboració del nou pla, obrin negocis que no s'alineïn amb els objectius d'aquest. «Volem una actualització del pla d'usos que ajusti les accions que podem fer com a ajuntament per portar a terme una regulació que millori la realitat dels carrers i de resposta a les necessitats de la ciutadania de Ciutat Vella», va dir el regidor. ■

BCN resol una complexa operació que implica el trasllat dels bombers de Joan Miró al triangle de 'La Mercedes' i de l'Escola Entença a l'antic parc de bombers, així com una ampliació del Clínic.

Un gran pacte desencalla quatre solars clau de l'Eixample

CARLES COLS
Barcelona

El parc de bombers del parc de Joan Miró renaixerà a l'avinguda de Sarrià, cantonada amb el carrer de Londres. L'Escola Entença, avui en precari a l'antiga presó Model, trobarà una llar definitiva al carrer de Provença, cantonada amb Villarroel. I a la part adjacent d'aquest solar, junt amb el mercat del Ninot i de cara a Casanova, l'Hospital Clínic ampliarà la seva atenció al públic. L'Ajuntament de Barcelona ha resolt per fi el cub de Rubik urbanístic més gran de l'Eixample, una operació a diverses bandes i amb diversos actors implicats que s'arrossegava, com a poc, des de fa 13 anys. És un acord a què potser no li queda gros el qualificatiu d'històric, no només pel nombre de problemes que resol, sinó, també, perquè és absolutament coral, ja que ha sigut consensuat pel PSC, Trias Per Barcelona-Junts, Comuns, Esquerra i PP, cosa gairebé mai vista.

Va ser el 2010 quan els bombers van abandonar el que havia sigut la seva icònica caserna del carrer de Provença, a la vorera muntanya de l'illa del mercat del Ninot. En una ciutat densa com poques, no era fàcil trobar-li una ubicació, que havia de ser en principi provisional i, a més, perfecta per atendre emergències. Es va prendre una decisió controvertida, que anés a una zona verda, la del parc de Joan Miró, amb l'argument que en dos o tres anys els bombers podrien tornar a Provença, una vegada que el Clínic hi hagués aixecat un edifici de nova planta i els hagués reservat els baixos. Han passat 14 anys, entre protestes dels veïns de Joan Miró per la *invasió* i, també, amb un judici per presumpta prevaricació contra els regidors que van aprovar aquest remei.

L'acord permet també a l'Escola Entença tenir una seu fixa després d'anys d'espera

El conveni que per fi ha pogut tancar l'alcalde Jaume Collboni, amb un crucial impuls dels regidors de Junts, preveu requalificar l'illa triangular que delimiten l'avinguda de Sarrià i els carrers d'Urgell i Londres (*La Mercedes*, per als veïns del barri) perquè doni cabuda a un parc de bombers de 2.215 metres quadrats i 5.550 més de sostre que es destinarà a oficines i usos comercials, amb els quals en el fons es finançarà l'operació, just on actualment hi ha la gasolinera, que desapareixerà. El solar és propietat del grup empresarial Quadis, un gegant local en el sector de la venda d'automòbils. El conveni que ha firmat amb l'ajuntament preveu que doni a la ciutat una porció de terreny, el necessari per al parc de bombers, i que a canvi pugui aixecar, després de la requalificació urbanística imprescindible, un edifici d'unes cinc plantes. Al barri se'l compensarà amb zones verdes per determinar i al concessionari de vehicles que ocupa avui aquest espai se li permetrà seguir-hi fins al 2029, data d'inici de les obres.

Un centre educatiu

Amb la renúncia que els bombers tornin a Provença l'Ajuntament de Barcelona aconsegueix que caigui una altra fitxa del dòmino, la de l'Escola Entença, creada el 2016 per pal·liar el dèficit de places públiques d'aquesta part de la ciutat i, des d'aleshores, condemnada a un angoixant nomadisme. Les aules van estar primer al recinte de l'Escola Industrial, amb la promesa que ben aviat anirien al solar de Provença, el dels bombers. Es van mudar a la Model, però a l'antiga presó ja hi ha una altra escola, la Xirinacs, que és la que es quedarà a la remodelació d'aquest recinte gegant. Fins a sis possibles destinacions ha tingut l'Escola Entença des del 2016, un desfici per als pares. Finalment serà veïna del mercat del Ninot.

El solar disponible permetrà encaixar un centre educatiu de cinc plantes amb capacitat per a dues línies i un pati de 1.500 metres quadrats. L'Escola Entença s'aixecarà a la cantonada de Provença amb Villarroel. La cantonada de Casanova, o sigui, la que està més pròxima al Clínic, serà una altra construcció de cinc plantes per a usos sanitaris, un total de gairebé 20.000 metres quadrats de sostre. ■

Jordi Otix

L'«influencer» Iván Gálvez (@elviajedeivan), durant el Tour Increïble d'EL PERIÓDICO al 'Jurásico' de Golden Pop.

ANA SÁNCHEZ

BARCELONEJANT

EL PERIÓDICO estrena rutes urbanes amb efecte 'wow'. Aquesta setmana ha portat lectors i convidats vips de passeig per una selva tropical amb dinosaures i de vins a unes catacumbes.

Els nous Tours Increïbles

Aquí soltes més adrenalina en 20 minuts que en una nit de festa amb Froilà. En aquest nou *tour* per Barcelona es recomana roba còmoda per si cal sortir fugint d'un velocirraptor. Alguna cosa s'intueix tot just arribar a la porta: rep els turistes urbans un T-Rex llegint EL PERIÓDICO. Comences de passeig per una selva tropical amb dinosaures, agafes alè prenent un vi en unes catacumbes amb Indiana Jones i acabes de pica-pica al jardí secret d'Alícia.

Aquest és el primer Tour Increïble que organitza EL PERIÓDICO. Rutes urbanes amb efecte *wow*. Un experiment boig que se li va acudir a una servidora a l'assumir que la seva agenda sembla sortida d'Expedient X. «¿Per què no posar en comú sobre un mapa –vaig pensar– tota la gent increïble que conec?». Aquesta és la idea: descobrir als lectors cara a cara els llocs insòlits que s'amaguen a Barcelona barri per barri.

Comencem per l'Eixample. Això és Golden Pop (Girona, 7). A peu de carrer sembla un petit cine. Dins s'amaga una selva tropical digna de Jurassic Park. El seu escape room *Jurásico*, de fet, acaba de guanyar el premi a la millor ambientació i la tercera millor experiència dels Escape Room Awards. Van tardar un any a muntar la sala. «Volíem que fos una experiència sensorial», recorda un dels socis, Albert Soler. Ara tenen tres mesos de llista d'espera.

Van adaptar la seva sessió d'*escape* (dues hores) al format *tour* (30 minuts). Ruta turística entre rugits, reptes, algun ensurt amb empentes. Et pessigaries si no estiguessis ocupat a salvar la teva vida. Plantes de 4 metres, calor enganxosa, plovisqueig intermitent. En res queden les suors de Parc Juràssic. Aquest bosc tropical *indoor* de 400 metres quadrats també té canvis climàtics i so envoltant 360º. Són plantes reals, sí. Immenses. Amb un sistema d'il·luminació –detalla l'Albert– que recrea la llum solar 10 hores al dia.

Els turistes juràssics que van sobreviure als dinosaures es van guanyar un vi en unes catacumbes després de perdre's per passadissos amb calaveres i resoldre algun enigma. És un altre dels vistosos *escape rooms* de Golden Pop. Les ampolles de vi, cortesia de Di-Ví (Muntaner, 92), van acabar apareixent, encara rai, d'un amagatall secret del sostre. En total, són 1.200 metres quadrats de racons polsosos que semblen trets d'una pel·li d'Indiana Jones. I, sí, l'Indi també es va unir a les copes. Dues hores de Tour Increïble.

Jordi Otix

I encara queda per descobrir el jardí secret d'Alícia.

És un secret a crits a Barcelona: Alice Secret Garden. El jardí secret d'Alícia –la del país de les meravelles– també s'amaga a l'Eixample (Pau Claris, 90). Ara mateix és el *place to be*. Terraceig idíl·lic amb bolet de conte inclòs. La *troupe* juràssica va acabar aquí picotejant de canyes. «M'hi hauria quedat a viure», confessen els lectors del *tour*. «És com un oasi dins de la ciutat». Fan *brunch*, copes còctels, fins i tot *vintage market*, música en directe i tarot, detalla Freddy Baldes, amo i amfitrió de somriure perenne. Que t'ensenyi fotos de com estava el jardí quan ell el va trobar.

«Va ser una experiència divertida –resumeix el Juan, un lector reconvertit en turista juràssic–, des que ens va rebre la *dinosàurea*». Volia ser un gag periodístic de benvinguda: qui estava sota el T-Rex inflable realment sap de dinosaures. Era la periodista científica d'EL PERIÓDICO, Valentina Raffio.

La convocatòria del primer *tour* es va fer a través de la *newsletter* Barcelona Increïble: invitació GRATIS per als lectors que responguessin més ràpid. Sembla que van quedar contents. «Els espais són increïbles», respon la Beni. «Ha sigut un plaer compartir i viure l'experiència», assent el César. «El que més m'ha agradat, tot i que quedi molt pilota –guanya punts el David– va ser conèixer la persona que cada setmana ens descobreix llocs i experiències noves». Tots esperen –somriuen– poder ser repetidors en futurs *tours*.

«Una experiència salvatge»

«Vaig anar al *tour* d'EL PERIÓDICO, gairebé em devora un dinosaure, vaig haver de ser rescatat en unes catacumbes i vaig acabar mig borratxo a la selva. Repetiré». La ressenya que sona a *El Mundo Today* és d'una de les ments pensants del famós diari satíric, Javi Ramos. A part de lectors, van posar a prova aquest primer *tour* increïble alguns aventurers vip: Javi Ramos, l'escriptor Miqui Otero, el guru gastro Òscar Broc, l'artista urbà Joan Juncosa i els *influencers* @sarapostcard i Iván Gálvez (@elviajedeivan). «Després d'un Tour Increïble –escriu Miqui Otero– ja no tornes a mirar a la teva ciutat igual».

Hi va haver sortejos increïbles, és clar. Més destinacions insòlites amb què continuar de *tour* per Barcelona. Des d'una sessió clandestina al Bobby's Free (Pau Claris, 85, cocteleria secreta a la qual s'entra amb contrasenya a través d'una barberia dels anys 20) fins a una hora de llançament de destrals a Barcelona Axe Throwing (Trafalgar, 8) o una visita al Museu Alien (Juan de Garay, 31), la impactant nau espacial del col·leccionista Luis Nostromo. Es van repartir entrades per a un altre dels *escape rooms* de Golden Pop, *La fortuna de los Addams*, i per a l'estrena d'*El Gran Bingo Musical* (el 24 de juliol, al Teatre Victòria). Ho organitza Horror Box, que a part de cantar bé, són uns mags de la por. Sempre guanyen el premi al millor parc temàtic de terror d'Europa: Horrorland. Van acabar circulant per les taules minimanetes de La Llama Store, l'epicentre de l'humor (Villarroel, 34), i fins i tot regalets de sirena. Sí, també hi ha una botiga de sirenes a Barcelona: Mermaiding House (Corders, 13). ■

Escalada. Climbing Madrid

JANJA **GARNBRET**

ESCALADORA

La competidora eslovena es prepara per fer novament història en els Jocs Olímpics de París 2024.

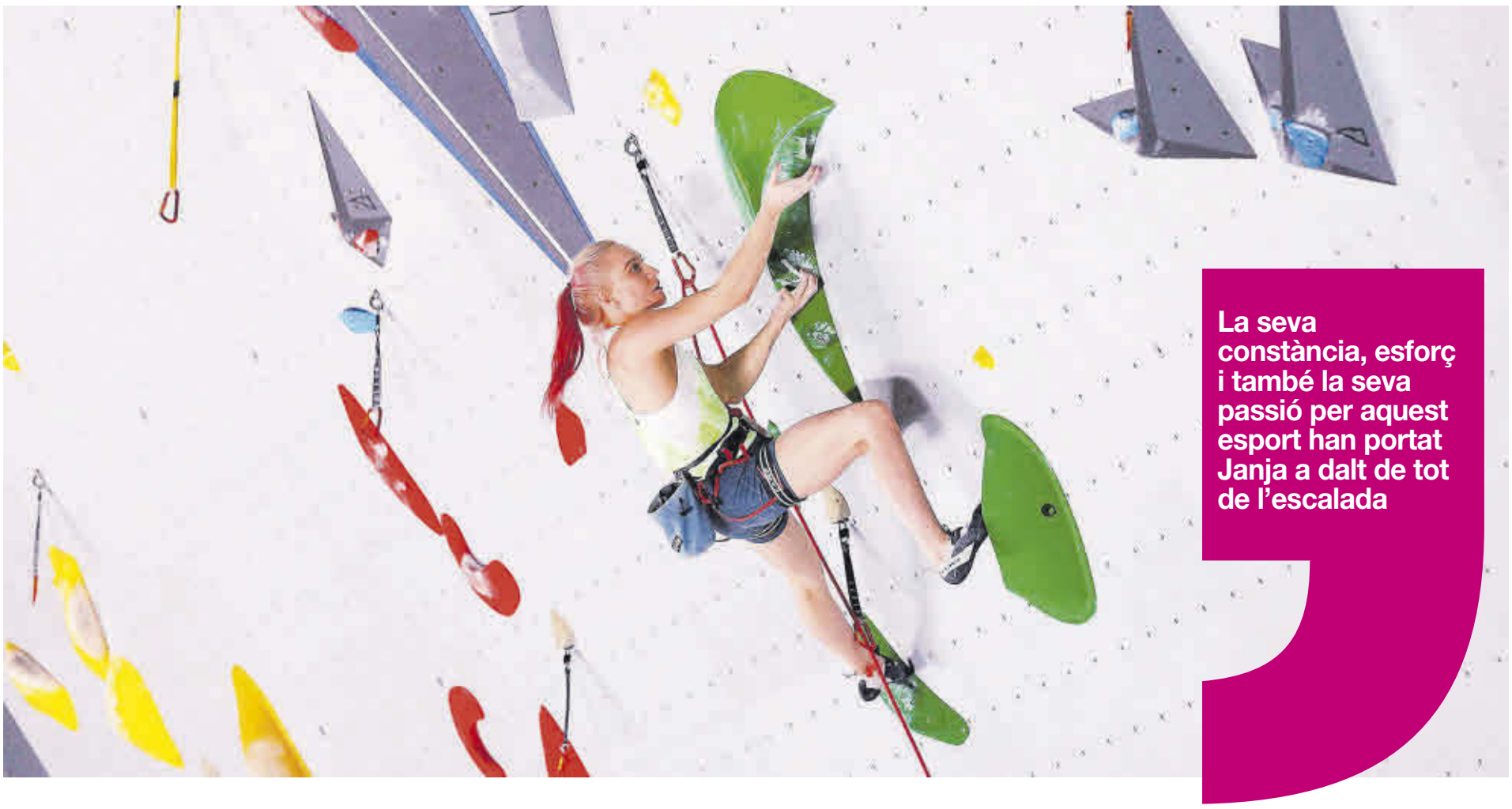

La seva constància, esforç i també la seva passió per aquest esport han portat Janja a dalt de tot de l'escalada

La millor escaladora de competició de tots els temps

Loli García-Bouza

Pocs noms ressonen amb tanta força en el món de l'escalada com el de Janja Garnbret. Amb 24 anys, la prodigiosa atleta té el rècord de podis en competicions internacionals. El seu estil dinàmic i decidit la converteix en una competidora única i gairebé perfecta. Tant és així, que té en el seu historial 8 campionats del món, 41 victòries en el circuit mundial de Copa del Món i el primer or olímpic en escalada.

Des de molt jove, Janja ja apuntava maneres. Era una nena plena de vitalitat i molt enèrgica, qualitats innates que, potser, han sigut l'espurna de la seva explosivitat a l'hora d'escalar. Els seus pares, Darja i Vili, van reconèixer la seva passió per aquest esport de seguida, perquè Janja es divertia escalant a tots arreu; s'enfilava pels arbres, escalava els marcs de les portes i fins i tot els mobles de casa seva. I per això, la van apuntar a classes d'escalada en un rocòdrom de la zona. La seva primera competició nacional va tenir lloc amb tan sols 8 anys, i als 14 va guanyar el Campionat Europeu Juvenil de *boulder*, cosa que seria l'inici d'una carrera brillant.

Janja és l'escaladora total i, tot i que finalment no va poder participar en Climbing Madrid, l'esdeveniment més gran d'escalada mai vist a Espanya, que es va celebrar a la Comunitat de Madrid, a Arroyomolinos, del 10 al 16 de juny, hauria sigut una dura competidora per a la resta de participants.

L'ascens

Els seus èxits esportius no havien fet més que començar i, des del seu debut el 2016 a la Copa del Món d'escalada, la seva trajectòria només ha anat en ascens. Una de les seves millors temporades va ser el 2019, perquè va guanyar totes les proves en la disciplina de *boulder*. Aquell mateix any, a més, va superar totes les expectatives possibles, obtenint la victòria en les tres disciplines (dificultat, *boulder* i format 3x3) del Campionat del Món d'escalada a Hachioji, el Japó. Janja es tornava imparable, i va arribar la primera medalla d'or olímpica en la història de l'escalada esportiva amb una actuació impecable en els Jocs Olímpics de Tòquio 2020.

Es pot dir que a nivell competitiu no existeix ni hi ha hagut en la història cap altra escaladora amb la tècnica i la destresa de Janja Garnbret. La seva força i determinació no només es reflecteixen en la quantitat de triomfs aconseguits, sinó també en l'estabilitat dels seus resultats com a competidora. És una esportista molt constant i una perfeccionista incansable que fa de cada competició un espectacle garantit.

La multimedallista també ha demostrat la seva destresa en l'escalada en roca. El 2017 va encadenar la primera via de 9a a Catalunya, «Selecció Natural», i en el mateix viatge va aconseguir «Open Your Mind» 8c+. Els seus èxits no s'aturen aquí, perquè el 2021 va aconseguir una ascensió històrica: ser la primera escaladora d'encadenar (acabar) a vista (en el primer intent) una via de 8c («Fish Eye» a Oliana, Catalunya), una fita mai abans aconseguida.

Magí Cabestany, escalador i testimoni de la gesta, explica com ho va viure: «Va ser espectacular. A la part de dalt li tocava el sol a la cara i s'anava tapant amb la mà perquè no hi veia bé. Va llegir molt bé la via. En alguna secció es va equivocar, però va saber rectificar i encarar els passos per on tocava. A dalt del tot va dubtar una mica, però va escalar molt sòlida».

La seva constància, esforç i també la seva passió per aquest esport són alguns dels elements que han portat a Janja a dalt de tot de l'escalada.

Rumb a París 2024

Amb la seva victòria en la combinada del Campionat del Món d'Escalada 2023 a Berna, Suïssa, Janja Garnbret no només va sumar una altra medalla d'or al seu extens palmarès, sinó que també ha assegurat la seva presència en els Jocs Olímpics de París 2024. Al costat d'ella, les atletes Jessica Pilz i Ai Mori han aconseguit els primers bitllets per participar en el format combinat de les pròximes olimpíades. En el cas d'Ai Mori, és la primera vegada que competiria en els jocs Olímpics i, sense cap dubte, la jove promesa japonesa de 19 anys és una de les favorites per penjar-se una medalla. Ai Mori és una de les poques escaladores capaces de vèncer Garnbret, com va passar en el Campionat de Berna, concretament en la disciplina de dificultat.

El nou sistema de puntuació establert per la International Federation of Sport Climbing (IFSC) per a la competició combinada sembla que portarà molta emoció i expectació a les proves olímpiques. A menys d'un mes dels Jocs Olímpics de París 2024, l'escenari sembla prometedor, ¿aconseguirà Ai Mori imposar-se davant la mestria de Garnbret?

TROBALLA MÈDICA

Els resultats preliminars d'un estudi realitzat per l'Institut Català d'Oncologia al barri de Sant Roc de Badalona apunten que aquesta comunitat té fins a 37 vegades més risc que els 'paios' de tenir alterat el gen BRCA1.

Una mutació genètica predisposa les dones gitanes al càncer de mama

BEATRIZ PÉREZ
Badalona

La mare de la Mari Carmen, veïna aquesta última de 46 anys del barri de Sant Roc de Badalona, va morir per càncer de mama. Les seves dues ties també van tenir aquesta malaltia. «El 2012 em vaig fer una prova genètica i vaig donar positiu en la mutació del gen BRCA1», explica la Mari Carmen. El 2021 li van detectar a ella un tumor a la mama i, coneixedora de la seva realitat, va decidir extirpar-se-les totes dues. Perquè tenir la mutació d'aquest gen és pràcticament una sentència: les dones que el posseeixen tenen, al llarg de tota la seva vida, fins a un 80% de possibilitats de desenvolupar càncer de mama i fins a un 40% de tenir càncer d'ovaris. També afecta els homes, tot i que menys: ells tenen fins a un 6% de possibilitats de tenir càncer de mama i un 20% de càncer de pròstata.

L'Institut Català d'Oncologia (ICO) disposa de dades que suggereixen que la mutació del gen BRCA1 és molt més prevalent en la població d'ètnia gitana, com la Mari Carmen, que en la població general. L'ICO va iniciar el 2022 un projecte al barri de Sant Roc, amb molta població gitana, per comprovar si es confirmava o no la hipòtesi del que en els últims anys havia vist la seva Unitat de Consell Genètic: que efectivament la mutació d'aquest gen, altament associat amb el càncer de mama, era més freqüent en la població gitana que en els *paios*. La prevalença en la població general és inferior al 0,1%. Fins ara se sabia que aquesta mutació era molt més comuna, per exemple, en la comunitat jueva asquenazita: tenen un 1% de possibilitats de posseir-la. L'actriu Angelina Jolie, d'ascendència jueva, va decidir sotmetre's fa 11 anys a una doble mastectomia al saber-se coneixedora de la mutació del BRCA1.

«El 2022 vam posar en marxa aquests cribratges genètics en la comunitat gitana, amb el CAP Sant Roc, partint de la idea que existia una potencialitat per prevenir la malaltia», assenyala Ares Solanes, assessora genètica de la Unitat de Consell Genètic de l'ICO. L'equip investigador s'ha proposat cribrar (la prova consisteix en una raspadura bucal) 400 persones. Dos anys després, ja han cribrat 274 persones d'ètnia gitana i van veure que un total de 10, és a dir, un 3,7% de les persones cribrades, van donar positiu en la mutació del gen BRCA1. «És moltíssim, un percentatge molt superior al que hi ha en la població general o entre els jueus», assenyala Solanes. Tot i que el projecte encara no ha acabat, els investigadors creuen que els resultats preliminars són prou reveladors per tenir en compte aquesta realitat. «Podem estar davant un canvi de paradigma», assegura Solanes. Aquestes proves estan cridades a convertir-se en una eina de diagnòstic precoç en aquesta comunitat.

La principal incidència va lligada a la història migratòria de la comunitat

¿Per què hi ha més incidència?

El nom BRCA prové de les dues primeres lletres de *breast cancer*, càncer de mama en anglès. Hi ha dos tipus de gens BRCA, el BRCA1 i el BRCA2, i tots dos inhibeixen els tumors malignes. No obstant, quan muten no ho fan com ho haurien

Manu Mitru

La pacient Mari Carmen, Judith Isach (infermera del CAP Sant Roc) i Ares Solanes (assessora genètica de l'ICO).

Mari Carmen, veïna de Sant Roc i d'ètnia gitana, va descobrir amb un test genètic per què la seva mare i les seves ties van patir càncer. Ara anima la seva comunitat a fer-se proves per detectar alteracions del gen BRCA1.

«La gent s'ha de conscienciar»

El 2018, la Mari Carmen, de 46 anys, es va sotmetre a una operació per extirpar-se els ovaris. Va prendre aquesta decisió al saber que tenia una mutació del gen BRCA1, que està altament associat al desenvolupament de càncer. I és que les dones que pateixen aquesta mutació genètica tenen un 80% de possibilitats que els aparegui un tumor de mama i un 40% que sigui als ovaris.

De fet, la mare de la Mari Carmen va morir de càncer de mama. Les seves dues ties també el van tenir. Davant aquesta realitat, els metges li van recomanar realitzar-se una prova genètica (una anàlisi de sang), i llavors van descobrir que, efectivament, tenia una mutació en el gen BRCA1. També se la va fer una altra tia seva, i va donar positiu.

«Com a mesura de prevenció vaig decidir extirpar-me els ovaris, perquè ja havia tingut fills. I els pits vaig decidir no treure-me'ls... fins que em va sortir càncer en una mama», explica aquesta veïna de Sant Roc. Això va ser el 2021. Anys enrere, quan estava sana, li va ser molt difícil prendre la decisió de sotmetre's a una doble mastectomia (com la que va passar l'actriu Angelina Jolie fa 11 anys al saber que tenia aquesta mutació) i no ho va fer fins que va contraure la malaltia.

B. P.
Barcelona

«Em van fer la reconstrucció al moment. Els estic molt agraïda i em trobo bé»

La Mari Carmen és d'ètnia gitana. L'Institut Català d'Oncologia (ICO) va iniciar el 2022 un programa de cribratge entre aquesta comunitat a Sant Roc per confirmar el que sospita la Unitat de Consell Genètic: que, entre la població gitana, la mutació del BRCA1 és més recurrent que en la resta. Els resultats preliminars d'aquest projecte, que encara no ha acabat (l'ICO ha cribrat ja 274 persones d'ètnia gitana de les 400 que busca), apunten que la incidència d'aquesta mutació entre els gitanos és del 3,7% davant el 0,1% de la resta de la població.

«El món a sobre»

Va ser precisament la Unitat de Consell Genètic de l'ICO la que li va fer la prova a la Mari Carmen. «Des que saben que tinc la mutació, em fan controls cada sis mesos. Va ser llavors quan em van detectar, molt ràpid, el tumor a la mama. Com que me'l van detectar a temps, ni tan sols vaig haver de fer químio», narra la Mari Carmen des del CAP Sant Roc. «Em van fer la reconstrucció al moment. Els estic molt agraïda i em trobo bé», explica aquesta pacient, que no fa més que recomanar

de fer i, per tant, les persones amb mutacions en aquests gens corren un risc més gran de presentar càncer. Com explica Solanes, la mutació del gen BRCA1 existeix en la població general, però és més prevalent en «algunes poblacions»: els jueus asquenazites, que «no acostumen a tenir descendència amb persones de fora de la comunitat»; també algunes comunitats de Sud-amèrica; i ara, com està analitzant l'ICO, també les persones d'ètnia gitana.

Així les coses, aquesta principal incidència d'aquesta mutació genètica va lligada a la «història geogràfica» de la mateixa comunitat. «Fa mil anys que la població gitana va començar a sortir de l'Índia i va fer un viatge per Europa fins a arribar fa 600 anys a Espanya, on es va tornar més sedentària», explica Solanes. «El fet que a l'Índia fossin moltíssims i que després un petit grup es mogués i es reproduís en altres àrees geogràfiques va formar un efecte genètic anomenat *coll d'ampolla*. És a dir, d'una població gran, una petita part es torna a reproduir i alguna característica seva [com en aquest cas la mutació del gen BRCA1] es torna més freqüent, malgrat que al principi no ho era», continua afegint aquesta assessora genètica.

Manu Mitru

La Mari Carmen, veïna de Badalona.

Atraure les pacients

Aquests cribratges genètics realitzats per l'ICO en la comunitat gitana no haurien sigut possibles sense el treball del centre d'atenció primària (CAP) Sant Roc de Badalona. El repte era «baixar» l'activitat del gran hospital oncològic de Catalunya al centre de salut. Els sanitaris de la primària d'aquest CAP, tan arrelat a Sant Roc, són els que atrauen les pacients a aquests cribratges. «Ha sigut un repte total i absolut», reconeix Judith Isach, infermera assistencial d'aquest CAP. «La paraula *càncer* no es pot pronunciar perquè pensen que és una manera d'atraure la malaltia», explica Isach.

Ella fa d'intermediària entre les pacients que atén i la consulta de consell genètica muntada per l'ICO en aquest CAP que cada dimecres obre les portes lliurement per a tota persona que hi vulgui entrar. Han fet vídeos en els quals pacients com la Mari Carmen, de la comunitat, conviden altres persones a fer-se les proves. I també munten estands informatius en mercats ambulants del barri. Perquè l'objectiu d'aquests cribratges és assentar-se entre la comunitat gitana. «Hi va haver una generació que moria d'aquesta malaltia. Nosaltres volem o que no la tinguin o que se'ls faci un diagnòstic precoç perquè sobrevisquin», acaben Isach i Solanes. ■

a tothom del barri que es faci la prova. Fa poc se la va fer una cosina seva, seguint el seu consell. «Vaig donar positiu i em va caure el món a sobre», apunta. Però és conscient que és millor tenir aquesta informació que viure sense saber-ho. És per això que la Mari Carmen ha participat en vídeos gravats pel CAP Sant Roc i l'ICO per conscienciar la comunitat gitana, on no es pronuncia la paraula «càncer» per por d'atraure-la, que es faci la prova.

«El percentatge de persones d'ètnia gitana que pateix aquesta mutació és molt alt. La gent s'ha de conscienciar», conclou la Mari Carmen. Defensa que els cribratges, que aspiren a consolidar-se entre la comunitat gitana, són la millor eina de diagnòstic precoç del càncer. ■

INFORME OFICIAL

Les anàlisis apunten que el consum d'aquesta substància podria estar associat a un risc més elevat de desenvolupar càncer d'ovari.

L'OMS declara el talc com a «probablement cangerigen»

VALENTINA RAFFIO
Barcelona

Un panel d'experts de l'Organització Mundial de la Salut (OMS) i de l'Agència Internacional per a la Investigació del Càncer (IARC) ha tancat ja la seva avaluació sobre la condició del talc com a element cancerigen i, després d'una exhaustiva anàlisi, ha inclòs aquesta substància entre les «probablement carcinògenes per als humans». El veredicte, publicat ahir, situa les famoses pólvores de talc en la mateixa categoria que la carn vermella (el conegut com grup 2 A), el «segon nivell més alt en el rang de certesa que una substància pot causar càncer».

«Tenim evidència limitada que aquestes substàncies poden provocar càncer en humans, sobretot en el cas de càncer d'ovaris. També hi ha proves que apunten que pot provocar processos carcinògens en models cel·lulars i en experiments amb animals de laboratori», segon s conclou l'informe.

El talc és un derivat d'un mineral natural que s'extreu en moltes regions del planeta. La gran majoria de la població sol entrar en contacte amb aquesta substància mitjançant l'ús de cosmètics i pols corporals. Segons apunten les anàlisis, existeixen «nombroses proves» que apunten a un «augment consistent de la incidència del càncer d'ovari en persones que utilitzen talc a la zona perineal», tot i que, com matisen els experts, no està del tot clar si aquest fenomen s'explica pel simple ús d'aquesta substància o per la combinació amb d'altres com, per exemple, l'amiant i l'asbest.

En els estudis amb animals, sobretot en ratolins de laboratori, l'ús de talc es va associar a un augment de tumors malignes tant en femelles com en mascles. El veredicte de l'agència de les Nacions Unides és una advertència per a la població general i, sobretot, a les població especialment exposada a aquests productes, com les perruqueres i les esteticistes.

«Això no significa que algú que s'hagi posat talc alguna vegada o fins i tot que l'utilitzi amb certa regularitat haci de desenvolupar càncer, ja que el risc dependrà de la dosi d'exposició, el temps i la forma de contacte amb el talc», clarifica Alejandro Pérez Fidalgo, metge del Servei d'Oncologia de l'Hospital Clínic de València, en declaracions al portal Science Media Center Espanya. «Tot i així, en virtut d'aquesta nova classificació, seria recomanable evitar en la mesura possible l'ús genital de talc, particularment en dones», afegeix en relació amb el veredicte emès per l'OMS.

Possibles causes biològiques

Els primers estudis que van abordar la relació entre l'ús del talc i la incidència del càncer es remunten als anys 70. Des d'aleshores, la qüestió ha sigut analitzada per centenars de treballs en què, d'una banda, s'han estudiat les taxes d'incidència de càncer en personesque utilitzen d'una manera assídua aquests productes d'higiene i, de l'altra, també s'ha intentat abordar les possibles causes biològiques que podrien explicar aquest fenomen.

Les conclusions dels treballs portats a terme han sigut molt debatudes pels experts, ja que, mentre alguns apunten a una relació directa entre l'ús de pólvores de talc i el risc de càncer d'ovaris, d'altres es mostren més escèptics al respecte i argumenten que, a més del talc en si, l'ús d'altres substàncies, com l'asbest, en l'elaboració d'aquests productes, també ha jugat un paper clau en el risc de desenvolupar càncer.

Els estudis més sòlids fins ara, així com l'última gran revisió de l'Organització Mundial de la Salut, apunten a una relació entre l'ús de pólvores de talc i un risc més alt de desenvolupar càncer d'ovari. ■

Manu Mitru

Jesús Sánchez (dreta), degà del Col·legi de l'Advocacia de Barcelona, i Albert Sáez, director d'EL PERIÓDICO, dijous a Casa Seat.

AFTERWORK D'EL PERIÓDICO

El degà del Col·legi de l'Advocacia de Barcelona afirma que les administracions no inverteixen prou en vivendes socials. Mentre que la mitjana a la UE es del 9,5%, a Espanya és del 3%.

Jesús Sánchez: «La llei de vivenda s'ha fet per carregar-se la propietat»

J. G. ALBALAT
Barcelona

«La llei de la vivenda s'ha fet per carregar-se la propietat». Sense pèls a la llengua. Com és ell. Sense embuts i directe. Diu el que pensa i ho deixa anar. El degà del Col·legi de l'Advocacia de Barcelona, Jesús Sánchez, va participar dijous passat en l'Afterwork organitzat per EL PERIÓDICO a Casa Seat. A aquesta trobada amb els lectors van assistir advocats, procuradors, notaris, acadèmics, fiscals, jutges i fins i tot polítics, com Salvador Illa, Núria Parlon, Ramon Espadaler, Albert Batlle o Àngels Esteller. I a primera fila, l'exmagistrat del Tribunal Constitucional Eugeni Gay.

Una bona oportunitat aquest aforament perquè el director d'EL PERIÓDICO, Albert Sáez, preguntés al representant dels advocats barcelonins les seves peticions per al futur Govern, encara sense definir. Sánchez no va fugir d'estudi: «Que pugin els barems [pagaments] del torn d'ofici, un servei públic important», «una reforma i canvis en l'organització de l'Administració de Justícia» perquè, al seu entendre, «la ciutadania no percep que s'estigui davant una justícia eficient», i que «s'arregli el problema de Rodalies». Però, per sobre d'això, va instar que el futur Executiu català sigui «pròxim, perquè el ciutadà se senti orgullós dels seus representants polítics».

Crítiques pel CGPJ

Hi havia Illa i la resta de polítics per prendre nota d'aquestes reivindicacions i de les paraules espontànies (no li agraden els discursos o guions escrits) de Sánchez sobre el problema de la vivenda, els narcopisos, la multireincidència, la justícia i, evidentment, el recent pacte del PSOE i el PP per a la renovació del Consell General del Poder Judicial (CGPJ). «És un pacte per repartir-se els càrrecs, que són càrrecs polítics, no és el Poder Judicial», va remarcar. Pel degà, el Poder Judicial són jutges i magistrats que «són sobirans» i «a l'hora de resoldre ho fan segons les seves conviccions». «Jo crec en la seva imparcialitat i independència», va remarcar.

«La ciutadania no percep que hi hagi una justícia eficient», critica el degà

El degà critica que BCN s'hagi convertit en un focus d'exportació de marihuana

Sánchez no va esquivar cap pregunta i es va mullar, com se sol dir, criticant d'una forma contundent la llei de la vivenda i l'escassa inversió en habitatge públic per part de les administracions. «No hi ha prou inversió pública», va etzibar. Per recolzar-se, va oferir dades: la mitjana de vivendes públiques a la Unió Europea és del 9,5% mentre que a Espanya és del 3%, molt allunyat del 20% de Dinamarca.

Segons la seva opinió, no es pot «carregar la problemàtica de la vivenda en el propietari». Perquè no s'entengui malament, va precisar que per descomptat és necessari aconseguir un sostre per a les persones vulnerables, però des de les polítiques públiques i amb la construcció d'habitatges socials.

Els dards van anar dirigits a la llei de la vivenda, que, segons va sostenir, «ha donat cobertura a l'ocupació il·legal», amb el conseqüent «efecte crida». «Ocupar un immoble en aquest país és gratis, tot i que després s'arregla», va assegurar Sánchez. El degà va afirmar així mateix que no existeixen mecanismes àgils i eficaços per recuperar la possessió de la casa ocupada i va proposar que s'articuli un sistema de desnonament immediat en 24 o 48 hores. «En aquest país, aconseguir un alçament [desnonament] és un drama», va assenyalar.

Narcopisos

Un altre dels problemes apressants de Barcelona és la proliferació dels narcopisos que, habitualment, s'instal·len en finques ocupades il·legalment amb l'objectiu de delinquir. A França, va explicar Sánchez, s'han incrementat les condemnes per aquestes accions, però, per ell, aquesta no és la solució, sinó que hi ha altres remeis que no tenen per què passar per la justícia penal, com l'aplicació de mesures cautelars per desallotjar les bandes de traficants de droga o, fins i tot, tapiar les portes i finestres de l'edifici.

La seva preocupació, no obstant, va més enllà i va denunciar que Catalunya i Barcelona s'hagin convertit en un important productor i exportador de marihuana. «D'una inversió de 6.000 euros es treu un benefici de 240.000 euros», va detallar. I va advertir que aquesta situació pot agreujar-se si no s'hi posa remei. «Hi ha hagut permissivitat en les ocupacions i ara ens trobem en aquesta situació», va reafirmar.

«No és una qüestió de legislar, és una qüestió de legislar amb molt bona tècnica jurídica», que no ha «de tenir color polític», va apuntar Sánchez abans d'afirmar: «Al món del dret se'ns escolta poc». I va insistir: «Al final el que el propietari d'un edifici vol és que no se li posi ningú a casa seva, i, quan això es qüestiona, un país no funciona». Sánchez va puntualitzar, no obstant, que ell té confiança en el sistema i va repetir: «Si no inverteixen ni un duro en vivenda social, no criminalitzem els propietaris i que siguin ells els que hagin de pagar». ■

elPeriódico #afterwork | holaluz | CASA SEAT

RESOLUCIÓ DEL TSJC

La norma perseguia «donar seguretat jurídica a les direccions» al recollir que el Projecte Lingüístic de Centre de cada escola és responsabilitat d'Educació.

Suspensió cautelar de la llei que havia de blindar el català

HELENA LÓPEZ
Barcelona

El Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (TSJC) va suspendre ahir cautelarment el decret del règim lingüístic del sistema educatiu, previst en la llei d'educació de Catalunya del 2009 i aprovat *in extremis* el 14 de maig, ja amb el Govern en funcions. Es tracta d'un text que, en paraules de la portaveu de Govern, Patrícia Plaja, perseguia «donar seguretat jurídica als centres», ja que recull que el Projecte Lingüístic de Centre (PLC) és responsabilitat del Departament d'Educació (no de les direccions).

El decret ara suspès cautelarment el va començar a redactar el Govern després que fa just un any el TSJC obligués tres escoles a impartir «una assignatura troncal» més en castellà. Una sentència que, segons el Departament d'Educació, demostrava «un desconeixement total del funcionament de l'escola catalana», ja que els nous currículums no funcionen per assignatures. La interlocutòria de la sala contenciosa número 5 de Barcelona del TSJC, presidida pel jutge José Luis Aguado Banys, assenyala que «està en joc el dret a rebre educació en castellà». I també aprecia en el decret ara cautelarment suspès «aparences de lesió en els drets fonamentals, més enllà de qüestions de legalitat ordinària», «al seu vessant del dret a rebre ensenyament en llengua castellana, en tant que el desenvolupament reglamentari del Decret 91/2024 configura un sistema d'educació gratuïta únic, on només es contempla el català, o en el seu cas l'aranès, com a llengües normalment vehiculars i d'aprenentatge, apoderant els projectes lingüístics que determinin la presència del castellà en cada centre escolar, sense que es fixi una garantia mínima de l'ús de l'esmentada llengua vehicular més enllà de la impartició de l'assignatura de llengua i literatura castellana».

Decret «impecable»

La consellera d'Educació, Anna Simó, va anunciar que la Generalitat presentarà un recurs de reposició contra la suspensió del decret de règim lingüístic perquè aquest, va dir, «és impecable» d'acord amb tota la normativa. Simó va lamentar que la suspensió del decret tindrà una afectació «evident» en els centres que el curs vinent havien d'adaptar els seus projectes lingüístics a la nova normativa. Amb tot, va dir que confien «plenament» en la manera en què s'ha redactat i que finalment es pugui implementar «per garantir la igualtat d'oportunitats que representa».

Simó va criticar que determinats jutges del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya «escoltin més» el que diu una associació que el que diu un consens social i polític majoritari a Catalunya. «En la interlocutòria es fan apreciacions que van molt més enllà de les esperables en un tribunal. S'extralimita en les seves funcions com fa temps que fa aquest tribunal», va afegir. Al·ludia al fet que va ser l'organització Assemblea per a Una Escola Bilingüe, que persegueix l'increment de la presència de la llengua castellana a l'escola, la que va recórrer el decret.

El decret va sorgir després de les sentències del TSJC de l'estiu passat que obligaven a fer més assignatures en castellà a grups concrets, i després de la constatació que hi ha hagut un retrocés en els usos lingüístics del català al llarg dels últims anys, tant pel que fa a l'àmbit educatiu com també al social en general. ■

Enric Fontcuberta / Efe

Una nena i un nen de l'Escola Catalònia de Barcelona.

CATALUNYA

Els delictes d'àmbit sexual pugen un 79% en els últims cinc anys

GERMÁN GONZÁLEZ
Barcelona

Entre el gener i el juny del 2024 es van denunciar 1.839 agressions i abusos sexuals a Catalunya, una xifra similar al mateix període del 2023 (1.813). Es tracta d'un increment de l'1%, segons van explicar ahir el comissari en cap dels Mossos d'Esquadra, Eduard Sallent, i el comissari David Boneta, cap de la Comissaria Superior Territorial. Del conjunt dels delictes registrats, els de l'àmbit de violència sexual representen un 0,67% del total de criminalitat.

A més, en el primer semestre del 2024, els Mossos van fer 40.887 detencions per tota mena d'actuacions, una mitjana de 227 al dia, el que suposa un 14% més que en el mateix període del 2023. Hi va haver, així mateix, 63.968 denunciats (355 al dia), pels 60.141 del 2023, és a dir, un 6% més a tot Catalunya. I també van pujar un 8% els identificats, passant de 613.712 el 2023 a 663.819 aquest 2024. De les 45 morts violentes d'aquest any a Catalunya fins ara, un 42% van ser amb arma blanca i un 11% amb arma de foc

Respecte a la tipologia delictiva, els robatoris amb força en habitatges han baixat un 11%, i els robatoris que tenen lloc en empreses, un 13%. ■

Flores Navarro,
mucho más que una floristería
Mercat de la Concepció
Abierto 24h
www.floresnavarro.com
Tienda, Valencia 320 / Mercat de la Concepció, Valencia 332 (junto a calle Girona). Barcelona - 93 207 36 61
Abierto todos los días del año
Navarro
FLORISTERIA

NECROLÒGIQUES

SANCHO DE ÁVILA. Rosa Badosa Fransi, 106 anys, a les 9.25 hores; Carmen Sirera Zurita, 99 anys, a les 11.50 hores.
LES CORTS. Paz Saura Gal, 60 anys, a les 9.15 hores; Valdu Valduciel Ranea, 64 anys, a les 10.00 hores; Jaume Grau Gavin, 90 anys, a les 11.30 hores; Maria Elena Lasheras Oliván, 71 anys, a les 13.00 hores.
SANT GERVASI. Tona Heras Macià, 73 anys, a les 11.30 hores.
Llista facilitada per Serveis Funeraris de Barcelona. Més informació al telèfon 900 231 132.

Publicació d'esqueles
93 484 82 10
anuncios@elperiodico.com

Patrick Radden Keffe

L'autor de 'L'imperi del dolor' és un dels referents contemporanis del periodisme d'investigació. Fa un mes que és a Barcelona, on ha sigut el primer convidat a les residències de dos mesos de durada del CCCB i ha impartit un cicle de xerrades. Al setembre es publicarà a Espanya 'Cap de serp', el seu primer llibre, un apassionant retrat sobre les màfies de Chinatown.

«La nostra capacitat per comunicar-nos s'ha deformat»

LETICIA BLANCO
Barcelona

Zowy Voeten

El periodista i escriptor Radden Keffe, a Barcelona.

Fa un mes que Radden Keffe viu en un pis de l'Eixample pròxim a la Diagonal, per on sol córrer cada dia, de vegades fins al mar. Confessa que s'ho ha passat molt bé aquestes setmanes anant a festes i concerts amb el seu traductor al català, Ricard Gil, músic i membre del grup mod Brighton 64. Avui està content perquè els seus fills, per fi, han arribat dels Estats Units. Els ha apuntat a un *casal* (ell n'hi diu *summer camp*) de tennis a Valldoreix.

— El veig molt integrat.
— Vaig venir a Barcelona fa 25 anys com a motxiller. Després hi he estat com a turista i de promoció dels meus llibres. Però és diferent arribar a tenir un rutina, conèixer el forner local, el mercat... Al matí em dedico a escriure. Sé que el turisme és un tema controvertit aquí, he vist les pintades. Suposo que jo també dec ser un *expat*.

— ¿Què està escrivint?
— Un llibre sobre un noi de 19 anys que va morir a Londres aquest febrer. Es va tirar des d'un balcó d'un edifici de luxe sobre el Tàmesi. Arran de la seva mort, els seus pares van descobrir que havia estat fingint ser fill d'un oligarca rus. Portava una vida secreta, es va barrejar amb la gent equivocada i va acabar mort. El llibre va sobre els esforços dels seus pares per comprendre el que li va passar. També sobre com els diners han corromput Londres durant els últims 30 anys. Els diners han corromput Nova York i Barcelona també, però en el cas de Londres són, sobretot, diners russos.

— ¿Canvia molt la perspectiva del que està passant als Estats Units des de Barcelona?
— És curiós perquè estem fent l'entrevista un 4 de juliol, que és un gran dia festiu als Estats Units, però aquest any estic content de ser lluny. És el moment més aterridor de la meva vida com a ciutadà. Al veure-ho des d'Europa m'adono que els nostres problemes són, en realitat, els vostres problemes. Si guanya Trump això tindrà un gran impacte a Europa i a l'OTAN, per a Ucraïna. Hi ha la sensació que els Estats Units són un país sui generis però en el fons breguem amb els mateixos problemes que tots els altres: l'ascens de la dreta autoritària, la polarització...

— Com a França.
— Sí, tenim el mateix problema que ells. I una esquerra particularment descontenta amb la política de Biden, un centrista; amb Gaza, que reforça els extrems. Culpo molt d'aquesta situació les xarxes socials. La nostra capacitat per comunicar-nos s'ha deformat.

— ¿Li preocupa la fragilitat del concepte de veritat?
— Part del problema és que ara tot és entreteniment i la gent no pensa bé. Fixa't en la decisió del Tribunal Suprem, que ha dit aquesta setmana que el president està per sobre de la llei. No som un país tan jove. Tenim centenars d'anys de tradició en la qual el president està subjecte a la llei. I no obstant, no hi ha gent protestant al carrer. Hi ha mals molt profunds als dos costats de l'Atlàntic. Hannah Arendt i George Orwell van escriure que la naturalesa del totalitarisme i el feixisme es basa en una desestabilització de la veritat. I això és precisament el que fan les xarxes socials.

> «Part del problema és que ara tot és entreteniment i la gent no pensa bé»

— I això influeix en qui votem.
— Trump és carismàtic, renega, menteix. Transgredeix. I genera una emoció especial quan el veiem, no pots apartar la mirada. Duterte diu coses molt grolleres sobre el Papa en un país tan catòlic com les Filipines, on ningú ho fa. Això segresta la idea que els governants han de ser tipus sobris, moderats, grisos, avorrits que es dediquen a servir el país. Els líders s'estan convertint en famosos amb telegènia, és el que la gent espera ara de la política. I això només portarà coses dolentes. Internet continua estant plena de *mems* d'Obama ballant.

— ¿Què creu que passarà amb Biden, renunciarà a ser candidat?
— Crec que el seu entorn més pròxim l'està pressionant amb la idea que ell té més possibilitats de vèncer Trump que qualsevol que el reemplaci. Ha sigut un president raonablement exitós. No és gaire bo fent campanya, però té un historial que pot aprofitar. El que passa amb l'envelliment és que només avança en una direcció. Fer campanya és esgotador. D'aquí tres mesos serà tres mesos més gran del que és avui. Qualsevol que es postuli a president és, a un nivell profund, narcisista. Si jo ho fos i tingués una mentalitat narcisista, pensaria: ¿què dirà el meu obituari? 'Aquí hi ha el tio que es va quedar a casa, va ser humiliat i va donar un segon mandat a un convicte'. Però el més honorable seria fer un sacrifici personal i fer un pas al costat. Tenim un país molt misogin; si Kamala Harris es postula, sent una dona negra, s'haurà d'enfrontar a les forces retrògrades amb què va lidiar Hillary Clinton.

— Al setembre es publica a Espanya *Cap de serp* (Periscopi, i en castellà, Reservoir Books), el seu primer llibre, sobre el trànsit d'éssers humans i l'hampa de Chinatown; ¿com va arribar a aquesta història?
— Era l'estiu del 2005, jo havia acabat Dret però no volia exercir. Els diaris anaven plens de notícies del judici a Sister Ping, acusada de liderar una màfia que havia entrat il·legalment milers de xinesos al país. El govern la va presentar com una figura horrible, però a Chinatown la gent deia que era una heroïna, la comparaven amb Robin Hood. Hi va haver testimonis que es van oferir a complir la condemna a la presó per ella. A mi sempre m'han semblat molt interessants aquest tipus de persones que són vistes com un dimoni d'una banda i un àngel de l'altra. El cas de Gerry Adams és semblant.

— ¿Va ser el seu primer article?
— Sí. El més curiós és que ningú en aquell moment es va plantejar que potser aquesta història l'havia de cobrir un escriptor xinès perquè llavors imperava la idea que, si eres un jove blanc, podies escriure qualsevol història que volguessis. Vaig estar quatre anys investigant per escriure *Cap de serp*. Em van ajudar intèrprets en mandarí, cantonès i fujianès. Algun d'ells continua sent un dels meus millors amics.

— El tema de la immigració continua sent increïblement actual, tot i que hagin passat 19 anys.
— La majoria de comentaris que rebo són de joves xinesos nascuts als Estats Units d'entre 20 i 30 anys els pares dels quals van passar per això i no van parlar mai del tema, hi havia un silenci absolut. Amb *No diguis res* sobre els *troubles* a Irlanda, em va passar el mateix. Això significa molt per a mi. ■

Manu Mitru

Patti Smith, una força de la natura a Les Nits de Barcelona.

CRÍTICA
RAFAEL TAPOUNET

Patti Smith, el foc continua encès

Passen els anys i els concerts de Patricia Lee Smith segueixen sent tot un incendi d'origen desconegut que devora escenaris i cors. Sense l'arrogància juvenil dels inicis, però amb la passió intacta. En la seva enèsima visita als jardins del Palau de Pedralbes (aquesta vegada sota la marca del festival Les Nits de Barcelona), la cantant i poeta nord-americana va reivindicar una vegada més el seu lloc entre la reialesa de la música popular amb una actuació d'altíssim voltatge emocional i polític, a mig camí entre l'apoteosi rock, la lliçó magistral i la cerimònia xamànica.

Secundada amb brillant solvència per un trio format pel seu fill Jackson Smith (guitarra), Tony Shanahan (baix, teclats i cors) i Seb Rochford (bateria) i fent gala del seu proverbial domini escènic (aquestes mans com ocells), Patti va sortir a menjar-se la nit ja des del principi, amb una ferotge interpretació de *Summer cannibals*, a la qual van seguir el lúbric reggae-rock de *Redondo Beach*, del seu llegendari primer àlbum, i la invocació ritual de *Ghost dance*, que va ofrenar «tota la gent que es veu obligada a abandonar la seva terra». Immediatament després va arribar la ineludible menció a Bob Dylan, aquesta vegada en forma de versió abreujada de la molt poc òbvia *Man in the long black coat*, una manera de recordar-nos que ella és la més fiable guardiana de la memòria d'aquesta estirp de rockers poetes que avui sembla condemnada a l'extinció.

Després de *Cash* y *Nine*, aquesta amb dedicatòria al promotor barceloní Gay Mercader, que va ser el primer a portar-la a la ciutat, van tornar les apropiacions de material aliè amb una sorprenent lectura del *Summertime sadness* de Lana del Rey, que Patti va presentar com un tribut al seu difunt marit, Fred *Sonic* Smith (que fos guitarrista de MC5); un recés de calma i melancolia abans que el rampell de *Because the night*, aquest himne a l'amor que sembla tenir en custòdia compartida amb Bruce Springsteen, desencadenés un joiós èxtasi entre el públic. En aquest punt, la cantant es va retirar de l'escenari per donar una treva a la seva d'altra banda esplèndida veu i va deixar que els músics mantinguessin viva la foguera amb una pirotècnica versió del *Fire* de Jimi Hendrix.

Homenatge a Kurt Cobain

Inaugurant el tram final, un clàssic de bellesa immarcescible com *Dancing barefoot*, una emocionant revisió de *Peaceable kingdom*, amb diatriba en defensa del poble palestí (i crits de «Free Palestine» a les grades), i l'esgarrifança apoteòsica de *Pissing in a river*, per desembocar en *About a boy*, cançó d'homenatge pòstum a Kurt Cobain amb final incandescent, i en una catàrtica interpretació del nirvanesc *Smells like teen spirit*, amb Patti Smith, desbocada, reivindicant l'esperit adolescent des dels seus majestuosos 77 anys davant un públic entregadíssim que feia estona havia abandonat la posició sedent. El bis, amb una *Gloria* tan imparable com fa 49 anys (un raríssim prodigi), va resultar tant previsible com altament satisfactori. «Beveu aigua i que Déu us beneeixi. Us estimem», va cridar a tall de comiat. Que torni al més aviat possible. ■

Patti Smith
'Les Nits de Barcelona'
Jardins del Palau de Pedralbes.

Festival a Santa Coloma

KK's Priest, Cavalera, Primal Fear, Crisix i Warcry van imposar la seva llei el primer dia de la vuitena edició del festival heavy que se celebra al parc de Can Zam.

Allau de metal al Rock Fest

JORDI BIANCIOTTO
Santa Coloma de Gramenet

Ferran Sendra

K. K. Downing, al Rock Fest.

La tesi segons la qual les cançons són el més important es va fer carn, metal i *riff*, ahir a Can Zam, davant una audiència totalment bolcada amb els clàssics de Judas Priest servits pel que va ser un dels seus icònics guitarristes, K. K. Downing. La seva criatura, KK's Priest, va marcar territori en una primera jornada del Rock Fest que va estar ben trufada d'accents heavy clàssics, extremismes thrash i vestigis glam, representats aquests per la vedet esperada a la matinada, la banda californiana W.A.S.P.

KK's Priest va defensar les essències del grup mare, obrint amb tres temes propis abans d'atacar els vells himnes (*The ripper*) i algun rescat no tan de manual (eixordador *Night crawler*). Downing, icònica melena rossa al vent, en bona forma dactilar, i un Tim *Ripper* Owens imponent en tota la gamma vocal, que es va lluir en el mig temps angulós *Beyond the realms of death*. Altes flamarades en *Burn in hell*, tema del temps en què Owens va ser cantant de Judas Priest. I els himnes: *The green manalishi* (el seu assalt carnisser a Fleetwood Mac) *Breaking the law* i la mare de totes les batalles (metaleres) *Victim of changes*.

Revisió de Sepultura

La jornada va presentar altres punts calents, com Cavalera, l'artefacte dels germans brasilers Max i Igor, ex Sepultura. Un *set* de metal extrem baptismal, apuntalat als primers àlbums de la seva antiga banda, que últimament han regravat. Max Cavalera i el seu rugent registre gutural, i el baix de plom del seu fillet, Igor Amadeus. Això és un assumpte de família. Toc de *Carmina Burana* i envestides amb delicadeses com *Bestial devastation*. I entre la traca final, una esgarrapada a un altre disc important *Chaos A.D.*, (*Refuse/Resist*, més heavy tradicional, pel que podíem esperar). Pensant en els seus excompanys, Max va clamar malèvolament pels poders del «veritable Sepultura».

En la línia thrash, gran actuació de Crisix, una banda d'Igualada que fa gires europees sense que aquí els prestem molta atenció. Les nostres disculpes. Metal desbocat i amb desimboltura, sense èpica, devastadora en cartes com *Leech breeder*, dedicada «als fastigosos que abusen del seu poder», i en *Frieza the tyrant*, a partir del personatge de *Bola de drac*. Van versionar The Beastie Boys, Pantera i Trust (*Antisocial* via Anthrax).

I en matèria de metal més clàssic, el grup asturià Warcry va desplegar, a partir de l'invasiu *Hacia Delante*, un so tan aclaparador com melòdic, amb teclats i ascendent simfònic. El power metal alemany sol tenir una forta presència al festival, i allà hi va haver l'ortodòxia de Primal Fear, rica en càntics indicats per sortir a envair el país veí, en la veu de Ralf Scheepers. Van sonar algunes troballes del recent *Code red* i els trofeus, com *The end is near*. La seva antiga banda, Gamma Ray, i Blind Guardian, alts exponents d'aquesta escena, actuaran demà a Can Zam. La festa continua. ■

Reinvenció campestre

El llegendari grup madrileny de punk-pop dels anys 80, reivindicat per bandes actuals com Carolina Durante, torna reconvertit en un combo de música texana i actua en la gran cita espanyola del gènere, el festival Huercasa. «El fet nostre és l'audàcia de l'ignorant», diuen

Los Nikis de la Pradera: el country contraataca

RAFAEL TAPOUNET
Barcelona

El Volcán Música

Fotomuntatge de Los Nikis de la Pradera amb Carlota Cossials (Hinds), convidada al seu primer disc.

El Huercasa Country Festival, la novena edició del qual se celebra aquest cap de setmana al poble de Riaza, a Segòvia, és la cita més important dedicada a Espanya a la música d'arrels nord-americana. Al cartell d'aquest any, format gairebé del tot per bandes i solistes que procedeixen dels Estats Units i el Canadà, hi destaca un grup de nom castís i reminiscent: Los Nikis de la Pradera. I, sí, són la nova mutació country d'aquells llegendaris Nikis que durant els anys 80 es van guanyar el sobrenom de *los Ramones de Algete* amb irresistibles píndoles de punk-pop com *Ernesto, Salvaje pasión* i *El imperio contraataca*.

«El Huercasa és l'únic gran festival de veritat que hi ha de country a Espanya i aquest any els grups són tots americans menys uns de Pamplona i nosaltres –explica Joaquín Rodríguez, compositor de les cançons del grup–. El fet nostre és l'audàcia de l'ignorant. En realitat, no hem anat mai a un festival, ni a fer-hi el tafaner, perquè és a l'estiu i ens agafa de vacances. Jo no hi he anat en ma vida. Ni com a públic ni com a músic. Quan Los Nikis estaven en actiu, no hi havia festivals».

Los Nikis van deixar d'estar en actiu a principis dels anys 90, tot i que des d'aleshores s'han reunit esporàdicament en algunes ocasions especials. L'última, el 27 de gener de l'any passat, quan els Carolina Durante, fans declarats del grup d'Algete, els van demanar que actuessin com a teloners en un concert al WiZink Center. «La gent se sabia les cançons i va ser una festassa. Ens ho vam passar molt bé. Però a l'acabar de tocar, l'Emilio [Sancho, el cantant] va dir: 'Ha sigut genial. S'ha acabat'. I la veritat és que va ser la cirereta perfecta».

Després de telonejar Carolina Durante, el cantant de Los Nikis va dir: «Ha sigut genial. S'ha acabat»

52 cançons

Llavors, Joaquín Rodríguez ja havia començat a assajar un nou repertori de cançons d'aire campestre al costat de dos *nikis* més –el guitarrista Arturo Pérez i el bateria Rafa Cabello–, més el cantant Mauro Canut –amb qui ja havia coincidit a Los Acusicas– i el baixista Nacho Biosca (ex Ataque de Caspa). «Sempre m'havia agradat Johnny Cash i vaig començar a entrar més en aquesta història. I als altres també els agradava; no era una cosa que ens fos aliena. ¡Fins i tot em vaig apuntar a classes de banjo! Entre el punk-rock i el country no hi ha gaire diferència: els acords són els mateixos, però tocats amb altres instruments i allargant molt una síl·laba al final de cada vers. Sense la distorsió els errors es noten més, això sí. Però vaja, no ha de ser gaire difícil compondre cançons country quan ja n'hem fet 52».

Quinze d'aquestes 52 cançons formen l'homònim elapé de debut de Los Nikis de la Pradera, publicat per El Volcán Música amb una portada que ret homenatge a Hank Williams i als Sex Pistols. El compositor de Nashville Harlan Howard, autor de clàssics indestructibles del gènere com *I fall to pieces* de Patsy Cline i mil més, va definir una vegada el country com «tres acords i la veritat». La frase dona títol a una de les cançons de Los Nikis de la Pradera, però no es pot dir que el grup hagi adoptat aquest lema a l'hora de compondre: Rodríguez continua preferint la distància humorística al realisme i la introspecció. «Nosaltres ens quedem amb els tres acords, perquè això de la veritat... Les meves lletres no són gaire de patiment. Podrien estar perfectament en un disc de Los Nikis. És que no sé fer una altra cosa. Alguna vegada m'han demanat alguna cosa en un registre més seriós, però no m'agrada gens».

«Entre el punk-rock i el country no hi ha gaire diferència, però aquí els errors es noten més»

Accents canviats

Los Nikis de la Pradera riuen amb eficàcia de les bombolles turbocapitalistas (*Yates y lamborghinis*), de la virulència de les xarxes socials (*Soy un hater*), de la presència d'expressions angleses en la comunicació de les empreses (*El imbécil*) i fins i tot dels tòpics argumentals de la música country (*El alcohol es Satán*). Únicament es posen seriosos a l'hora de denunciar els cantants que mouen els accents de lloc per fer encaixar paraules en les lletres de les cançons (*El acento cambiado*). «Això és un TOC meu de sempre. No suporto els accents canviats. En la discografia de Los Nikis n'hi ha algun, i el tinc ben clavat. Però en aquest disc crec que no n'hi ha cap», assenyala.

La lletra de *No traiciones a tus fans* parla dels grups que un dia decideixen fer un gir estilístic que desequilibra els seus seguidors. Com passar del punk-rock al country, per exemple. «Aquí ens hem posat la bena abans de rebre la ferida –explica Rodríguez, rient–. M'encantaria trobar-me als concerts un fan de Los Nikis indignat posant el crit al cel i cridant: «¡Traïdors!». Als Dover els va passar i ells es van fumar un puro, cosa que em va semblar genial. Nosaltres no en tindrem tants d'ofesos, perquè els nostres fans ens estimen molt i ens ho perdonen tot».

«M'encantaria veure als concerts fans indignats i cridant-nos: '¡Traïdors!'»

Entre tots aquests fans, com va quedar provat en el concert del WiZink, hi ha molts joves que podrien ser els fills («¡i fins i tot els nets!») dels membres del grup. «La cosa ha perdurat generació rere generació i això ens omple d'orgull i satisfacció. ¿Per què a la gent jove li continuen agradant Los Nikis? Doncs suposo que perquè són cançons sense pretensions, molt senzilles i enganxoses. Com les de Gaby, Fofó i Miliki», afirma. Tres acords i una broma ben posada. ■

CRÍTICA

MANUEL PÉREZ I MUÑOZ

Molière, 'influencer'

'El misantrop'

Direcció: David Selvas
Teatre Grec (3/7/2024)

Si a la cort de París del segle XVII haguessin fet servir *smartphones* en comptes de cartes, el resultat seria una obra no gaire diferent de la que va imaginar Molière. Això és el que pretén la nova versió d'*El misantrop*, que han aixecat al Teatre Grec el director David Selvas (*Tots eren fills meus*) i el dramaturg Sergi Pompermayer (*Amèrica*), primer avançament de la temporada vinent del Lliure. Més enllà de la recent polèmica amb les traduccions teatrals, cal preguntar-se si una revisió tan profunda del text –amb els personatges que habiten a la Barcelona actual– pot respondre al títol original. ¿No estem davant d'una peça nova?

L'ocurrència té sentit: situar l'universal Alceste en l'època de les xarxes socials i el culte a l'aparença, un home que no tolera la hipocresia, un sincericida que diu les coses com les pensa. Els palaus es transformen en una discogràfica poblada d'artistes i *influencers* desbordants d'ego. Si Molière va trencar el cànon del seu temps deixant a parir la intocable burgesia, la transgressió no es correspon: tots sabem que a *chez les celebrities* fa olor de podrit.

Complicada relació amb el difícil escenari del Grec. Molt al fons, veiem una oficina que s'amaga darrere d'una espècie de pantalla de cine. Els intèrprets han de sortir del cub i acostar-se al públic perquè puguem veure'ls bé. En el pròleg són criticats els espectadors, acusats de postureig, una forma diferent de demanar que apaguin els mòbils. D'entrada, dues característiques importants que foragiten el to de comèdia: d'una banda, la importància de la música en directe, rock solemne i atmosfèric; de l'altra, el text en vers de Pablo Macho Otero, més preocupat a sonar realista que a buscar l'enginyosa gràcia originària.

Sobre aquesta base es mou amb facilitat un Pol López que porta el pes de la funció i arriba a cantar un parell de cançons. Amb poques situacions còmiques, el seu Alceste sembla un malhumorat personatge de Txékhov. També resolta Mireia Aixalà, determinant actualització de la *partenaire* Célimène, presentada com una executiva empoderada que s'escapa de la misogínia de l'original. La reducció de les trames deixa als secundaris sense espai per lluir-se, ja que passen gairebé més temps tocant instruments que dins del paper.

Esquivant tots els obstacles i pensant en la versió de sala per al Lliure, que es veurà millor, hi ha alguna cosa en el muntatge que funciona, segurament el seu afany límit en la modernització de l'obra per adaptar-la a tots els públics. Entre vídeos de TikTok, *Autotune*, poliamor, precarietat laboral i una mcia de droga i alcohol, que mai ve malament, s'esbossa l'essència tèrbola de Molière en present. No sabrem si l'autor gi estaria d'acord. ■

Marc Mampel / La Brutal

Pol López i Mireia Aixalà, a 'El misantrop'.

Mamarazzis

El pilot de motos Albert Arenas, amb Victòria Frederica de Marichalar.

Crònica rosa

Lorena Vázquez

L'adeu d'Escassi i la il·lusió de Victòria Frederica

La infidelitat del genet, suposadament amb una jove colombiana, trenca la seva relació amb María José Suárez. Mentrestant, la de la neboda 'influencer' del Rei va vent en popa.

El 26 de juny, l'ex Miss Espanya María José Suárez va fer oficial, al seu compte d'Instagram, el final de la seva relació amb Álvaro Muñoz Escassi. ¿El detonant de la ruptura? El genet li va ser infidel i va enviar un *e-mail* a la model en el qual es detallava la deslleialtat amb tots els ets i uts.

A partir d'aquell moment es va generar una tempesta mediàtica carregada de subterfugis a la qual encara li queden uns quants xàfecs. Dijous, Escassi es va asseure, previ pagament, al plató del programa *¡De viernes!* de Telecinco per explicar la seva versió de la història i intentar aturar el cop. Perquè el veritable cop està en camí i fa tota la pinta que serà en forma d'entrevista exclusiva en una de les revistes de dimecres vinent.

¿Amb qui? Doncs amb la tercera en discòrdia: la dona amb qui Escassi li va posar les banyes a María José.

Correu electrònic bomba

Té 29 anys, és colombiana i de professió liberal. Aquesta dona, de qui ben aviat coneixerem la identitat, ha sigut el motiu de la ruptura més polèmica (i sòrdida) dels últims temps. Aquesta noia ha sigut la responsable d'enviar un correu electrònic bomba a l'exmodel per informar-la amb tot detall que la seva parella en els últims tres anys l'havia enganyat, i li va oferir proves irrefutables de la veracitat del seu relat. A més, la dissenyadora andalusa va conèixer, a través d'aquesta jove, detalls íntims i d'alt voltatge de la relació que van mantenir a la seva esquena.

Pel que sembla, María José va descobrir també amb aquest *e-mail* el deute econòmic que Álvaro havia contret amb aquesta dona, ja que li deu 1.500 euros, segons han informat diversos mitjans de comunicació, per un treball que la jove hauria realitzat per a ell. Quan Escassi s'assabenta que aquesta dona s'ha posat en contacte amb María José Suárez i que amenaça de fer pública la seva relació, el genet decideix arribar a un acord de confidencialitat amb ella i li paga el deute. El mateix dia que Álvaro i la jove colombiana firmen el document, María José anuncia la seva separació d'Escassi. El culebró continua i sembla que ocuparà diversos capítols. Continuarem atentes.

Cada cop més a prop d'Albert

La setmana passada, les Mamarazzis vam informar que la filla de la infanta Elena i Jaime de Marichalar estava il·lusionada amb el pilot de motociclisme català Albert Arenas. Diumenge passat, 23 de juny, van celebrar junts la revetlla de Sant Joan a Girona i ara ens arriben unes imatges exclusives de tots dos a la ciutat de Lleida, preses fa uns dies. El seu cercle pròxim ens insisteix que els joves «no diuen que són nòvios ni es comporten com una parella a l'ús, però tampoc amaguen que mantenen una relació».

A més, els companys d'Albert comenten que ell la defineix com una «amiga especial» i relaten que fa tres setmanes Victòria Frederica va acompanyar Albert en una competició de motocross entre amics i que «li preparava el tàper perquè esmorzés». ¡Victòria Frederica preparant un tàper! Això sí és una notícia... ■

MAMARAZZIS

Cartellera | Novetats

Tota la cartellera de cinema a cartelera.elperiódico.com

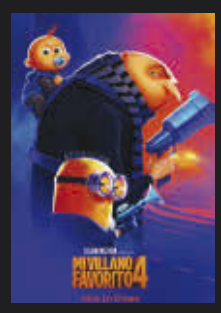

El bus de la vida. D'Ibon Cormenzana. Amb Dani Rovira. ★★
En tierra de santos y pecadores. De Robert Lorenz. Amb Liam Neeson. ★★★
Gru 4, mi villano favorito. De Chris Renaud i Patrick Delage. ★★★
Kill Boy. De Moritz Mohr. Amb Bill Skarsgård. ★★★
Mala persona. De Fer García-Ruiz. Amb Arturo Valls. ★★

B

Bad Boys: Ride or Die > De Adil El Arbi i Bilall Fallah. Amb Will Smith i Martin Lawrence. 16 Anys. Estats Units. 2024. Acció. 115 min.
▶Els carismàtics policies Mike i Marcus afronten un nou cas després d'escoltar falses acusacions sobre el seu excapità i mentor. Diagonal, Diagonal Mar, SOM Multiespai, Mooby Arenas, Mooby Balmes (VOSE), Mooby Glòries, Yelmo Westfield La Maquinista.

Blondi > De Dolores Fonzi. Amb Dolores Fonzi i Carla Peterson. Apta. Argentina, Espanya, Estats Units. 2023. Drama. 88 min.
▶Blondi i Mirko són ineparables. Els encanta viure junts, escolten la mateixa música, miren les mateixes pel·lícules, els agrada fumar marihuana. Mooby Balmes, Verdi Park.

Blue Lock. La película-Episodio Nagi > De Shunsuke Ishikawa. 12 Anys. Japó. 2024. Animació. 91 min.
▶Quin fastigueig. Aquesta era la frase diària preferida de Nagi Seishiro, estudiant de segon any de preparatòria Diagonal, Diagonal Mar, SOM Multiespai, Mooby Arenas (VOSE), Mooby Balmes (VOSE), Mooby Glòries (VOSE), Yelmo Westfield La Maquinista.

C

Casa en llamas > De Dani de la Orden. Amb Emma Vilarasau i Enric Auquer. 16 Anys. Espanya. 2024. Drama. 110 min.
▶Montse es troba ansiosa de passar un cap de setmana amb tota la família a casa seva a Cadaqués, a la Costa Brava. Cinemes Girona (CAT), Diagonal, Diagonal Mar, SOM Multiespai, Mooby Aribau, Mooby Balmes, Mooby Bosque, Mooby Gran Sarrià, Renoir Floridablanca (VOSE), Verdi (CAT).

Civil War > De Alex Garland. Amb Kirsten Dunst i Wagner Moura. 18 Anys. Estats Units, Regne Unit. 2024. Acció. 109 min.
▶En un futur proper en què Amèrica està sumida en una guerra civil cruenta, un equip de periodistes i fotògrafs de guerra emprèn un viatge trepidant. Mooby Balmes (VOSE).

D

Del revés 2 (Inside Out 2) > De Kelsey Mann. Apta. Estats Units, Japó. 2023. Animació. 96 min.
▶Torna la ment d'una Riley recentment incorporada a l'adolescència, just en el moment en què la Caserna General està patint una sobtada reforma. Cinemes Girona (CAT), Diagonal, Diagonal Mar, SOM Multiespai, Mooby Arenas (Cast.,CAT i VOSE), Mooby Aribau (Cast. i VOSE), Mooby Aribau Cinema (Cast. i VOSE), Mooby Balmes (VOSE), Mooby Bosque (Cast. i VOSE), Mooby Glòries (Cast. i VOSE), Mooby Gran Sarrià (Cast. i VOSE), Renoir Floridablanca (VOSE), Verdi (VOSE), Verdi Kids Barcelona (Cast. i CAT), Yelmo Westfield La Maquinista (Cast. i VOSE) (Dig. y 3D).

Detective Conan: The Million-dollar Pentagram > De Chika Nagaoka. 12 Anys. Japó. 2024. Animació. 90 min.
▶Ha arribat un missatge de Kaito Kid, anunciant que robarà una espasa japonesa que pertany a la rica família Onoe a Hakodate, Hokkaido. Cinemes Texas (CAT), Diagonal, SOM Multiespai, Mooby Arenas (CAT), Mooby Glòries (CAT), Yelmo Westfield La Maquinista (Cast. i CAT).

E

El bus de la vida > De Ibon Cormenzana. Amb Dani Rovira i Susana Abaitua. 12 Anys. Espanya, França. 2024. Comèdia musical. 98 min.
▶Andrés viatja a un poble del País Basc per treballar com a professor de música. El primer dia de classe pateix un xiulet fort a l'oïda: és càncer. SOM Multiespai, Mooby Bosque, Mooby Gran Sarrià, Renoir Floridablanca, Verdi Park.

El cielo rojo > De Christian Petzold. Amb Thomas Schubert i Paula Beer. 12 Anys. Alemanya. 2023. Comèdia dramàtica. 102 min.
▶Quatre joves desconeguts entre ells, per diverses raons comparteixen una casa d'estiu al costat de la platja. Zumzeig Cinema (VOSE).

El especialista > De David Leitch. Amb Ryan Gosling i Emily Blunt. 12 Anys. Estats Units. 2023. Acció. 126 min.
▶Colt Seavers, un doble d'acció marcat per mil batalles es veu obligat a deixar la feina durant un any per centrar-se en la salut física i mental. Mooby Balmes (VOSE).

El reino del planeta de los simios > De Wes Ball. Amb Owen Teague i Freya Allan. 12 Anys. Estats Units. 2024. Aventura. 145 min.
▶Diverses generacions després del regnat de Cèsar, els simis són l'espècie dominant que viu en harmonia i els humans han quedat apartats. Mooby Balmes (VOSE), Yelmo Westfield La Maquinista.

El viaje de Ernest y Célestine > De Julien Chheng i Jean-Christophe Roger. Apta. França, Luxemburg. 2022. Animació. 79 min.
▶Ernest i Célestine tornen al país d'Ernest per arreglar el seu preciós violí. Allà descobreixen que la música ha estat prohibida a tot el país. Filmoteca de Catalunya (CAT).

En tierra de santos y pecadores > De Robert Lorenz. Amb Liam Neeson i Ciarán Hinds. 16 Anys. Irlanda. 2023. Acció. 106 min.
▶Irlanda, anys 70. Desitjós de deixar el seu fosc passat enrere, Finbar Murphy porta una vida tranquil·la al petit poble costaner de Glen Colm Cille. SOM Multiespai, Mooby Arenas, Mooby Balmes (VOSE), Yelmo Westfield La Maquinista (Cast. i VOSE).

F

Fuera de temporada > De Stéphane Brizé. Amb Guillaume Canet i Alba Rohrwacher. 12 Anys. França. 2023. Drama. 115 min.
▶Mathieu viu a París, mentre que Alice ho fa en una petita ciutat costanera de l'oest de França. Ell és un actor madur; ella, professoa de piano. Cinemes Girona (VOSE), Mooby Gran Sarrià (Cast. i VOSE), Renoir Floridablanca (VOSE).

Furiosa: De la saga Mad Max > De George Miller. Amb Anya Taylor-Joy i Chris Hemsworth. 16 Anys. Austràlia. 2024. Ciència ficció. 148 min.
▶En caure el món, la jove Furiosa és arrabassada de l'Indret Verd de Moltes Mares i cau en mans d'una gran horda de motoristes. Mooby Balmes (VOSE), Verdi (VOSE).

G

Gru 4, mi villano favorito > De Chris Renaud i Patrick Delage. Apta. Estats Units. 2024. Animació. 95 min.
▶En Gru i la seva família acullen un nou membre: en Gru Jr., que s'entesta a turmentar el seu pare. Diagonal, Diagonal Mar, SOM Multiespai, Mooby Arenas (Cast.,CAT i VOSE), Mooby Aribau (Cast. i VOSE), Mooby Balmes (VOSE), Mooby Bosque, Mooby Glòries (Cast. i VOSE), Mooby Gran Sarrià (Cast. i VOSE), Verdi (VOSE), Verdi Kids Barcelona (Cast. i CAT), Yelmo Westfield La Maquinista.

H

Haikyu!! La batalla del basurero > De Susumu Mitsunaka. Apta. Japó. 2024. Animació. 85 min.
▶Shoyo Hinata s'uneix al club de vòlei Karasuno High per ser com el seu ídol, un antic jugador dels Karasuno conegut com el Petit Gegant. Mooby Arenas (VOSE).

Hit Man. Asesino por casualidad > De Richard Linklater. Amb Glen Powell i Adria Arjona. 16 Anys. Estats Units. 2023. Acció. 113 min.
▶Gary Johnson és l'assassí professional més buscat de Nova Orleans. Per als seus clients és com un personatge sortit d'una pel·lícula. Cinema Maldà (VOSE).

Horizon: An American Saga - Capítulo 1 > De Kevin Costner. Amb Kevin Costner i Sienna Miller. 16 Anys. Estats Units. 2024. Western. 181 min.
▶Una crònica polifacètica que abasta l'expansió i la colonització de l'Oest americà durant la Guerra Civil, explorant l'atractiu del Vell Oest. Diagonal, Diagonal Mar, Mooby Arenas, Mooby Aribau, Mooby Balmes (VOSE), Mooby Bosque, Mooby Gran Sarrià (Cast. i VOSE), Verdi Park (VOSE).

J

Joan Baez: I Am a Noise > De Miri Navasky, Maeve O'Boyle i Karen O'Connor. 12 Anys. Estats Units. 2023. Documental. 113 min.
▶Recorregut de la seva vida de Joan Baez seguint la seva gira de 2018/2019, Amb 20 anys Joan Baez va ser la reina indiscutible de la música folk. Cinemes Texas (VOSC).

K

Kill Boy > De Moritz Mohr. Amb Bill Skarsgård i Jessica Rothe. 18 Anys. Alemanya, Sud-àfrica, Estats Units. 2023. Acció. 111 min.
▶Boy és un jove sordmut que s'ha d'enfrontar a la matriarca de la trasbalsada família Van del Koy que té tota la població sota el seu jou. Diagonal, Diagonal Mar, SOM Multiespai, Mooby Arenas.

Kinds of Kindness > De Yorgos Lanthimos. Amb Emma Stone i Jesse Plemons. 16 Anys. Irlanda, Estats Units, Regne Unit. 2024. Comèdia negra. 165 min.
▶Faula en forma de tríptic que narra tres històries: la d'un home que intenta agafar les regnes de vida; la d'un policia i la d'una dona. Cinemes Girona (VOSC i VOSE), Diagonal, Diagonal Mar, SOM Multiespai, Mooby Arenas (VOSE), Mooby Aribau (VOSE), Mooby Balmes (VOSE), Mooby Bosque (VOSE), Mooby Glòries (VOSE), Renoir Floridablanca (VOSE), Verdi Park (VOSE), Yelmo Westfield La Maquinista.

M

Mala persona > De Fer García-Ruiz. Amb Arturo Valls i Malena Alterio. 16 Anys. Espanya. 2024. Comèdia. 99 min.
▶El Pepe és un home estimat per tothom sense excepció, és l'àngel del barri. Però un dia rep la terrible notícia, aquella que ningú no vol rebre. SOM Multiespai, Mooby Bosque, Verdi Park.

Mamífera > De Liliana Torres. Amb Maria Rodríguez Soto i Enric Auquer. 7 Anys. Espanya. 2024. Drama romàntic. 93 min.
▶Lola gaudeix d'una vida feliç amb la seva parella, Bruno, fins que un embaràs inesperat revoluciona els seus plans. Cinemes Texas (CAT).

Memory > De Michel Franco. Amb Jessica Chastain i Peter Sarsgaard. 16 Anys. Mèxic, Estats Units. 2023. Drama. 103 min.
▶Sylvia és treballadora social i porta una vida senzilla i estructurada: la seva filla, la feina i les reunions d'Alcohòlics Anònims. Mooby Gran Sarrià (VOSE), Verdi (VOSE).

N

Nausicaä del Valle del Viento > De Hayao Miyazaki. 7 Anys. Japó. 1984. Animació. 106 min.
▶La princesa Nausicaä viu en un món futur on la terra ha estat coberta per uns boscos de fongs verinosos i gegantins. Zumzeig Cinema (VOSE).

O

Ooh la la! > De Julien Hervé. Amb Christian Clavier i Didier Bourdon. 7 Anys. França. 2023. Comèdia. 91 min.
▶Alice i François estan a punt de casar-se i decideixen reunir les dues famílies. Per a l'ocasió, han preparat un regal molt especial per als pares. Mooby Gran Sarrià.

P

Perfect Days > De Wim Wenders. Amb Koji Yakusho i Tokio Emoto. 7 Anys. Japó, Alemanya. 2023. Drama. 124 min.
▶Hirayama sembla totalment satisfet amb la seva senzilla vida de netejador de vàters a Tòquio. Gaudeix de la passió per la música i els llibres. Verdi (VOSE).

Pico de Oro y sus amigos > De Nigel W. Tierney i Dong Long. 7 Anys. Xina. 2023. Animació. 94 min.
▶Bec d'Or és un aguiló que s'ha criat entre gallines. Un bon dia emprèn un viatge cap a Ciutat Aviar, decidit a descobrir la seva veritable identitat. Cinemes Texas (CAT).

S

Segundo premio > De Isaki Lacuesta i Pol Rodríguez. Amb Daniel Ibáñez i Cristalino . 16 Anys. Espanya, França. 2024. Drama. 111 min.
▶Granada, finals dels 90. En plena efervescència artística i cultural, un grup de música indie viu el seu moment més delicat. Renoir Floridablanca.

Shayda > De Noora Niasari. Amb Zar Amir-Ebrahimi i Osamah Sami. 12 Anys. Austràlia. 2023. Drama. 117 min.
▶Shayda, una dona iraniana que viu a Austràlia amb la seva filla, Mona, de 6 anys, troba refugi en un centre d'acollida per a dones maltractades. Renoir Floridablanca (VOSE).

Siempre nos quedará mañana > De Paola Cortellesi. Amb Paola Cortellesi i Valerio Mastandrea. 12 Anys. Itàlia. 2023. Comèdia dramàtica. 118 min.
▶Itàlia, anys 40. És primavera i tota la família està esvalotada per l'imminent compromís de la benvolguda filla gran, Marcella. Cinemes Texas (VOSC), Verdi Park (VOSE).

T

Tarot > De Spenser Cohen i Anna Halberg. Amb Avantika Vandanapu i Adain Bradley. 16 Anys. Estats Units. 2024. Terror. 92 min.
▶Un grup d'amics infringeix de manera imprudent la regla sagrada de la lectura de les cartes del Tarot. Yelmo Westfield La Maquinista.

The Breaking Ice > De Anthony Chen. Amb Zhou Dongyu i Liu Haoran. 12 Anys. Xina, Singapur. 2023. Drama romàntic. 100 min.
▶A la freda i ventosa Yanji, una ciutat al nort de la Xina, un jove que ve de visita des de Shanghai se sent perdut i a la deriva. Per casualitat, s'uneix a un tour guiat per Nana, una encantadora guia turística que el fascina instantàniament. Ella li presenta a Xiao, un noi simpàtic però frustrat per la seva feina a un restaurant. Els tres s'uneixen ràpidament durant un cap de setmana d'ensomni. Enfrontant-se als seus traumes, els seus desitjos es descongelen lentament mentre busquen lliurar-se d'un món glaçat. Zumzeig Cinema (VOSE).

U

Un lugar tranquilo: Día 1 > De Michael Sarnoski. Amb Denis O'Hare i Djimon Hounsou. 12 Anys. Estats Units. 2024. Terror. 100 min.
▶Una dona anomenada Samira transita pels aterridors primers minuts d'una invasió d'alienígenes assedegats de sang i amb orelles ultrasòniques. Diagonal, Diagonal Mar, SOM Multiespai, Mooby Arenas (Cast. i VOSE), Mooby Aribau (Cast. i VOSE), Mooby Balmes (VOSE), Mooby Bosque, Mooby Glòries (Cast. i VOSE), Verdi (VOSE), Yelmo Westfield La Maquinista.

V

Vidas perfectas > De Benoît Delhomme. Amb Anne Hathaway i Jessica Chastain. 16 Anys. Estats Units. 2023. Drama. 94 min.
▶Alice i Celine gaudeixen de les seves idíl·liques vides al costat dels seus respectius fills i reeixits marits. Són grans amigues i bones veïnes. Mooby Aribau, Mooby Balmes (VOSE), Mooby Bosque, Mooby Gran Sarrià.

★ Dolenta ★★ Regular ★★★ Bona ★★★★ Obra mestra. **C**: Català. **D**: Digital. **3D**: Tres dimensions. **VOSE**: Versió original subtítols castellà. **VOSC**: Versió original subtítols catalán. **VOSI**: Versió original subtítols anglès

TEATRES

AQUITÀNIA TEATRE
Av. Sarrià, 33. Barcelona - info@aquitania-teatre.es. **La tardor no arriba mai** de Dj. a Dg. **Si lo cuentas te mato** Ds. Mario Ezno: **Las aventuras de Manolo Bolaño** Dv.

CONDAL
(Av. Paral·lel, 91. 934423132) Grec 2024: fins al 7 de juliol, Alberto San Juan a **Macho Grita. Crónica de mi propia ignorancia sobre la historia de España**, de dt. a dv. 20h, ds. 17.30 i 20h, dg. 18h. 10, 17 i 24 de juliol **Artemis**. teatrecondal.cat i promentrada.com

GOYA
(Joaquín Costa, 68. 933435323) Dins Grec 2024: Lolita Flores és **Poncia**, de dc. a ds. 20 h, dg. 18.30h. teatregoya.cat i promentrada.com

HEARTBREAK HOTEL
Sis hectàrees d'oliveres d'Aina Tur, amb Anna Alarcón i Nao Albet. Del 02/07 al 28/07. Dm a Dv 19.30 Ds 20.00 Dg 12.00. C/ Bacardí, 35. BCN Grec Festival www.heartbreakhotel.cat

JOVE TEATRE REGINA
Sèneca, 22. Tel. 932181512. Les Nits d'humor del Regina amb **Tian Lara I Óscar Sáenz**. Dv i Ds a les 21h. Més Info i entrades: www.jtregina.com

LA PUNTUAL
C/ Allada Vermell, 15 **L'Aneguet lleig / Cia. La Puntual – Néstor Navarro** Titelles de varilla + 3 anys. Horaris: www.lapuntual.info

LA VILLARROEL
(Villarroel, 87. 934511234) Fins 7 juliol **L'illa Deserta**, dc. i dj. 20h, dv. 17.30 i 20h, ds. 17.30 i 20.30 h, dg. 17.30h. A partir 14 juliol, dins el Grec, **Les Mans I L'off L'enterrador**.lavillarroel.cat i promentrada.com

ROMEA
(Hospital, 51. 933015504) Grec 2024: **Tirant Lo Blanc**, de dt. a dv. 20h, ds. 17.30 i 20.30h, dg. 18h. teatreromea.cat i promentrada.com

SALA ATRIUM
Festival Grec 24: L'últim dia, de Lluïsa Cunillé. Amb Xavier Albertí i Alejandro Bordanove. De dc. a dg. diferents horaris. C/ Consell de Cent, 435 | 08009 Barcelona. Informació i entrades: www.atrium.cat

TANTARANTANA TEATRE
C/ de les Flors, 22. Tel. 934417022 Sala Baixos22: Àtic i Casa Real presentem **Assajar és de covards la gala**, Dg 7 de juliol a les 19.30. + info a www.tantarantana.com

TEATRE AKADÈMIA
Del 19 de juny al 7 de juliol **Paradise**, de Kae Tempest, dramatúrgia i direcció de Moreno Bernardi. De Dc a Ds a les 20h i Dg a les 18h. Entrades: teatreakademia.cat. C/ Buenos Aires, 47-49. BCN. Tel. 934951447

TEATRE DEL RAVAL
St. Antoni Abat, 12. 934433999. **Circle Mirror Transformation** Dj, 20h. **Oficinats** Dv, 20h. Ds, 18h. **Nomadik Dg**, 12h. Compra d'entrades a teatredelraval.com

TEATRE GAUDÍ BCN
St. Antoni M. Claret, 120. 936035161 Fins 28/07 **La felicidad es un hábito** de Laura Freijo Dj Dv Ds Dg 19h. 23/07: **Guitarra quemada, Lorca en el centro** Dt i Dc 20.30h

TEATRE LLIURE: GRÀCIA
932289747. Montseny, 47. Fontana L3. **Festival Grec 2024: Morir lo hace todo el mundo**, de José y sus Hermanas, fins al 07/07. Temporada 24/25 ja la venda. www.teatrelliure.com, taquilles del teatre, Ticket Rambla i 932892770

TEATRE LLIURE: MONTJUÏC
Pg. de Sta. Madrona, 40-46 / Pça. Margarida Xirgu, 1. Poble Sec L3, Espanya L3-L1. **Festival Grec 2024: Cosas que se olvidan facilmente**, de X. Bobés. Fins al 07/07. **The Second Woman**, de N. Randall i A. Breckon, 06 i 07/07. **Tumbalafusta**, de X. Bobés, La Ruta 40 i P. Matas. 06 i 07/07. Temporada 24/25 ja la venda. www.teatrelliure.com, taquilles del teatre, Ticket Rambla i 932892770

TEATRE NACIONAL DE CATALUNYA
Pl. de les Arts, 1. Sala Gran: Elizabeth Costello | **J.M. Coetzee**. Ds. 19h; dg. 18h. Sala Petita: **What the Foc?!** de Gerardo Salinas i Junior Mthombeni. Dj. a ds. 19h; dg. 18h. Informació i venda entrades: www.tnc.cat

TEATRE POLIORAMA
(Tel. 933177599. La Rambla, 115). **La Llamada**. Horaris: De dc a dv, 20.30h; Venda d'entrades a teatrepoliorama.com

elPeriódico
P+
elperiodico.com/subscriptors
Comunitat P+ de El Periódico

amb la complicitat del
TRESC COMUNITAT DE CULTURA
Fes-te'n soci a: www.tresc.cat

'Hamlet'
Del 9 al 20 de octubre
Teatre Lliure de Gràcia
Barcelona
Versió molt lliure del Hamlet de Shakespeare a partir de les experiències dels seus intèrprets, artistes amb Síndrome de Down. Una proposta de Chela de Ferrari amb la companyia peruana Teatre La Plaza, que combina humor i poder. Un acte de reivindicació de la diversitat humana que et farà reflexionar sobre què els implica ser a les persones que no troben espais on se'ls tingui en compte.

Anna Ferrer, Macaco, Momi Maiga,
Nakany Kanté, El Niño de Elche, Queralt Lahoz,
Kiki Morente, Las Ninyas del Corro,
Alizzz i Maria Arnal
-20%

'Barcelona Mestissa' · Grec Festival de Barcelona
Dilluns 22 de juliol
Teatre Grec
Barcelona
Acompanyats d'un espai que remet als temps del barraquisme a les muntanyes de Montjuïc, l'espectacle crearà sobre l'escenari una sinergia entre els artistes Queralt Lahoz, Momi Maiga, Nakany Kante, Kiki Morente, El Niño de Elche, Anna Ferrer, Las Ninyas del Corro, Alizzz i Maria Arnal que simbolitzaran la capacitat de la ciutat per acollir l'art de creadors d'arreu i convertir-lo en part de la seva identitat.

Preestrena: 'Las jaurías'
Dilluns 15/07 · Institut Francès - Barcelona
Hassan és un petit traficant dels afores de Casablanca que treballa pel cap d'un clan local. Quan el gos favorit del seu cap mor en una baralla canina, Hassan rep l'ordre de segrestar un dels responsables. Per complir la missió, Hassan involucra el seu fill Issam. El que comença com una tasca senzilla es converteix ràpidament en una espiral de malson.

Festival Paupaterres
17 de juliol · Mas de Colom - Tàrrega
Et convidem a la inauguració del 26è Festival Paupaterres amb el concert de Quico Pi de la Serra i Olga Zoet, un dels representants històrics de la Nova Cançó! Aquest cantautor català porta més de cinquanta anys damunt els escenaris i va ser un dels components del grup Els Setze Jutges. Ara ens presenta una gira on combinarà cançons del seu últim disc amb altres més emblemàtiques.

Vols estar al dia de l'agenda cultural?
Subscriu-te als butlletins del TRESC!
Vols més informació? Escaneja'm!
TRESC COMUNITAT DE CULTURA

Avantatges culturals exclusius per a socis TRESC i SUBSCRIPTORS EP
Més ofertes a **elperiodico.com/suscriptores** o a **www.tresc.cat**. Telèfon d'Atenció al Subscriptor **93 222 27 22**

Pilotes fora

OK de la UEFA al Girona

La cambra del control financer de l'organisme va aprovar ahir els canvis accionarials del club que corroboren la independència absoluta respecte al Manchester City, contra el qual podrà competir, per tant, a la Champions.

Finlàndia, rival d'Espanya

L'equip de Sergio Scariolo jugarà avui (20.30 h, Tdp) contra els escandinaus en la semifinal del preolímpic de bàsquet de València. Si guanya Espanya, s'enfrontarà demà al guanyador del Bahames-Líban per una plaça als Jocs de París.

EUROCOPA 2024

Un gol terminal de Mikel Merino en la pròrroga fica 'la Roja' a semifinals, en què s'enfrontarà a França, davant una Alemanya molt crua. Dani Olmo va avançar els espanyols després del descans, però Wirtz va empatar en el minut 89.

Eufòria d'una Espanya triomfal

JOSÉ SÁMANO

Manu Fernández / AP

Mikel Merino celebra el seu gol, en presència de Ferran Torres i amb Rodri al darrere, ahir a Stuttgart.

Un partit per rebobinar i rebobinar va certificar un sonat triomf espanyol després de tres períodes que li van exigir absolutament de tot. Un xoc ben cru davant tot un gegant com Alemanya. Una Espanya madura, a les cordes en molts minuts, va saber serrar les dents quan el seu rival va apujar el volum i la va tenir empresonada a base d'empenta aèria. Pel camí, una *Roja* també puntual davant el gol, amb moments amb molt fil i d'altres més destenyida. Olmo li va donar el primer impuls i Merino, amb el partit pràcticament terminal, va segellar l'eufòria espanyola. Picades d'ullet del futbol, va haver de ser Espanya la que acomiadés Kroos. La selecció s'enfrontarà dimarts a França, que va deixar fora de combat Portugal en els penals després del 0-0.

El repte va matinar amb una raresa. Perquè anòmal resulta veure Kroos amb la serra. Als cinc minuts, va fer donar una volta de campana a Pedri. El canari, a la infermeria. Amb la corneta de l'exmadridista, Espanya va saber a què s'enfrontava. Un partit molt complicat. Un repte dels que graduen.

Pausa i vertigen

Cada duel era gairebé pugilístic. Gündogan arrestava Rodri, Emre Can a Fabián i pels costats el partit era molt pissarrer, amb molta proveta. Alemanya es decantava perquè Rüdiger, malgrat carregar aviat una targeta, imposés un tractament de xoc a Nico. Això allibera Kimmich, que en tot moment va ser un lateral ortopèdic. A l'altra banda. Carvajal, circumspecte en l'àmbit ofensiu per la inquietant presència de Musiala.

Amb De la Fuente ja no n'hi ha prou amb la formalitat del toc. Ni rastre d'aquella Espanya apologista de la possessió que va derivar en una *Roja* morosa. Avui maneja la pausa i el vertigen. I, com a consigna principal, tancar tots els atacs. Espanya carrega des de fora de l'àrea sense embuts. O bé compta amb el penjador d'uns extrems amb turbines per cames. A Lamine no li falta seda. Una falta se li'n va anar a l'esquerra de Neuer per poc.

Extraviat Kroos, Kimmich donava xerrameca als seus. Una centrada del jugador del Bayern la va cabotejar Havertz i la va empastar Unai. Moments per tancar files. El davanter de l'Arsenal va repetir després d'un titubeig de Le Normand, però de nou el porter basc va estar ferm. El mateix Unai donava perspectiva a *la Roja* amb el seu clínic joc de peus. Com Rodri, tan capaç de posar un partit en hora com de disputar qualsevol repte que se li presenti.

Al descans De la Fuente va maniobrar. Le Normand, amb una grogа que l'exiliava de la semifinal, en què tampoc hi haurà Carvajal, va deixar pas a Nacho. Nagelsmann va rebobinar l'Alemanya que es va estrenar en el torneig: Andrich per Emre Can i Wirtz per Sané.

Olmo, relleu de Pedri, era un empipament per a Kroos, que el seleccionador germànic va voler auxiliar amb Andrich, un mig matraca amb cara de males puces. Equilibrat el duel, Lamine va connectar amb Morata, que es va girar amb perícia, però el xut se li'n va anar a un amfiteatre. Més precís va estar Olmo. Laporte va travessar les línies germàniques amb passada a Morata i el capità va donar marxa a Lamine. El blaugrana, amb brúixola a les botes, va advertir l'aterratge d'Olmo. El jugador del Leipzig va clavar la rematada a un racó de la xarxa de Neuer. Quedaven diverses llunes, però el tècnic alemany va optar sense demora pel pla b, aquell en el qual preval Füllkrug, un ariet brau amb molls per al joc aeri. Feina per a Nacho i Laporte.

En avantatge i amb Alemanya amb més metxa, al grup de De la Fuente li tocava esprémer la mandíbula i confiar en un contraatac. Per a això, de manera inesperada, el tècnic va barrar el pas a Lamine i a Nico per envidar amb Ferran i Oyarzabal. Tampoc va donar més rodet a Morata. La davantera renovada al complet. Fins al bingo de Merino, a Alemanya li van anar millor els relleus.

Espanya cada vegada més escassa. Füllkrug va caçar una rema-

Norris manté el pols

El pilot anglès de McLaren i el seu company Oscar Piastri van liderar a Silverstone el primer dia d'acció en el GP de la Gran Bretanya, amb Max Verstappen a mig segon. Carlos Sainz va començar vuitè i Fernando Alonso es va quedar fora del top 10, a vuit dècimes.

Doble caiguda de Marc Márquez

El pilot de Cervera va caure ahir dues vegades, en els dos assajos, en un dels grans premis més esperats per ell, Alemanya, on ha guanyat 11 vegades. Tot i que té el costat dret del cos macat, avui serà a l'entrenament i la qualificació.

2-1

Espanya-Alemanya

ESPANYA: Unai Simón; Carvajal, Le Normand, Laporte, Cucurella; Rodri, Fabián, Pedri; Lamine Yamal, Morata, Nico Williams. Canvis: Dani Olmo per Pedri (m. 8), Nacho per Le Normand (m. 46), Ferran Torres per Lamine Yamal (m. 63), Mikel Merino per Nico Williams (m. 79), Oyarzabal per Morata (m. 79), Joselu per Fabián (m. 102).

ALEMANYA: Neuer; Kimmich, Rüdiger, Tah, Raum; Emre Can, Kroos, Gündogan, Musiala; Sané, Havertz. Canvis: Wirtz per Sané (m. 46), Andrich per Emre Can (m. 46), Mittelstad per Raum (m. 57), Füllkrug per Gündogan (m. 57), Anton per Havertz (m. 91).

GOLS: 1-0, Dani Olmo (m. 52). 1-1, Wirtz (m. 89). 2-1, Mikel Merino. (m. 119)

ÀRBITRE: A. Taylor (Ang.). Va amonestar per Alemanya Rüdiger, Raum, Andrich, Kroos, Mittelstadt, Schlotterbeck, Wirtz i Undav (113). I per Espanya, Le Normand, Ferran Torres, Unai Simón, Carvajal, Rodri i Fabián. Va expulsar Carvajal per doble amonestació.

El migcampista va perdre el seu últim partit com a professional contra una Espanya sense complexos. Va atropellar Pedri a l'inici en una sortida impetuosa en què també va trepitjar a deshora Lamine Yamal. Les emotives abraçades d'uns i altres després del partit van reconèixer la seva enorme trajectòria.

Glòria en el ball final de Kroos

FERMÍN DE LA CALLE
Stuttgart
Enviat especial

Ariel Schalit / AP

Rodri saluda Kroos al final del partit.

La història explicarà que Toni Kroos va penjar el violí una tarda de calor xafogosa de juliol a Stuttgart. En un partit incòmode en què va córrer massa darrere de la pilota per culpa d'una drecera de nois descarats que es van presentar sense complexos davant els amfitrions. En realitat no tenien per què tenir-los, ja que feia lustres que guanyaven al seu rival en categories inferiors. I l'absoluta Espanya no perd des de 1988. Un partit en què la fe dels jugadors de Luis de la Fuente no els va deixar rendir-se contra Alemanya.

Hi havia curiositat per veure qui posaria De la Fuente a l'nici. ¿Pedra, paper o tisora? Alemanya no va tenir dubtes: va treure pedra i l'últim ball de Kroos va durar sis minuts. Els que va trigar a atropellar Pedri —a qui va treure del camp amb un probable esquinç al genoll— i a trepitjar, poc després, Lamine Yamal a deshora. Jugades susceptibles de ser targeta, però no va ser amonestat per cap d'elles.

Partit estabilitzat

De la Fuente va passar del pla a al b. De la pedra va passar a la tisora. Va deixar d'asfixiar els alemanys, va entregar la pilota als de Nagelsmann i els va convidar a desplegar-se per mirar d'agafar-los d'esquena. Kroos va guanyar 30 metres i la *Mannschaft* va començar a fluir. L'única rematada alemanya va arribar als 20 minuts, un cop de cap tebi de Havertz, Olmo vigilava Kroos i Nico era un filó. El partit es va estabilitzar perquè Espanya recuperava ràpidament la pilota després de perdre-la i això li va permetre canviar de pedra a paper, començant a acumular més possessió. Quan Taylor va assenyalar el descans, Gündogan i Kroos boquejaven, asfixiats. Els cops de timó d'Espanya marcaven el partit, però, com va dir Carvajal, «quan estiguem a sobre cal ser contundents». El deure de l'equip.

La nit que l'alemany va penjar les botes, Espanya va fer història al guanyar un amfitrió

El descans va oferir moviments interessants. De la Fuente va canviar peons, Nacho per l'amonestat Le Normand, mentre que Nagelsmann va pujar dos punts la intensitat dels seus. Li tocava moure peça a l'alemany, que va sacrificar un alfil, Gündogan, per posar una torre, Fullkrug. Alemanya s'entregava al tremendisme i Espanya també, ho va dir Carvajal, havia de «saber patir». Amb Laporte i Nacho tancant darrere i Rodri i Fabián evacuant aigua a la sala de màquines, Espanya es feia cada vegada més petita. L'últim ball de Kroos no estava sent el que s'esperava, fins al punt de veure una groga al minut 66 producte de la frustració. Alemanya jugava amb més cor que cap contra Espanya. La qualitat local, no podia ser d'una altra manera, va començar a generar ocasions. Fins que al minut 89 va arribar el gol alemany. En la pròrroga. L'Stradivarius de Kroos continuaria sonant almenys mitja hora més.

Un context complicat

El temps extra va estabilitzar el partit, i li va venir bé a Espanya. Però es van acumular les males notícies. Carvajal va veure una groga que li impedirà jugar la semifinal i Fabián es va retirar tocat. A més, Laporte es queixava d'un cop als ronyons. En aquest complicat context, Mikel Oyarzabal va treure un cop amb l'esquerra que va tocar el pal de Neuer. I Wirtz va respondre amb una rematada al pal. La semifinal estava a un cop i Alemanya tenia més força. Musiala va poder marcar, però la mà de Cucurella es va interposar al camí i estranyament el VAR la va enviar als llimbs. Els de Nagelsman havien desfigurat els de De la Fuente, que es mantenien drets agònicament en un encomiable exercici de resiliència. I la resistència va tenir premi.

La mateixa nit que Toni Kroos va penjar les botes i va guardar l'Stradivarius per marxar a casa després de delectar-nos durant dues dècades, l'Espanya de De la Fuente va fer història derrotant per primera vegada l'amfitrió d'un gran torneig internacional entrant a semifinals. L'Espanya Z va superar el seu primer gran desafiament amb sang, suor i lágrimes. Honor a Toni Kroos, glòria a la quadrilla de Luis de la Fuente.■

tada al pal esquerre d'Unai i en l'única ensopegada del porter a Havertz se li va escapar un xut per sobre del serrell del porter. Füllkrug li va canviar la vida a Alemanya i cada pilota en vol era una granada per a una *Roja* cada vegada més encapsulada. Fins que va arribar el minut 88 i Kimmich va despenjar l'enèsima pilota i Wirtz va estampar l'empat.

A hores d'ara del curs, una pròrroga amb el personal amb el cor esquelètic i les soles ben desgastades. Oyarzabal, Wirtz i Füllkrug van tenir la solució amb tres ocasions picants. L'àrbitre va remenar les seves cartes i no li va sortir penal de Cucurella per una mà. Un partit en el trapezi fins que Olmo, el més clarividentde llarg, va fer agafar la perxa a Merino, que va tancar una victòria èpica: a casa d'un amfitrió amb majúscules.■

EUROCOPA 2024

El seleccionador va tornar a destacar el treball, el compromís i la qualitat del grup. «Són un exemple per a la societat. Volen competir cada dia per ser una mica millors», va afirmar.

De la Fuente: «Moro pels meus jugadors i ells moren per mi»

FERMÍN DE LA CALLE
Stuttgart

Fabrice Coffrini / AFP

Cucurella i Fabián protesten per l'entrada de Kroos a Pedri, que es va lesionar.

«Aquest equip té cor. Són uns jugadors insaciables. És un orgull dirigir futbolistes d'aquest nivell en valors i com a exemple esportiu. Els conec molt bé. Han guanyat molt i això no és gratis. Ja estan acostumats a competir i aquest equip lluitarà sempre». Luis de la Fuente va comparèixer amb posat seriós després de la impactant victòria, però el seu discurs aviat va adquirir el to que mereixia la soferta classificació contra l'amfitrió de l'Eurocopa.

«El mèrit és exclusivament de la qualitat futbolística i humana d'aquest grup. Per això elegeixo aquests futbolistes. Sé que no em fallaran. Els que juguin la setmana vinent competiran i arribaran al nivell. Estic orgullós d'ells. Són tot un exemple per a un país i per a la societat. Volen competir cada dia per ser una mica millors», va afegir. De la mateixa manera, va voler treure's protagonisme en la victòria. «Jo el que vull és que em valorin els meus jugadors. Em sento molt estimat per ells, això és el que m'inquieta i preocupa. La visió que tingueu des de fora m'és igual. Em preocuparia arribar al vestidor i no tenir el seu suport, però sempre m'he sentit recolzat per ells. Jo moriré per ells, com ells moren per mi», va sentenciar el tècnic de *la Rioja*.

Més contundència

Sobre els relleus que va fer en el descans, el seleccionador espanyol va destacar el canvi que es va produir en el partit. «S'ha demostrat que es podia guanyar el partit sense córrer. Necessitàvem córrer menys i tenir més contundència. Això ha sigut suficient per guanyar un partit dificilíssim».

De la Fuente tampoc va eludir tampoc pronunciar-sese sobre el to aspre dels jugadors de Julian Nagelsmann. «No m'ha sorprès, perquè això és futbol. Això no m'espanta. Això és futbol i per a això hi ha l'àrbitre, que ha de prendre decisions. Aquí es juga al límit i cal aplicar-se amb tota l'energia i el compromís. Valoro el que hem fet nosaltres, la solidaritat, el treball, la qualitat i el compromís. No l'agressivitat dels altres». Aquesta actitud de l'equip teutó, personificada en Toni Kroos, va provocar la lesió de Pedri a l'inici del joc. «L'entrada ha sigut fortíssima i creiem que disciplinàriament es podia haver pres una altra decisió».

El seleccionador va tornar a treure pit pel grup: «Estem veient una fita històrica. És la primera vegada que es guanya cinc cops seguits i és la primera victòria contra els amfitrions. La història ens posa a lloc. Mirant més enllà, m'agrada l'exemple que està donant aquest grup». També va confessar que els pitjors moments van arribar al principi i al final. «La lesió de Pedri i el gol d'Alemanya al 89 van ser un dur impacte. Però en el futbol, com en la vida, no ens hem de rendir mai».

Finalment es va mostrar «especialment orgullós» d'haver acabat el partit amb futbolistes que el van acompanyar en les categories inferiors de la selecció. «He recordat l'Europeu de 2015 que vam guanyar amb la sub 19 amb Rodri, Mikel Merino i Unai, i el títol en la sub 21 amb Fabián, Dani Olmo, Ferran... Fa gairebé deu anys que estem junts i ells mai fallen, volen continuar guanyant. A més, ben acompanyats per veterans ens converteixen en un equip molt competitiu».

Els dos protagonistes

Dos d'aquests homes van ser ahir els golejadors contra Alemanya. Dani Olmo, elegit MVP del partit, es va convertir en el gran protagonista al marcar el primer gol i donar l'assistència del segon. «Estic rebentat. Però és un orgull veure com hem lluitat fins al final. És el campionat de tots, del grup», va dir el jugador del RB Leipzig de la Bundesliga.

No menys eufòric estava Mikel Merino, autor del cop definitiu amb el cap cap després del centre d'Olmo . «Ha sigut un moment únic. Es resumeix en un gol al minut 119, però hi ha molt treball col·lectiu al darrere. És un premi a la constància, al treball. Ens ho mereixem. Sabem patir. I tenim un equipàs». ■

Més informació a:
elperiodico.com/podcast
El Pòdcast d'El Periódico
amb Sergi Mas
Sergi Mas repassarà els continguts publicats en les edicions digital i paper del diari a través d'una entrevista amb els periodistes que els han elaborat.
De dilluns a divendres, a partir de les 7:00 AM
cast
Spotify
ivoox
podimo
Listen on Apple Podcasts
elPeriódico
Entendre-hi +

EL RIVAL D'ESPANYA

Portugal cau als penals (3-5) en el partit de la por. Mbappé no va fer plorar Cristiano, sinó Joao Félix, l'autor de l'únic error lusità al xutar al pal.

França arriba a la semifinal per la via dels penals

JOAN DOMÈNECH
Hamburg
Enviat especial

Franck Fife / AFP

Els futbolistes de França celebren el pas a semifinals després de derrotar ahir Portugal a la tanda de penals.

Espanya es jugarà el pas a la final de l'Eurocopa contra la França de Kylian Mbappé. Un duel amb morbo davant la vigent subcampiona del món, que es va guanyar la plaça durant el partit de Múnic en l'agonia dels penals.

Mbappé no va fer plorar Cristiano Ronaldo, sinó que va ser Joao Félix, en l'únic error dels lusitans en la tanda decisiva, que va xutar al pal. El capità francès ja no era al camp: havia sigut substituït. Van ser Dembélé (elegit MVP), Fofana, Koundé, Barcola i Theo els que el van conduir a la semifinal i van oficiar el comiat de Cristiano Ronaldo, en un altre partit pèssim, i el de Pepe, molt més digne i heroic, colossal en dues situacions sense signes de declivi amb 41 anys.

En una tònica que s'ha accentuat amb les eliminatòries, on no hi ha marge d'error en el resultat, els equips van extremar les precaucions per suprimir tots els riscos possibles perquè un gol sol ser poc menys que irreparable. No havia de ser diferent en el segon quart de final de la jornada, bastant més avorrit que l'Alemanya-Espanya, amb la nova modalitat descoberta en el futbol: tenir la pilota perquè no passi res.

És el que van voler, com si haguessin convingut jugar-se-la als penals. A Portugal tant li feia, segura amb Diogo Costa sota els pals, l'heroi del triomf sobre Eslovènia, però que ahir no en va parar ni un.

Deschamps va canviant

El canvi de dispositiu de Deschamps, que va donant voltes al dibuix vist com li queda de malament, va alliberar Joao Cancelo del tràngol d'enfrontar-se a Mbappé cara a cara. Ha quedat contrastat aquesta temporada l'intermitent rigor del lateral del Barça per ocupar-se de les tasques defensives. No va patir cap amenaça directa per part de Camavinga o de Theo que poguessin progressar en atac i va guanyar un parell de duels al capità francès, un en carrera per descobrir la punta de velocitat del lateral. En el joc llunyà sí que s'ocupava de Mbappé però en el pròxim Rúben Dias va caminar vigilant el davanter francès.

Pitjor ho va passar Jules Koundé, que sí que es va veure pressionat per la proximitat de Rafael Leao, que el va desafiar cada vegada que va rebre la pilota. Era la via per on es va estirar Portugal, recollit a la dreta amb Bernardo Silva per omplir el centre del camp amb Palinha, Vitinha i Bruno Fernandes. Koundé no va poder reeditar l'MVP que es va guanyar merescudament contra el belga Doku.

Amb el 4-4-2 per a l'ocasió, Deschamps va donar la titularitat de Randal Kolo Muani, que se la va merèixer pel gol salvador contra Bèlgica, que ja va ser molt més del que van aportar Thuram i Dembélé, successivament esborrats de l'onze titular. Tampoc el davanter del PSG va resultar la solució. El peu de Rúben Dias li va negar el gol que sí que li va concedir Vertonghen. Desesperat, Deschamps va acabar retirant Griezmann per Dembélé, que va despertar el partit de l'ensopiment en què estava immers.

França va caminar més enginyosa que no pas Portugal en l'atac estàtic a l'hora de trobar passades interiors més o menys intencionades o de crear situacions franques de xut. De vegades va sobrar la passada extra, d'altres va faltar l'atreviment, però per a Portugal la solució final era centrar a l'àrea on no hi havia qui tocava: Cristiano Ronaldo. La raó de ser de la seva alineació, com a home més avançat i eximit d'esforços en la pressió o en el replegament, a més de ser l'executor de faltes i penals, que en avui dia no deixen de ser oportunitats d'or, i més en jornades de tanta por. Van rematar abans Bruno i Vitinha arribant des de darrere. Quan ho va fer ell, a la pròrroga, la va enviar a la lluna. ■

0-0 **Portugal França**

PORTUGAL: Diogo Costa; Cancelo, Rúben Dias, Nuno Gomes; Vitinha, Palinha, Bruno Fernandes, Bernardo Silva, Cristiano Ronaldo, Leao. Tècnic: Roberto Martínez. Canvis: Semedo per Cancelo (m. 74); Conceiçao per Bruno Fernandes (m. 74); Rúben Neves per Palinha (m. 90); Joao Félix per Leao (m. 106); Matheus Nunes per Vitinha (m. 118).

FRANÇA: Maignan; Koundé, Upamecano, Saliba, Theo; Kanté, Tchouaméni, Camavinga; Griezmann; Kolo-Muani, Mbappé. Tècnic: Didier Deschamps. Canvis: Dembélé per Griezmann (m. 67); Thuram per Kolo Muani (m. 86); Fofana per Camavinga (m. 91); Barcola per Mbappé (m. 106).

GOLS: No n'hi va haver.

ÀRBITRE: Michael Oliver, anglès.

TARGETES: Palinha, Saliba.

El camí de la final

VUITENS DE FINAL
2 ALEMANYA
Ds. 29. 21 h
0 DINAMARCA

4 ESPANYA
Dg. 30. 21 h
1 GEÒRGIA

0/3 PORTUGAL
Dl. 1. 21 h
0/0 ESLOVÈNIA

1 FRANÇA
Dl. 1. 18 h
0 BÈLGICA

QUARTS DE FINAL
1 ALEMANYA
Dv. 5. 18 h
2 ESPANYA

0/3 PORTUGAL
Dv. 5. 21 h
0/5 FRANÇA

SEMIFINAL
ESPANYA
Dt. 9. 21 h
FRANÇA

FINAL
Dc. 10. 21 h

SEMIFINAL

QUARTS DE FINAL
PAÏSOS BAIXOS
Ds. 6. 21 h
TURQUIA

ANGLATERRA
Ds. 6. 18 h
SUÏSSA

VUITENS DE FINAL
ROMANIA 0
PAÏSOS BAIXOS 3

Dt. 2. 18 h

ÀUSTRIA 1
Dt. 2. 21 h
TURQUIA 2

ANGLATERRA 2
Dg. 30. 18 h
ESLOVÀQUIA 1

SUÏSSA 2
Ds. 29. 18 h
ITÀLIA 0

BERLÍN, 14 DE JULIOL

21.00 h

EUROCOPA 2024

El president Erdogan assistirà al partit d'avui contra els Països Baixos, marcat per la sanció a Demirel després d'haver donat suport a un moviment ultra del seu país.

Turquia juga a 'casa seva' de Berlín en un clima de gran tensió

GEMMA CASADEVALL
Berlín

No tot va ser edificant ni bonic en el partit de vuitens amb què Turquia va enviar a casa Àustria. Hi van quedar les imatges de Merih Demiral, autor dels dos gols turcs, amb els dos braços enlaire i mostrant després del seu segon gol el símbol dels Llops Grisos, moviment ultradretà sota observació de l'espionatge alemany. Es va generar gairebé immediatament un afer diplomàtic entre Berlín i Ankara, molest per les crítiques alemanyes al missatge ultra de l'estadi. El va seguir la sanció de la UEFA per dos partits per «utilitzar un esdeveniment esportiu per a expressions alienes a l'esport».

Al 2-1 per a Turquia a vuitens el va seguir l'acostumat i eixordador *autokorso* turc, amb columnes de cotxes molt potents travessant Hamburg, Dortmund i Berlín a mitjanit, a cops de clàxon i amb les banderes desplegades. La comunitat germanoturca no només és la més gran d'origen estranger d'Alemanya, amb uns tres milions de ciutadans, sinó també la que celebra amb més vigor els seus triomfs. S'arriba així al partit de quarts d'avui contra els Països Baixos a Berlín amb l'ambient enrarit. Des de corrents ultranacionalistes turcs es crida a recolzar l'equip mostrant el signe dels Llops Grisos.

Com a casa

La tensió és màxima. A l'Olympiastadion hi haurà el president turc, Recep Tayyip Erdogan, de l'AKP, el partit islamicoconservador que governa amb el suport de l'ultranacionalisme pròxim als Llops Grisos. Serà una confrontació entre dues seleccions estrangeres que, cada una a la seva manera, se senten a casa. La de Turquia, pel suport procedent de ciutadans d'Alemanya, majoritàriament nascuts al país. Gent com el capità de la selecció amfitriona, Ilkay Gündogan, nascut a Gelsenkirchen i que, a diferència de diversos internacionals germanoturcs, va optar per jugar a les files de la *Mannschaft*.

L'afició dels Països Baixos, per la seva banda, s'ha convertit en una mascota multitudinària, amb les seves columnes humanes cantant pels carrers alemanys. Alguns dels estadis d'aquesta Eurocopa, com Düsseldorf, Dortmund i Gelsenkirchen, estan a mitja hora amb cotxe de territori neerlandès.

La selecció turca és l'única de quarts que no pertany a les potències futbolístiques europees. Al seu costat hi haurà el cor de molts ciutadans d'arrels estrangeres. En alguns barris berlinesos, el percentatge de població d'origen no alemany arriba al 51%. Neukölln i la cèntrica Kurfürstendamm són els escenaris freqüents dels seus *autokorso*. Un, en la fase de grups, va acabar amb un mort, atropellat per un Mercedes AMG SL63.

Clemens Bilan / Efe

Aficionats turcs celebren a Berlín la victòria contra Àustria a vuitens de final.

Mehringdamm, un carrer del multiètnic Kreuzberg, es va omplir de pantalles per seguir un partit que no feien en obert les televisions públiques nacionals –ARD i ZDF– ni tampoc la privada RTL. Era un dels cinc enfrontaments en què els drets televisius es van adjudicar a Magenta, plataforma de pagament de Telekom. La indignació turca va ser majúscula. Els intents de les televisions per mirar d'explicar per què no es feia en obert un partit que incumbeix aquest col·lectiu no van convèncer ningú. ■

Southgate dirigirà el seu partit número cent amb una Anglaterra que genera més dubtes que certeses contra una Suïssa que mostra més ambició que mai.

Els quarts amb més incògnites

¿Suïssa ha deixat de ser Suïssa? ¿Ha abandonat el pensament d'equip petit que es conforma d'haver superat una fase de grups? ¿Anglaterra serà per fi Anglaterra? ¿O continuarà sent una quimera de favorit transferit per la història del futbol? Totes aquestes preguntes quedaran contestades a Düsseldorf, a partir de les sis de la tarda d'avui. O no. El resultat emetrà un dictamen, i potser no és concloent.

El cas és que Suïssa repeteix per segona vegada l'accés als quarts de final, la cota màxima de la seva trajectòria futbolística, que ascendeix progressivament: vuitens el 2016, quarts el 2020... La semifinal seria la següent estació, i al davant hi ha parada, quieta, i mai més ben dit, l'estàtica Anglaterra.

A aquesta Suïssa se li intueix un gen guanyador al camp, potser momentani, conjuntural, que han adquirit alguns dels seus jugadors, alguns d'ells acabant la temporada de la seva vida: el porter Yann Sommer ha defensat la porteria del Bayern Munic i l'Inter de Milà i ha conquerit les dues lligues consecutives; Manuel Akanji, el central del Manchester City, ha celebrat sis títols en dos anys. Al davant els capitaneja Granit Xhaka, el cervell del Bayer Leverkusen del doblet alemany, i els acompanyen gent com Michel Aebischer, Remo Freuler i Dan Ndoye, que han situat el Bolonya a la Champions, sense oblidar Xherdan Shaqiri, autor de golassos en el crespuscle del Chicago Fire nord-americà.

Molts noms i cap títol

Una insuficient successió de noms i clubs, però, que puguin combatre la relació d'Anglaterra, amb tres jugadors del Manchester City, per exemple (Kyle Walker, John Stones i Phil Foden); dos de l'Arsenal (Declan Rice i Bukayo Saka); el carismàtic Jude Bellingham, doble campió de Lliga i de Champions; l'etern Harry Kane... Amb la selecció hi tenen els mateixos títols que els suïssos: cap ni un.

JOAN DOMÈNECH
Hamburg

Adrian Dennis / AFP

Gareth Southgate.

«Espero que no ens posem límits, no només a nosaltres com jugadors, sinó a tot el país», assenyalava el davanter Steven Zuber, un altre dels futbolistes que estan a la trentena de la selecció suïssa (32) i que alhora reconeixia l'existència d'una secular absència de pretensions a l'equip.

Eliminada Itàlia amb certa comoditat, amb la iniciativa de superar-la, amb ambició, no hauria d'espantar Anglaterra. I encara menys la que va malvivint aquests dies a Alemanya i que, a falta de virtuts positives, s'aferra a l'instint de supervivència.

«El partit d'Eslovàquia va ser un punt d'inflexió per a nosaltres emocionalment», afirmava John Stones, que anunciava els efectes tan beneficiosos que va provocar aquell triomf agònic. Stones esgrimia la imatge de tota la plantilla al camp celebrant el gol de Bellingham, inclosos suplents i personal auxiliar. «Mostra aquesta unitat com a equip. Quan has fet aquestes coses, creus que pots fer-ho millor i saps que pots fer-ho de nou», argumentava el defensa.

Canvi de cultura

Stones, igual com també altres futbolistes, va voler salvaguardar la figura de Southgate, injuriada per les crítiques. «Ha canviat la cultura dins de l'equip», va dir el defensa en absència d'altres arguments futbolístics.

Al tècnic anglès el va defensar també el seu col·lega i rival, Murat Yakin, que va estar a la corda fluixa en la fase classificatòria: «L'únic que podem fer com entrenadors és centrar-nos en el futbol, i no fixar-nos en el que llegim als diaris».

Southgate dirigirà avui el seu partit número cent amb la selecció anglesa, dels quals n'ha aconseguit guanyar seixanta. Suïssa dictaminarà si li ha arribat l'hora. ■

Mosa'ab Elshamy / AP

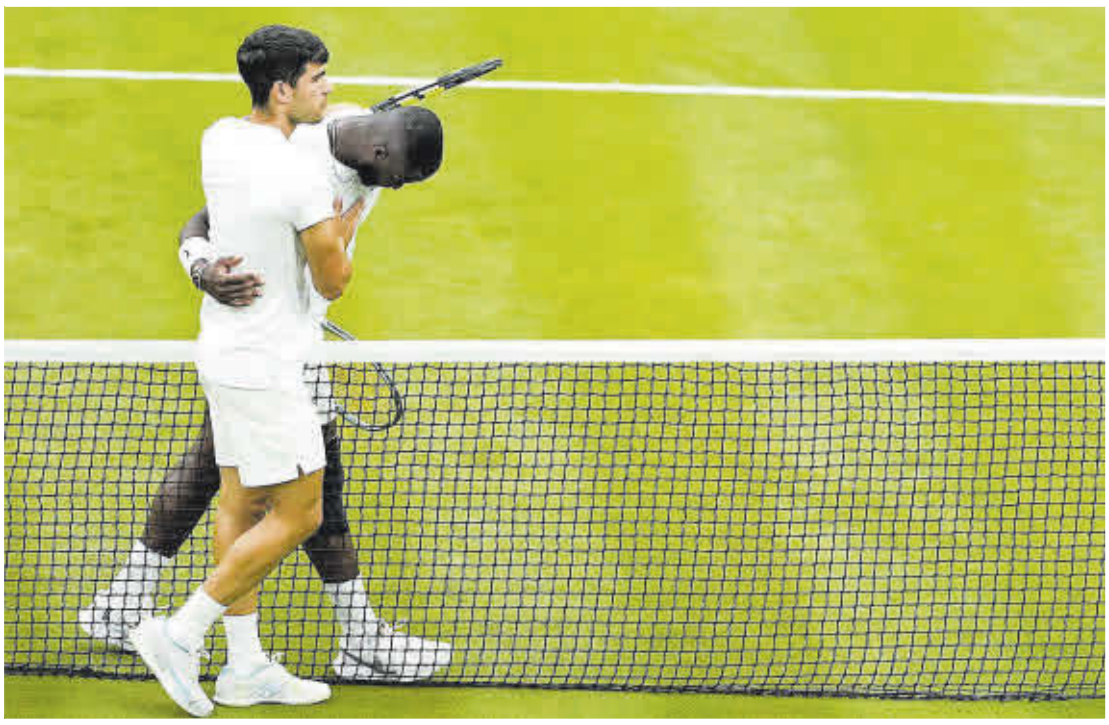

Alcaraz s'abraça amb Tiafoe al final d'un partit molt intens, ahir a Wimbledon.

TENNIS

El campió sobreviu a la rebel·lió del nord-americà i porta 12 triomfs en les 13 vegades que ha jugat un cinquè set: 5-7, 6-2, 4-6, 7-6 i 6-2.

Alcaraz s'escapa contra Tiafoe del fantasma de l'eliminació

DANIEL GÓMEZ ALONSO
Madrid

No era de cap manera una tercera ronda fàcil a Wimbledon. Més aviat es tractava, com després es va poder confirmar, d'un encreuament enverinat per a Carlos Alcaraz. El nord-americà Frances Tiafoe és un d'aquests tennistes amb potencial per treure més rendiment del que normalment demostra. Un rival que ha anat a menys aquest any però que manté l'explosivitat del seu joc i un dia positiu pot posar en un compromís a qualsevol. Així ho va fer ahir obligant el murcià a anar al cinquè set i guanyar finalment per 5-7, 6-2, 4-6, 7-6 i 6-2 en 3 hores i 50 minuts.

Des del primer joc es va veure que Tiafoe vol tornar a ser el que va ser fa no tant. Contra Alcaraz es va mostrar extramotivat i, durant molts moments, il·luminat. Un d'aquells dies en què li sortia tot, com va passar en el primer parcial, en què es va sobreposar a un *break* del murcià i, amb dues ruptures seguides, es va apuntar el primer al seu caseller. Servint amb un percentatge altíssim, recorrent a la dreta, la seva arma predilecta, i ficant-se al cap d'Alcaraz fins a descol·locar-lo.

Carlitos va aguantar ferm l'envit de Tiafoe. Sense mirades a la banqueta, era conscient que en els moments en què fa pujada s'ha d'estar tranquil. Tocava arremangar-se en el segon set per no patir massa, i ho va fer. Un cop més va trencar en el sisè joc, però aquesta vegada sí, va afermar el *break* i va començar a esvair les nuvolades.

El cop no va fer sortir del partit Tiafoe, que va seguir endavant. Ni un joc còmode, ni mig regal del nord-americà. «Li surt tot, li entra tot, hòstia», va arribar a queixar-se un Alcaraz que necessitava aquest crit per alliberar-se durant el tercer set. Tiafoe va arribar a servir per guanyar el parcial i ho va aconseguir, cosa que va celebrar al més pur estil americà per mirar d'emportar-se el públic al seu terreny.

«En el 'tie-break' m'he dit: 'L'he de guanyar: si perdo, que perdi'», va afirmar el campió

Un parcial immaculat que el va deixar a un sol set d'enderrocar el campió. En el seu millor partit de l'any, Tiafoe va fer anar Alcaraz cap a un territori de revolts perillosos. I el murcià es va estrènyer el cinturó i va assumir el desafiament. Recorrent a l'orgull, va aixecar una situació límit com tantes vegades ha fet durant la seva curta però exitosa carrera. Alcaraz se'n va sortir i es va desembarassar de la rebel·lió de l'americà en un *tie-break* del quart set en què va destapar el pot de les essències.

Territori Alcaraz

Sense xarxa, Alcaraz va jugar un gran *tie-break*: un 5-0 de sortida i un 7-2 al final, per enviar el partit a on sap que ningú li planta cara. Tiafoe es va endinsar sense èxit en territori Alcaraz, on és gairebé infal·lible, i els rivals ho saben. Ha guanyat 12 de les 13 vegades que ha arribat a un *tie-break*. Per a qualsevol altre, seria un dia extraordinari; per a ell, un més en la seva rutina.

«He tingut molts moments difícils durant el quart set, molts 0-30 o 15-30 en contra, i m'he centrar a pensar en la següent bola. M'ha posat en un compromís i he hagut d'adaptar el meu joc. En el *tie-break* m'he dit: 'L'he de guanyar. Si perdo, que perdi, però l'he de guanyar», va resumir el partit Alcaraz. ■

LA RONDA FRANCESA

El fenomen belga es reivindica amb una victòria contra Pogacar. Roglic i Vingegaard van plantar cara al líder per demostrar que la carrera està oberta.

Evenepoel guanya una contrarellotge fantàstica del Tour

SERGI LÓPEZ-EGEA
Gevrey-Chambertin
Enviat especial

Els ciclistes que no s'hi jugaven res veien passar boles humanes que els posaven la pell de gallina. Eran les onze i els herois del Tour ja entrenaven amb les bicis de contrarellotge. N'hi havia que corrien per reivindicar-se i n'hi havia que, espantats per la velocitat dels astres, per cobrir l'expedient. Només un intentava el que va aconseguir a mitges, malgrat la seva gran actuació: clavar una punyalada a la general del Tour.

Remco Evenepoel, cap a la una del migdia, es mantenia tancat a l'autocar de l'equip. Els directors tenien l'ordinador obert mirant que no se'ls escapés cap detall, mentre Alberto de Mònaco es passejava per la sortida envoltat per tota la seguretat del Tour.

Nervis per tot arreu

El Visma havia convertit el seu refugi de la sortida en un búnquer on ningú aliè a l'equip es pogués acostar. Els auxiliars de la UAE menjaven de pressa mentre Marc Soler xerrava amb la família. Nervis per tot arreu, molt més que en una etapa de muntanya. Pogacar, de groc, saludava Evenepoel, de blanc. Parlaven com si en comptes de disputar una crono haguessin quedat per fer una cervesa.

Quatre ciclistes contra la resta del món. Pogacar per colpejar una altra vegada la general, com va fer al Galibier; Evenepoel per demostrar que per ara és el millor contrarellotgista del món amb una victòria fantàstica entre les vinyes de la Borgonya; Roglic per deixar clar que ell també existeix.

¿I Vingegaard? Compte amb el danès perquè ni en el millor dels somnis, després de tres mesos de convalescència per l'accident del País Basc, podia pensar que l'endemà de la contrarellotge borgonyona estaria a 1.15 minuts de Pogacar. Hi ha un dominador clar anomenat Tadej Pogacar, però encara hi ha Tour.

«¡Ets el més ràpid!», deien a Evenepoel, que quan arribava al lloc triat per destrossar la contrarellotge, en els últims 5 quilòmetres, va pensar que li fallava la bici. Creia que havia punxat. «¡Vas molt bé, vas molt bé!», li anaven dient a Vingegaard.

«M'he atabalat una miqueta al arribar a la mica de pujada que hi havia. No tenia els temps exactes dels rivals, però m'he recuperat a la baixada. Estic content i esgotat», va reconèixer Pogacar, que va acabar perdent 12 segons amb un Evenepoel pletòric que va aconseguir la seva primera victòria al Tour sortint de la trinxera en el camp de batalla d'una contrarellotge fantàstica. ■

Classificacions

Setena etapa

1. R. Evenepoel (Bèl/Sou) ..28.52 min
2. T. Pogacar (Esl/UAE) .....a 12 s
3. P. Roglic (Esl/Red) .....a 34 s
4. J. Vingegaard (Din/Vis).....a 37 s
5. V. Campenaerts (Bèl/Lot).... a 52 s

General

1. T. Pogacar (Esl/UAE) ....27.16.23 h
2. R. Evenepoel (Bèl/Sou) .....a 33 s
3. J. Vingegaard (Din/Vis) ....a 1.15 m
4. P. Roglic (Esl/Red) .....a 1.36 m
5. **J. Ayuso** (Esp/UAE) .....a 2.16 m

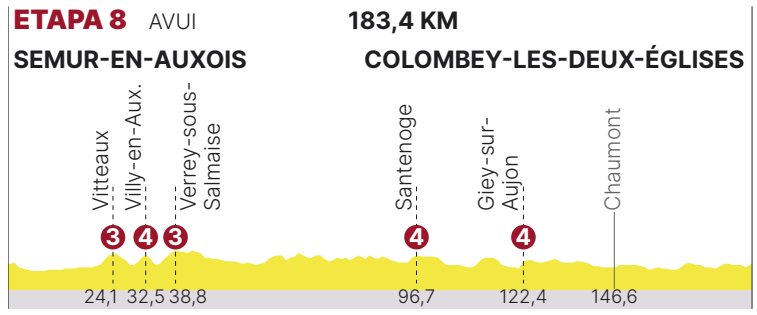

SÈRIES

Dos detectius contra el crim a Hamburg

Inspector Tschiller

Alemanya, 2017
Acció, Drama
Filmin, Prime Video
90 min.
(T1. 4 cap.)

Una sèrie d'històries independents que formen part del llegendari programa Tatort, el drama televisiu més antic d'Alemanya. Es tracta d'una col·lecció de diferents històries policíaques, amb equips de detectius independents, cadascun resolent crims a les seves respectives ciutats. L'inspector detectiu Nick Tschiller i el seu nou company, Yalcin Gümer, estan decidits a derrotar els líders del món criminal d'Hamburg: el famós clan Astan. Tot comença quan se'ls encarrega investigar les activitats sospitoses en un apartament, que resulta ser un lloc de residència per a prostitutes menors d'edat i es produeix un brutal tiroteig.

Un fosc thriller ambientat en el món del ballet

Delicadas y crueles

Estats Units, 2020
Drama, Thriller
Netflix
60 min.
(T1. 10 cap.)

La sèrie comença amb Neveah, una ballarina de color de Califòrnia, que rep una trucada d'una prestigiosa escola de ballet a Chicago. Tot i que inicialment li van rebutjar a les audicions, l'escola li ofereix un lloc que va quedar buit després de la caiguda d'un destacat ballarí des de quatre pisos. Aquest últim, actualment en coma, motiva l'escola a canviar la seva imatge i ser reconeguda per oferir oportunitats a joves ballarines afrodescendents. No obstant això, en endinsar-se en aquest nou entorn, Neveah descobreix que la desconfiança i el perill l'amenacen a cada racó.

Escriptor i detectiu

Castle

Estats Units, 2009
Policiaca. Drama
Disney+
45 min.
(T1-T8. 173 cap.)

Rick Castle (Nathan Fillion) és un dels escriptors més rics i famosos del món. S'ha especialitzat en escriure novel·la negra. Però quan la fama comença a avorrir-lo, el seu caràcter immadur li crearà més d'un problema. Aprofitant la seva gran imaginació i la seva experiència amb les novel·les de misteri, acaba col·laborant, juntament amb la intel·ligent inspectora Kate Beckett, en la resolució dels complicats casos que investiga el departament de policia de Nova York. Tot comença quan un assassí en sèrie es dedica a reproduir els crims que Castle descriu a les seves novel·les. Coneixerem també la seva mare, la seva exdona i una filla adolescent problemàtica.

Un exemple del millor Nordic noir

Varg Veum

Noruega, 2007
Thriller, Misteri
A Contra +
91 min
(T1. 12 cap.)

Sèrie basada en els best sellers policíacs del noruec Gunnar Staalesen, un dels representants més actius de la novel·la negra nòrdica actual. El detectiu privat Varg Veum s'erigeix com un personatge fascinant, amb caràcter intransigent i mètodes poc convencionals. En el primer capítol, Camilla, una nena de 7 anys, desapareix. La seva mare és Vibeke Farang, líder d'un partit polític conservador. Mentre la policia investiga, Vibeke contracta el detectiu privat Varg Veum per a localitzar amb discreció al seu amant, Karsten Aslaksen, enginyer cap en una gran empresa química, també desaparegut i última persona que va estar amb la nena.

LES PEL·LÍCULES DE TV

Film d'acció del 2006 dirigit per Paul McGuigan.

El caso Slevin
22.00 hores. | PARAMOUNT

De Paul McGuigan. Amb Josh Hartnett, Bruce Willis, Lucy Liu. Alemanya-Regne Unit-EUA-Canadà, 2006. Acció, 110 minuts
▶A l'Slevin la vida no li va gens bé, per la qual cosa decideix marxar uns dies a Nova York, on el seu amic Nick Fisher té un apartament. Allà és sorprès per uns mafiosos que el confonen amb el seu amic, endeutat amb la màfia.

Hugh Jackman en una escena de la pel·lícula.

Reminiscencia
22.00 hores. | NEOX

De Lisa Joy. Amb Hugh Jackman, Rebecca Ferguson, Thandie Newton, Daniel Wu, Angela Sarafyan. EUA, 2020. Thriller, 116 minuts
▶Nick Bannister, un investigador privat que s'interna en el fosc i seductor món del passat, ajuda als seus clients a recuperar records perduts. Viu a la vora de la costa de Miami que es troba submergida en gran part sota el mar. Un dia, la seva vida canvia quan apareix Mae, una nova clienta.

Kiyoshi Kurosawa dirigeix aquesta pel·lícula dramàtica de 2020.

La mujer del espía
22.15 hores. | LA 2

De Kiyoshi Kurosawa. Amb Hyunri, Minosuke, Issey Takahashi, Masahiro Higashide, Ryôta Bandô, Yû Aoi, Yuri Tsunematsu. Japó, 2020. Drama, 115 minuts
▶1940, Japó. La nit anterior a l'esclat de la Segona Guerra Mundial, el comerciant local Yusaku Fukuhara deixa la seva esposa Satoko a casa i viatja a Manxúria amb el seu nebot.

Comèdia del 2014 dirigida per Matthew Warchus.

Pride (Orgullo)
23.00 hores. | TVE-1

De Matthew Warchus. Amb Abram Rooney, Ben Schnetzer, Jim McManus, George MacKay, Monica Dolan, Matthew Flynn, Andrew Scott, Joseph Gilgun, Faye Marsay, Freddie Fox, Lucy Timmons, Jordan Metcalfe, Roger Morlidge, Dean Ashton, Chris Overton. Regne Unit-França-EUA, 2014. Comèdia, 119 minuts
▶Estiu del 1984. Margaret Thatcher governa i el NUM, el Sindicat Nacional de Miners, ha convocat una vaga. Durant la manifestació de l'Orgull Gai a Londres, un grup de lesbianes i gais es dedica a recaptar fons per ajudar les famílies dels miners.

Robert Redford dona vida a Henry Brubaker, el protagonista.

Brubaker
22.56 hores. | BE MAD

De'Stuart Rosenberg. Amb Robert Redford, Yaphet Kotto, Jane Alexander, Murray Hamilton. EUA, 1980. Drama, 131 minuts
▶Convençut que el sistema penitenciari nord-americà necessita canvis, Henry Brubaker, el futur alcaid d'una presó, decideix infiltrar-se prèviament.

'LA NOCHE TEMÁTICA'

El programa de La 2 reposa avui dos documentals que mostren com afecta a algunes persones la dictadura de les vides perfectes.

La felicitat en les xarxes

EL PERIÓDICO
Barcelona

El programa *La noche temática* que s'emet avui (00.05 hores), a La 2 de TVE i a la plataforma RTVE reposa dos documentals per abordar el tema de *Las redes felices.* El primer d'aquests és *#Happy: la dictadura de la felicidad en las redes sociales,* que explica les històries del Danny, un noi de 14 anys, que, desesperat per aconseguir *likes* a Facebook, va deixar de menjar, va estar sis mesos sense sortir de casa perquè creia que era tan lleig que espantaria la gent i fins i tot va intentar suïcidar-se. Només quan va deixar d'utilitzar les xarxes socials va poder recuperar-se lentament. També la de la Marie, que tenia tants seguidors que temia decebre'ls, amb la qual cosa buscava ser sempre perfecta. I la de l'Adrea, que pateix al comparar la seva vida amb la dels triomfadors.

Després s'emet *¡Qué fea soy! Mi vida con dismorfia corporal,* que parla d'un trastorn que té una de cada 50 persones, que els fa creure que són horriblement lletges, així que són més propenses al suïcidi. ■

RTVE

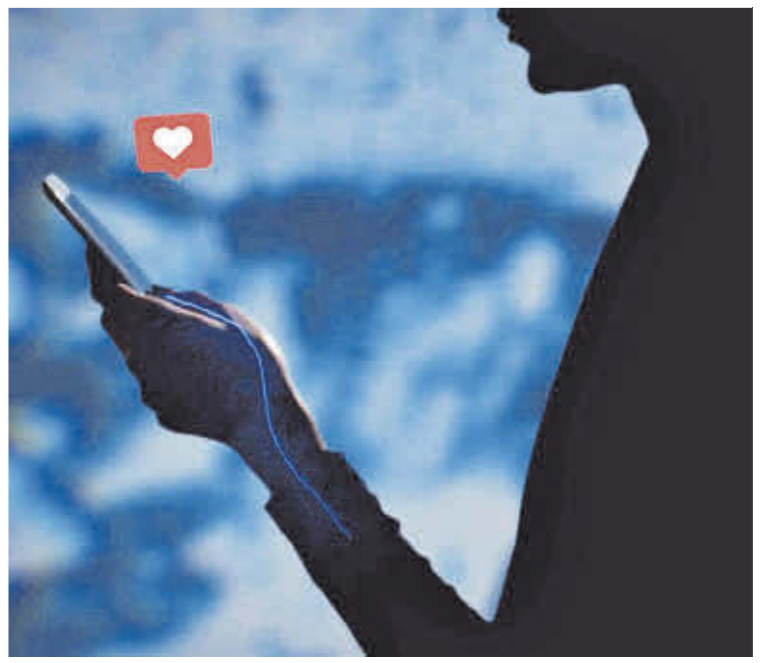

Una imatge de '#Happy: la dictadura de la felicidad en las redes'.

Aigües de Barcelona
La gestió responsable
Fem més de 30 controls de qualitat cada 5 minuts.
Així garantim la millor aigua per a tu i per al planeta

LA 1

6.00 Noticias 24 horas.
9.40 Va de verd.
10.10 De carrer.
11.00 Vive San Fermín.
12.30 Españoles en el mundo.
Croacia, la Costa Dálmata.
13.20 Españoles en el mundo.
Londres pos-Brexit.
13.55 D Corazón.
14.00 L'informatiu.
Amb Laura Mesa. Esports: Albert Font.
14.30 D Corazón.
15.00 Telediario 1.

16.00 Tour de France.
Semur en Auxois-Colombey les Deux Églises.
17.40 UEFA Euro 2024.
Anglaterra-Suïssa.
20.00 Camino a Berlín.
20.30 Telediario 2.
Amb Lara Siscar i Igor Gómez. Esports: Marcos López.

20.40 UEFA Euro 2024.
Països Baixos-Turquia.
23.00 Cine.
Pride (Orgullo).
0.50 Cine.
La llamada.
2.30 Noticias 24 horas.

TV3

6.00 Notícies 3/24.
12.10 El tros.
13.50 Zona zàping.
Nico i Lamine Yamal enlluernen Europa.
14.30 Telenotícies migdia.
Amb Ramon Pellicer. Esports: Dani Ramírez.
15.45 Tarda de cine.
Secrets de família.
17.25 Tarda de cine.
Nadia.

19.10 Hudson & Rex.
Sota pressió.
19.50 Tens un minut?
Amb Núria Marín.
21.00 Telenotícies vespre.
Amb Ramon Pellicer. Esports: Dani Ramírez.
22.05 Havaneres a Calella de Palafrugell.

23.55 Copa Amèrica.
Colombia-Panamá.
2.00 Notícies 3/24.
2.55 Copa Amèrica.
Uruguay-Brasil.
5.00 Notícies 3/24.

ANTENA 3

6.00 Minutos musicales.
6.30 Ventaprime.
7.00 Pelopicopata
8.15 Los más...
9.45 Tu cara me suena.
12.50 Cocina abierta con Karlos Arguiñano.
13.50 La ruleta de la suerte.
15.00 Antena 3 Noticias 1.
15.45 Deportes.
15.55 El tiempo.
16.00 Multicine.
Los sueños de Heaven.
21.00 Antena 3 Noticias 2.

21.45 Deportes.
21.55 El tiempo.
22.10 La Voz Kids.
1.00 La Voz Kids: grandes momentos.
2.30 The Game Show.

CUATRO

7.00 Love Shopping TV Cuatro.
7.30 ¡Toma salami!
7.50 Volando voy.
Canal de Castilla, Palencia.
9.30 Padel Pro TV.
9.35 Volando voy.
Arousa.
11.00 Viajeros Cuatro.
12.10 Planes Cuatro.
12.15 Viajeros Cuatro.
- Navarra.
- República Dominicana.
13.55 Noticias Cuatro.
14.55 ElDesmarque Cuatro.
Amb Joseba Larrañaga.
15.20 El tiempo.
15.40 Momiamanía.
La momia: la tumba del emperador Dragón.
17.45 Home cinema.
Attraction II: el fin de los tiempos.
20.00 Noticias Cuatro.

20.55 ElDesmarque Cuatro.
21.10 El tiempo.
21.15 First Dates
22.50 El blockbuster.
Hércules: el origen de la leyenda.
0.50 Cine Cuatro.

TELE 5

7.00 Enphorma.
7.10 ¡Toma salami!
7.40 Love Shopping TV.
8.20 Got Talent España. Momentazos
11.00 Más que coches.
12.10 Got Talent España. Momentazos.
13.20 Socialité.
15.00 Informativos Telecinco.
Amb David Cantero.
15.30 ElDesmarque Telecinco.
Amb Luis García.

15.45 El tiempo.
16.00 ¡Fiesta!
21.00 Informativos Telecinco.
Amb David Cantero.
21.35 El tiempo.
21.45 ElDesmarque Telecinco.
Amb Luis García.
22.00 La vida sin filtros.

1.55 Casino Gran Madrid Online Show.
2.20 Supervivientes All Stars. Diario.
2.55 El horóscopo de Esperanza Gracia.
Amb Esperanza Gracia.

LA SEXTA

7.00 Zapeando.
8.30 Crea lectura.
9.00 Zapeando.
10.30 Equipo de investigación.
14.00 La Sexta noticias 1ª edición.
15.10 La Sexta deportes.
15.25 La Sexta meteo.
15.30 Cine.
Jurassic World.
18.00 MVT Take away.
20.00 La Sexta noticias 2ª edición.

20.45 La Sexta meteo.
20.55 La Sexta deportes.
21.15 Sábado clave.
21.45 La Sexta Xplica!
1.45 Encarcelados.
Brasil.

LA 2

06.10 Las rutas de Verónica. **07.05** Geópolis. **07.30** RTVE responde. **08.00** Los conciertos de La 2. **09.25** El escarabajo verde. **09.55** Agrosfera. **10.35** En lengua de signos. **11.05** Objetivo igualdad. **11.25** Los camioneros. **12.00** Los camioneros. **12.40** Los camioneros. **13.10** Tendido cero. **14.00** Calidoscopi. **14.05** Planeta R. **14.35** Mapes mentals. **15.05** Noms propis. Invitada Anna Bosch, periodista. **15.35** Saber y ganar fin de semana. **16.25** Grans documentals. *Cabrera, el Mediterráneo ancestral.* **17.15** Grans documentals. *L'imperi de la vinya.* **18.05** Grans documentals. *La cursa de la vida.* **18.30** Jardines con historia. **19.00** Saca tu Orgullo. **22.15** El cinema de La 2. *La dona de l'espia.* **00.15** La noche temática. **00.15** #Happy: La dictadura de la felicidad en las redes sociales. *¡Qué fea soy! Mi vida con dismorfia corporal.*

SX3

22.15 Bogeria a la pastisseria. **22.15** Bogeria a la pastisseria. **23.50** Dinamita. *Ep. 2.12*; *Ep. 2.13*; *Ep. 2.14*; *Ep. 2.15.***01.25** Bogeria a la pastisseria. **01.25** Bogeria a la pastisseria. **01.25** Bogeria a la pastisseria. **03.00** Dinamita. *Ep. 2.12*; *Ep. 2.13*; *Ep. 2.14*; *Ep. 2.15.***04.30** (S)avis. Presenta Josep Puigbó. **05.30** Thalassa. **05.45** Xarxa natura. **05.50** Xarxa natura. *Prades.* **05.55** Videoclips.

CLAN

18.10 El diario de Alice. **18.14** El diario de Alice. **18.18** El diario de Alice. **18.22** El diario de Alice. **18.26** El diario de Alice. **18.29** Santiago de los mares. **18.51** Vera y el reino del arcoiris. **19.13** Pat, el perro. **19.21** Los Pitufos. **19.44** Tara Duncan. **19.56** Tara Duncan. **20.07** Héroes a medias. **20.30** Big blue. **20.41** Bob Esponja. **21.25** Cine Clan. *Super Wombat.* **22.41** Las Hathaways entre fantasmas. **23.02** Mapi.

BETEVÉ

14.00 BTV Notícies migdia. **14.30** Catakrac. **14.55** Doc's. **15.35** Territori Groupie. **16.00** Cinema d'estiu. *Stefan Zweig: adiós a Europa.* **17.40** Plaça Tísner Collection. **18.00** Sempre Dharma. **19.20** Concert de Xarim Aresté. **20.00** BTV Notícies vespre. **20.25** El temps. **20.30** Va passar aquí. **21.05** Primera sessió. *Mamá se va de viaje.* **22.35** Última sessió. *Silvio (y los otros).* **01.10** Cinefílies. *Noche de estreno.*

33

15.30 Cine. *La Ponyo al penyasegat.* **17.07** Bricociència. **17.30** La vida en calçotets. **17.52** Yakari. **18.17** Prodigiosa: Les aventures de Ladybug i Gat Noir. **19.04** Els Dalton. **19.41** Els pingüins de Madagascar. **20.25** Kung Fu Panda: Les potes del destí. **21.11** Silverpoint. *Avui ens esfumem.* **21.33** Itch. *Elemental.* **21.55** El gran dictat. Presenta Òscar Dalmau. **22.15** Bogeria a la pastisseria.

elPeriódico

El Periódico de Catalunya, SL. Tel: 93 265 53 53. Subscripcions i atenció al lector: 93 222 27 22. Atenció al punt de venda: 93 222 56 66. El Periódico de Catalunya, SL. es reserva tots els drets sobre els continguts d'EL PERIÓDICO, els suplements i qualsevol producte de venda conjunta, sense que es puguin reproduir ni transmetre a altres mitjans de comunicació, totalment o parcialment, sense prèvia autorització escrita. Difusió controlada per l'OJD.

Any XLVI.
Número 16.362.
ISSN 1578-746X.
D.L.: B 36.860 - 1978

CUPÓ
LECTURAS
LECTURAS

Llimona & vinagre

Emmanuel Macron

PRESIDENT DE FRANÇA

PER
JOSEP CUNÍ

Allò que podria haver estat

Yara Nardi / Reuters

Emmanuel Macron, al seu col·legi electoral en el primera volta del 30 de juny.

Va ser el diumenge 5 de maig del 2002. La segona volta de les eleccions presidencials a França enfrontava l'històric Jacques Chirac amb l'arribista Jean-Marie Le Pen. Els resultats de dues setmanes abans havien deixat noquejada la ciutadania. Els socialistes de Lionel Jospin, llavors en el poder, van baixar de la lluita i l'esquerra va ser durament castigada a causa de la seva tradicional capacitat de dispersar el vot. De fet, allà va ser on es va revelar que una part del minvant sufragi comunista s'havia desplaçat fins a l'altre extrem de la radicalitat. El de la dreta. Alguna cosa hi va tenir a veure el clima d'inseguretat ciutadana que es vivia entre la població i la impressió que, en part, era a causa de la nova immigració. Després es va poder comprovar que havia sigut promoguda, però la notícia falsa va fer el seu efecte.

Amb urgència, tots els partits van entendre que havien de formar un front comú. Es van unir entorn de qui havia sigut alcalde de París tot i que no els agradés ni la seva persona ni la seva ideologia, van instaurar el cordó sanitari, van registrar la famosa frase d'anar a votar amb unaa pinça al nas i van aconseguir derrotar els ultres amb un contundent 82% dels sufragis. Però la llavor havia germinat.

Han passat 22 anys i la història sembla repetir-se i no en mode de farsa. Els temps han canviat, els plantejaments més conservadors s'han edulcorat per dissimular la contundència dels discursos, però alguns d'aquells elements han persistit fins a aconseguir que França mantingui el progressiu declivi que l'ha portat fins a quedar immersa en una profunda crisi econòmica i social. Un detall ho resumeix: el 82% dels francesos són pessimistes. Aquest sentiment tan arrelat aboca el país veí a ser un dels més desesperançats del món, gairebé com l'Iraq, i això empeny a la depressió nacional, que és l'expressió d'una crisi de consciència nacional. Déu n'hi do.

Emmanuel Jean-Michel Fréderic Macron (Amiens, 21 de desembre de 1977) va arribar al poder amb el compromís de promoure un renaixement extraordinari d'un país que tenia totes les cartes a la mà, deia. Avui parla d'una desgràcia francesa i fins i tot insinua el risc de contesa civil. Però ni així ha pogut aconseguir que els seus compatriotes recolzin el seu partit format des del poder i pensat per a la seva glòria. Efímera, com la de tots els èmuls del general De Gaulle i el seu concepte de la *grandeur*, que ha emmascarat la gran contradicció francesa d'aquest tèrbol present: el país que volen, però que no és possible i el que el país necessita, però que no es produeix; les profundes reformes que resolguin les enormes dificultats financeres i que, en canvi, queden molt lluny dels programes dels contendents d'aquest diumenge vinent, tal com sintetitza l'historiador Benoît Pellistrandi.

Passiu polític

Tot l'actiu que va suposar la joventut de Macron quan va arribar a l'Elisi s'ha convertit en el seu passiu polític set anys després. Així l'hi retreu Jordan Bardella, el líder actual del Reagrupament Nacional de Le Pen, que amb únicament 28 anys rivalitza en atreviment avui a la del jove rupturista d'ahir. Davant, un Nou Front Popular forjat en la duríssima oposició al president.

¿Què queda del nostre amor? Es preguntava Charles Trenet, fa 80 anys. Avui, observant el seu país, els seus compatriotes tarallegen la resposta d'aquella cançó: una foto, una vella foto de la nostra joventut. ■

Amb el suport de: Generalitat de Catalunya Departament de la Presidència

16362
8420565004008